

Bosna i Hercegovina

Ministarstvo bezbjednosti

Босна и Херцеговина

Министарство безбједности

Сектор за имиграцију

МИГРАЦИОНИ ПРОФИЛ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

за 2019. годину

Површина: 51.209 км²

Укупна дужина границе: 1.604 км

Укупан број граничних прелаза: 83

Сарајево, март 2020. године

Садржај

Резиме	4
I УВОД.....	8
1. Извори и методологија прикупљања, разврставање и обрада података	8
2. Доступност и квалитет података.....	9
3. Обављене консултације	10
II МИГРАЦИОНИ ПРОФИЛ БИХ.....	11
1. Визе	11
1.1. Визе које издају ДКП-ови БиХ.....	11
1.2. Визе издате на граници.....	13
2. Одбијање уласка и незаконит прелазак границе	16
2.1. Одбијање уласка у БиХ.....	16
2.2. Откривени незаконити преласци државне границе.....	20
3. Привремени и стални боравак странаца	23
3.1. Привремени боравак.....	24
3.2. Стални боравак	30
4. Илегалне миграције и предузете мјере према странцима	32
4.1. Отказ боравка.....	34
4.2. Рјешења о протјеривању.....	35
4.3. Стављање странаца под надзор	35
4.4. Присилно удаљење странаца из БиХ	37
5. Повратак нерегуларних миграната	37
5.1. Добровољни повратак бх. држављана у БиХ уз помоћ <i>ИОМ</i> -а.....	37
5.2. Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ <i>ИОМ</i> -а и Службе за послове са странцима (СПС)	40
5.3. Повратак по споразумима о реадмисији.....	44
5.3.1. Прихват и предаја по споразумима о реадмисији.....	44
5.3.2. Прихват по споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском.....	45
5.4. Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ.....	48
6. Међународна заштита (азил).....	49
7. Издате радне дозволе странцима	56
8. Стицање држављанства БиХ	60
9. Емиграција из БиХ.....	63
9.1. Миграциони токови	63

9.2. Број емиграната	65
9.3. Статус емиграната	66
9.4. Новчане дознаке	68
10. Миграционо-избјегличка криза у БиХ током 2018. и 2019. године.....	71
10.1. Миграциони токови и постављени приоритети у области миграција и азила.....	71
10.2. Преглед статистичких података у подручју миграција и азила у БиХ	73
10.3. Смјештајни капацитети институција Босне и Херцеговине.....	77
10.4. Изазови у управљању миграцијама у Босни и Херцеговини	77
11. Имиграциона политика БиХ, правни и институционални оквир	79
А Н Е К С И	88

Резиме

Миграциони профил Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Миграциони профил БиХ) настао је као резултат потребе да се успостави механизам за прикупљање статистичких података о миграцијама и међународној заштити, систем обраде миграционих статистика, као и систем правовременог и квалитетног извјештавања о миграционим токовима у БиХ. Овај документ има за циљ да обезбиједи Савјету министара БиХ увид у кључне трендове у области миграција, а Министарству безбједности могућност израде квалитетних политика и усвајања квалитетних прописа. Овим актом омогућава се међународним организацијама надлежним за област миграција потпунији увид у миграционе трендове у БиХ.

Израдом Миграционог профила БиХ који се годишње ажурира испуњена је обавеза из **Мапе пута за либерализацију визног режима**, која је од стране Европске комисије презентована властима БиХ у јуну 2008. године, а односи се на „Управљање миграцијом“ - *„Успостава и примјена механизма за праћење миграционих токова, дефинисање миграционог профила БиХ који би се редовно ажурирао, који би укључивао податке о илегалној и легалној миграцији, као и успостава тијела које би било одговорно за праћење и анализу података о миграционом стању и токовима.“*

Свеобухватно испуњавање услова из Мапе пута, укључујући и израду Миграционог профила, у коначници је **15.12.2010. године** резултирало стицањем безвизног режима за **држављане Босне и Херцеговине**.

Први Миграциони профил БиХ усвојен је на сједници Савјета министара БиХ 24.09.2009. године, а његовој изради претходила је „Анализа мјера потребних за успоставу механизма за праћење миграционих токова и дефинисање миграционог профила Босне и Херцеговине“ која је обухватила преглед законодавног, институционалног и организационог оквира за прикупљање миграционих статистика у БиХ, те преглед европских и међународних стандарда и пракси у области миграционих статистика. У циљу успоставе и примјене механизма за праћење миграционих токова и годишње ажурирање Миграционог профила БиХ, инструменти за прикупљање и размјену статистичких података формализовани су кроз Одлуку Савјета министара БиХ којом се надлежне институције и агенције кроз 34 дефинисане табеле обавезују, у складу са својим надлежностима, на достављање података са параметрима потребним за израду миграционог профила и праћење миграционих токова БиХ. Овом одлуком дефинисане су врста и структура статистичких података о миграцијама и међународној заштити и обавеза институција Босне и Херцеговине да, у оквиру своје надлежности, прикупе статистичке податке о миграцијама и међународној заштити и да те податке достављају Министарству безбједности до 31. јануара за претходну годину. Институције које су у складу са наведеном Одлуком доставиле статистичке податке за израду Миграционог профила БиХ за 2019. годину су: Министарство иностраних послова - Сектор за међународно-правне и конзуларне послове, Министарство за људска права и избјеглице - Сектор за исељеништво, Министарство цивилних послова - Сектор за држављанство и путне исправе, Агенција за рад и запошљавање БиХ, Министарство безбједности - Сектор за имиграцију, Министарство безбједности - Сектор за азил, Министарство безбједности - Служба за послове са странцима и Министарство безбједности - Гранична полиција БиХ.

Након достављених података од институција и агенција приступило се квантитативној и квалитативној анализи истих. Годишњи извјештаји појединих институција и агенција су послужили као додатни извор квалитативних информација потребних за тумачење миграционих статистика и трендова. Обрада података извршена је квантитативно и квалитативно за основне миграционе токове у периоду од посљедњих 10 година тј. од 2010. до 2019. године, а компаративни показатељи су урађени за сва миграциона кретања за период 2018. и 2019. година. По обављеној обради и анализи свих расположивих података, урађен је Миграциони профил БиХ за 2019. годину.

Миграциони профил БиХ за 2019. годину садржи сљедеће податке: визе, одбијање уласка и незаконит прелазак границе, привремени и стални боравак странаца, илегалне миграције и предузете мјере према странцима, повратак нерегуларних миграната, међународна заштита (азил), издате радне дозволе странцима, стицање држављанства БиХ, емиграција из БиХ, те имиграциона политика БиХ, правни и институционални оквир.

Уочени трендови миграционих токова:

1. Визе

1.1 Визе које издају Дипломатско-конзуларна представништва БиХ

Дипломатско-конзуларна представништва БиХ у 2019. години су издали 47.694 виза, што представља значајно повећање од 53% у односу на 2018. годину када је издато 31.171 виза, а посматрано по годинама од 2010. године уочава се стални тренд раста броја издатих виза да би кулминацију достигао у 2019. години.

1.2. Визе издате на граници

На граници БиХ је у 2019. години издато 19 виза што је за 44,12% мање него у 2018. години када су на граници издате 34 визе, а посматрано по годинама уочава се од 2010. године стални тренд пада броја издатих виза на граници БиХ, осим у 2015. години.

2. Одбијање уласка и незаконит прелазак границе

2.1. Одбијање уласка у БиХ

Број одбијених улазака у БиХ од стране Граничне полиције БиХ у 2019. години је износио 2.342 и повећан је за 26,39% у односу на 2018. годину када су одбијена 1.853 уласка.

2.2. Откривени незаконити прелазак државне границе

Број откривених незаконитих прелазака државне границе БиХ у 2019. години износио је 5.859 (921 илегални улазак и 4.938 илегалних излазака из БиХ) и повећан је за 30,52% у односу на 2018. годину када је износио 4.489 откривених незаконитих прелазака границе.

3. Привремени и стални боравак странаца

3.1. Привремени боравак

Станцима у БиХ одобрено је 10.133 привремених боравака у 2019. години што је за 5,79% мање него у 2018. години када је одобрено 10.756 привремених боравака. Посматрано по годинама од 2010. године уочава се стални тренд раста броја одобрених привремених боравака у БиХ до 2015. године након чега долази до благог пада до 2019. године.

3.2. Стални боравак

Странцима у БиХ одобрено је 816 сталних боравака у 2019. години што је скоро исти број као у 2018. години када је одобрено 815 сталних боравака.

4. Илегалне миграције и предузете мјере према странцима

4.1. Отказ боравка

Број отказаних безвизних или привремених боравака у 2019. години је износио 208, што је повећање од 10,05% у односу на 2018. годину када је отказано 189 безвизних или привремених боравака. Што се тиче отказа сталних боравака у 2019. години забиљежено је смањење од 44,44% гдје је отказано 20 сталних боравка, за разлику од 2018. године када је тај број износио 36.

4.2. Рјешења о протјеривању

Број рјешења о протјеривању у 2019. години је 1.554, што представља незнатно повећање од 1% у односу на 2018. годину када је донешено укупно 1.540 рјешења о протјеривању. Такође у 2019. години су издата 34 рјешења о отказу безвизног или привременог боравка са мјером протјеривања, док је тај број у 2018. години износио 17.

4.3. Стављање странаца под надзор у Имиграциони центар

Укупно је 710 странаца стављено под надзор у Имиграциони центар у 2019. години што је смањење од 25,10% у односу на 2018. годину када је тај број износио 948, али је зато под блажи облик надзора на одређено подручје или мјесто смјештено 358 странаца.

4.4. Присилно удаљење странаца из БиХ

Током 2019. године, донешена су 3 закључка о дозволи извршења рјешења о протјеривању, што је исти број као и у 2018. години.

5. Повратак нерегуларних миграната

5.1. Добровољни повратак држављана БиХ у БиХ уз помоћ *ИОМ*-а

Уз помоћ *ИОМ*-а у 2019. години добровољно је враћено 190 бх. држављана у Босну и Херцеговину, а укупно је враћено на овај начин од 2010. до 2019. године 1.690 бх. држављана.

5.2. Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ *ИОМ*-а и Службе за послове са странцима

Због недостатка финансијских средстава *ИОМ* у периоду од 2012. до 2017. године није организовао ниједан добровољни повратак страних држављана из БиХ путем *AVR* програма у земље поријекла. У 2019. години *ИОМ* је организовао повратак за 434 страна држављана, а укупно је на овај начин од 2010. године враћено 1.272 страна држављана из БиХ.

Служба за послове са странцима у 2019. години извршила је добровољни повратак из БиХ за укупно 403 странца, док је у 2018. години тај број износио 324. Од 2012. до 2019. године Служба за послове са странцима је вратила укупно 2.268 страних држављана из БиХ.

5.3. Прихват по споразумима о реадмисији

По споразумима о реадмисији у 2019. години прихваћено је 826 бх. држављана. Од тога по основу споразума о реадмисији у којима је провјеру идентитета и држављанства БиХ вршио Сектор за имиграцију Министарства безбједности БиХ или поступао у складу са чланом б. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе, одобрен је прихват за 474 држављана БиХ. Упоредном анализом података евидентно је да су 352 лица директно враћена Граничној полицији БиХ без претходне најаве Сектору за имиграцију Министарства безбједности БиХ.

По Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском у 2019. години прихваћена су 783 држављана трећих земаља, што је повећање од 20,09% у односу на претходну годину када је тај број износио 652 страна држављана.

6. Међународна заштита (азил)

Азил у БиХ затражила су 784 лица у 2019. години, док је 2018. године тај број износио 1.568. Укупно од 2010. до 2019. године азил у БиХ је затражило 3.166 лица.

7. Издате радне дозволе странцима

Радних дозвола за странце у 2019. години је издато 3.183, што представља повећање од 12,79% у односу на 2018. годину када је тај број износио 2.822 радне дозволе.

8. Стицање држављанства БиХ

Држављанство БиХ у 2019. години је добило 657 лица што представља смањење од 9,75% у односу на 2018. годину, а највише држављанстава БиХ у посљедње двије године стекли су држављани Србије (81%).

9. Емиграција из БиХ

Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине (МЉПИ) процјењује, према доступним званичним подацима агенција за статистику земаља пријема и дипломатско-конзуларних представништава Босне и Херцеговине, да укупан број особа које живе у исељеништву, а које воде поријекло из Босне и Херцеговине износи између 2 и 2,2 милиона.

I УВОД

Израда Миграционог профила Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Миграциони профил БиХ) је у дијелу Мапе пута за либерализацију визног режима који се односи на „Управљање миграцијом“ дефинисана као један од услова потребних за укидање визног режима грађанима Босне и Херцеговине.

Основна сврха израде Миграционог профила је прикупљање релевантних статистичких податка и информација неопходних како би одређена држава била у могућности развијати и примјењивати своју миграциону политику.

Израда Миграционог профила представља задатак Одсјека за аналитику, стратешко планирање, надзор и обуку при Сектору за имиграцију Министарства безбједности, који обједињава миграциону статистику, обрађује податке и креира извјештаје за различите намјене. Треба имати у виду да је у том смислу Одсјек потребно даље развијати у правцу праћења миграционих токова, те израде специјалистичких анализа и извјештаја у области имиграција, те дефинисања миграционе политике у складу са стандардима у овој области и потребама Босне и Херцеговине.

1. Извори и методологија прикупљања, разврставање и обрада података

Извори и методологија прикупљања података проистекли су из Одлуке о обавези достављања статистичких података о миграцијама и међународној заштити Министарству безбједности (“Службени гласник БиХ” број 83/09).

Као извор података дефинисане су сљедеће институције, организације и агенције: Министарство иностраних послова – област виза издатих у ДКП-има БиХ; Гранична полиција БиХ, област одбијања уласка странаца у БиХ, незаконит прелазак границе и издате визе на граници; Служба за послове са странцима – област боравка странаца у БиХ, предузете мјере према странцима у БиХ и реадмисија страних држављана и лица без држављанства; Министарство безбједности - Сектор за азил – област међународне заштите; Министарство безбједности – Сектор за имиграцију – реадмисија држављана БиХ и добровољни повратак уз подршку *ИОМ*-а; Министарство цивилних послова – област стицања држављанства БиХ; Министарство за људска права и избјеглице, Сектор за исељеништво – област емиграције бх. држављана и исељеништво и Агенција за рад и запошљавање БиХ – област радних дозвола за стране држављане у БиХ.

Као методологија прикупљања података наведеном Одлуком дефинисане су укупно 34 табеле намијењене наведеним институцијама и организацијама које су задужене за поступање по Закону о странцима и Закону о азилу у Босни и Херцеговини. Табеле обухваћају податке о земљама држављанства, рођења, полну и старосну структуру, те остале релевантне параметре о поступцима и одлукама везаним за кретање и боравак странаца и азил у БиХ за 2019. годину.

Након достављених попуњених табела од институција, организација и агенција приступило се квантитативној и квалитативној анализи достављених података. Годишњи

извјештаји појединих институција и организација су послужили као додатни извор квалитативних информација потребних за тумачење миграционих статистика и трендова.

Подаци о површини Босне и Херцеговине и укупној дужини државне границе преузети су из Стратегије интегрисаног управљања границом у Босни и Херцеговини за период 2015-2018. године. Извор за податак о укупном броју граничних прелаза у БиХ је *Одлука о одређивању граничних прелаза у Босни и Херцеговини* број 52/12 коју је Савјет министара БиХ донио 03.05.2012. године („Сл. гласник БиХ“ број 39/12) и Уговор између Републике Хрватске и Босне и Херцеговине о граничним прелазима склопљен приликом приступања Републике Хрватске Европској унији.

2. Доступност и квалитет података

Анализом достављених података, дошло се до неколико закључака везаних за доступност и квалитет података. Већина институција, организација и агенција је успјела доставити основне податке до задатог рока.

Подаци којима располажу Гранична полиција БиХ, Служба за послове са странцима, Сектор за азил и Министарство иностраних послова БиХ и који су достављени Сектору за имиграцију усклађени су с Одлуком о обавези достављања статистичких података о миграцијама и међународној заштити Министарству безбједности (“Службени гласник БиХ” број 83/09).

Министарство цивилних послова прослиједило је податке о стицању држављанства, које су у складу с раније споменутом Одлуком доставиле надлежне ентитетске институције, Федерално Министарство унутрашњих послова и Министарство управе и локалне самоуправе Републике Српске.

Због непостојања механизма за прикупљање података о исељеништву из БиХ, ове податке није могуће разврстати по доби и полу. Подаци прикупљени путем дипломатско-конзуларних представништава БиХ као и организација и удружења исељеника БиХ у тим земљама представљају само процјене с обзиром да се у истим не води никаква евиденција о држављанима БиХ који живе у иностранству. Што се тиче поглавља везаног за „Емиграцију из БиХ“, Министарство за људска права и избјеглице БиХ анализу стања исељеништва једним дијелом заснива на овим процјенама, али и званичним подацима надлежних институција земаља пријема о грађанима БиХ.

И поред одређених недостатака у комплетности достављених података квалитет достављених података је задовољавајући. Достављени подаци према задатим табелама и подаци из годишњих извјештаја о раду Службе за послове са странцима и Граничне полиције БиХ, те анализа Сектора за исељеништво Министарства за људска права и избјеглице БиХ, омогућили су задовољавајућу анализу миграционих токова и израду Миграционог профила БиХ за 2019. годину. **Он представља до сада урађени дванаести Миграциони профил БиХ на годишњем нивоу.**

3. Обављене консултације

Нацрт Миграционог профила БиХ достављен је свим институцијама, организацијама и агенцијама које су судјеловале у његовој изради достављањем релевантних података, у циљу достављања мишљења, примједби и сугестија. Након прибављања наведених мишљења, примједби и сугестија урађен је Приједлог Миграционог профила БиХ за 2019. годину, те је исти достављен министру Министарства безбједности ради одобравања и слања Савјету министара БиХ на усвајање.

Дана 02. јуна 2020. године Савјет министара БиХ је на 7. сједници усвојио Миграциони профил БиХ за 2019. годину.

II МИГРАЦИОНИ ПРОФИЛ БИХ

1. Визе

Виза је дозвола за прелазак државне границе која омогућује улазак у земљу и боравак у року одређеном у визи или прелазак (транзит) преко територије БиХ ако странац за то испуњава услове. У правилу, странац је дужан визу прибавити прије доласка на гранични пријелаз БиХ, уколико није држављанин земље чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ. Визе издаје Министарство иностраних послова преко Дипломатско-конзуларних представништава БиХ (у даљем тексту: ДКП БиХ). У изузетним случајевима, прописаним Законом о странцима (у даљем тексту: Закон) визу може издати на граници Гранична полиција БиХ.

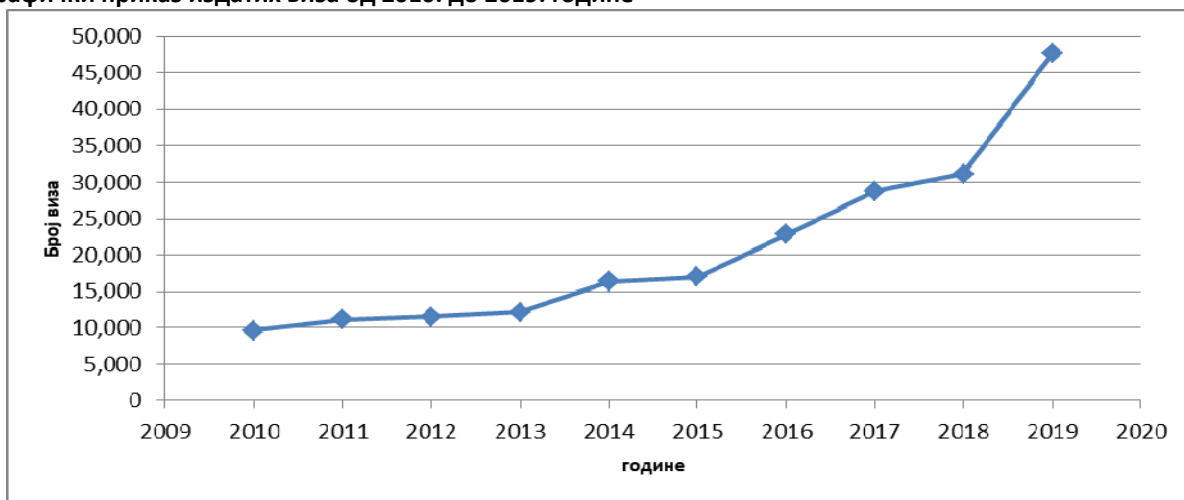
1.1. Визе које издају ДКП-ови БиХ

Према информацијама достављеним од Министарства иностраних послова БиХ дајемо табеларни и графички преглед броја издатих виза по годинама са кратком анализом уоченог тренда.

Табела 1. Укупан број издатих виза од 2010. до 2019. године

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Визе	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694

Графички приказ издатих виза од 2010. до 2019. године

Анализирајући податке о броју издатих виза у презентованом периоду у ДКП-има БиХ евидентан је континуирани растући тренд од 2010. године. Што се тиче 2019. године уочен је значајан пораст у броју издатих виза (53%) у односу на 2018. годину.

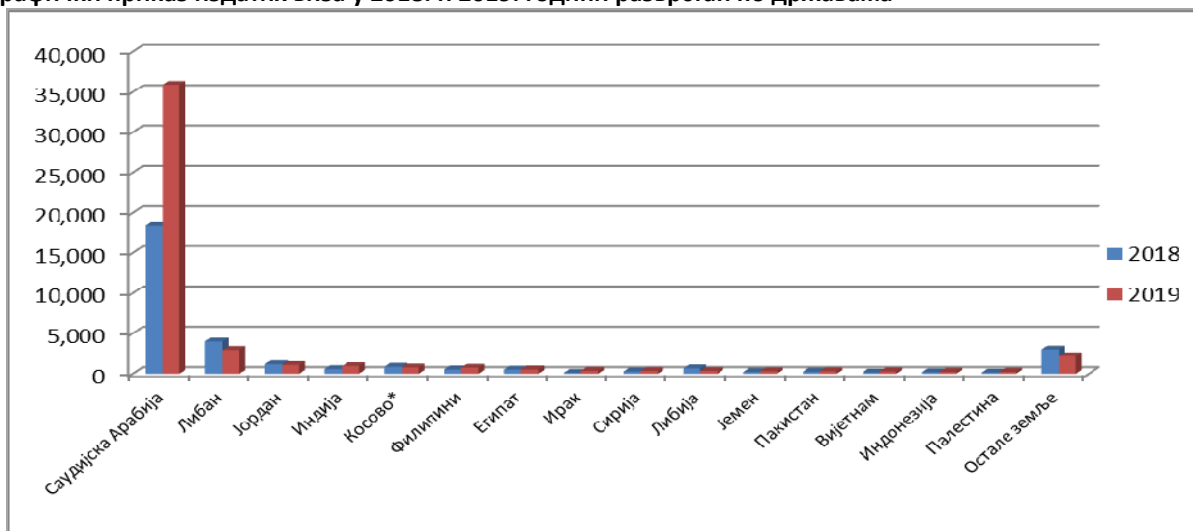
У циљу дефинисања актуелне проблематике у области виза презентујемо упоредне показатеље о броју издатих виза у току 2018. и 2019. године за државе чијим је

држављанима издато највише виза за улазак у БиХ, са кратком анализом уочених параметара.

Табела 2. Укупан број издатих виза у 2018. и 2019. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2018	2019	%
1.	Саудијска Арабија	18.333	35.905	95,85%
2.	Либан	4.009	2.956	-26,27%
3.	Јордан	1.181	1.083	-8,30%
4.	Индија	597	947	58,63%
5.	Косово* ¹	873	790	-9,51%
6.	Филипини	546	764	39,93%
7.	Египат	524	537	2,48%
8.	Ирак	124	375	202,42%
9.	Сирија	287	361	25,78%
10.	Либија	684	350	-48,83%
11.	Јемен	222	321	44,59%
12.	Пакистан	255	320	25,49%
13.	Вијетнам	166	307	84,94%
14.	Индонезија	192	248	29,17%
15.	Палестина	162	240	48,15%
16.	Остале земље	3.016	2.190	-27,39%
	Укупно	31.171	47.694	53,01%

Графички приказ издатих виза у 2018. и 2019. години разврстан по државама

Анализирајући податке о броју издатих виза у ДКП-има БиХ у 2019. години у односу на 2018. годину разврстане по земљама чијим држављанима је издато највише виза за улазак у БиХ уочава се смањење броја издатих виза за држављане Либана, Либије, Косова* и Јордана. Значајно повећање броја издатих виза у 2019. години у односу на 2018. годину уочено је код држављана Саудијске Арабије, Ирака, Индије, Вијетнама, Палестине, Јемена и Филипина. Велики број издатих виза за држављане Саудијске Арабије је из разлога туристичких активности и појачане активности на организовању бизнис конференција. Такође велики број издатих виза за држављане Либана проузрокован је великим интересом држављана те земље за вјерским туризмом и посјети Међугорју.

¹ Овај натпис не прејудуцира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и Мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности..

Према подацима достављеним од Министарства иностраних послова БиХ број захтјеваних захтјева у 2019. години је био 48.460. У прошлој години позитивно је ријешено 47.694 захтјева или 98,42%.

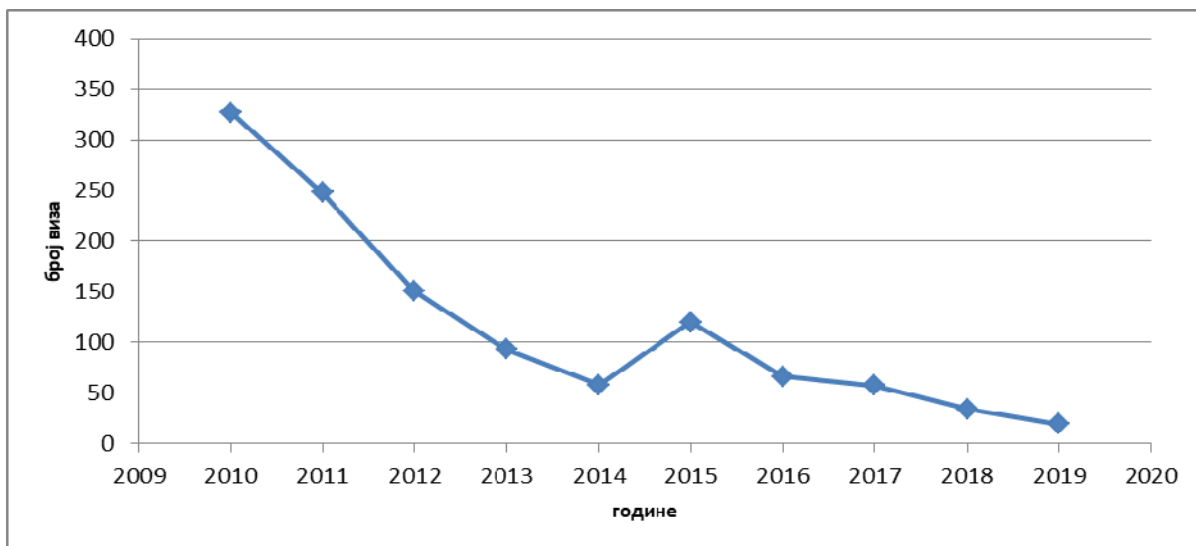
1.2. Визе издате на граници

Закон о странцима, дозвољава Граничној полицији БиХ издавање визе на граници ако то захтијевају разлози безбједности БиХ, хуманитарни, озбиљни професионални или лични разлози. Гранична полиција БиХ може издати визу за краткорочни боравак (Виза Ц) за један улазак до 15 дана или аеродромску транзитну визу (Виза А).

Табела 3. Укупан број издатих виза на граници БиХ од 2010. до 2019. године

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Визе	327	248	150	93	58	120	66	57	34	19

Графички приказ издатих виза на граници БиХ од 2010. до 2019. године

Анализирајући податке о броју издатих виза на граници у презентованом периоду, од 2010. године изражен је опадајући тренд и може се закључити да се реализује постављени циљ смањења броја издатих виза на граници, што је уједно и један од захтјева ЕУ. Достигнути показатељи резултат су развоја ДКП мреже, развоја правног оквира који прописује да се виза на граници издаје само у изузетним Законом дефинисаним случајевима и досљедне примјене истог од стране Граничне полиције БиХ. У циљу дефинисања актуелног стања у области издавања виза на граници презентујемо упоредне показатеље о броју издатих виза у току 2018. и 2019. године за државе чијим је држављанима издато највише виза за улазак у БиХ, са кратком анализом уочених параметара уз уважавање измјена у законодавству ради потпунијег тумачења података.

Табела 4. Укупан број издатих виза на граници у 2018. и 2019. години разврстан по државама

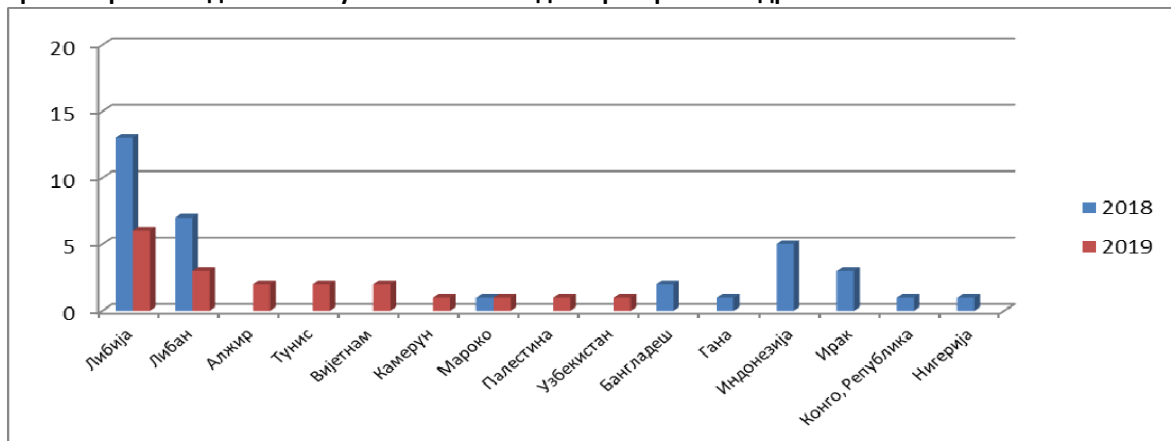
Р.бр.	Држава	2018	2019	%
1.	Либија	13	6	-53,85%
2.	Либан	7	3	-57,14%

Р.бр.	Држава	2018	2019	%
9.	Узбекистан	-	1	-
10.	Бангладеш	2	-	-100,00%

3.	Алжир	-	2	-
4.	Тунис	-	2	-
5.	Вијетнам	-	2	-
6.	Камерун	-	1	-
7.	Мароко	1	1	0,00%
8.	Палестина	-	1	-

11.	Гана	1	-	-100,00%
12.	Индонезија	5	-	-100,00%
13.	Ирак	3	-	-100,00%
14.	Конго, Реп.	1	-	-100,00%
15.	Нигерија	1	-	-100,00%
Укупно		34	19	-44,12%

Графички приказ издатих виза у 2018. и 2019. години разврстан по државама

У посљедњих 10 година забиљежен је стални опадајући тренд до 2014. године, да би у 2015. години дошло до пораста од 107% у односу на 2014. годину. У посљедње четири године је поново дошло до значајног смањења броја издатих виза на граници тако да је у 2019. години у односу на 2018. годину дошло до значајног смањења од 44,12% и тај број је износио 19 виза. С обзиром на опште постављени захтјев и принцип смањења броја виза које се издају на граничним прелазима, БиХ може извјестити о константном смањењу броја издатих виза на граници. Према Годишњем извјештају о раду Граничне полиције БиХ за 2019. годину² 19 виза је издато на међународним граничним прелазима. У 2019. години извршено је поништавање 100 виза на граници (50 за држављане Ирака, 25 за држављане Пакистана, 14 за држављане Бангладеша, 6 Еритреје, по двојици држављана Јордана и Јемена и једном држављану из Непала). У 2018. години евидентирано је 13 случајева поништавања виза (6 за држављане Пакистана, 3 за држављане Конга и по једном држављану из Комора, Сирије, Бангладеша и Саудијске Арабије) и 6 виза је укинута (5 за држављане Пакистана и једном држављану из Камеруна).

У смислу најчешћих држава поријекла странаца којима се издаје виза на граници БиХ, 2019. година је показала да је највећи број виза издат страним држављанима који су дошли из Либије и Либана.

Што се тиче полне структуре, статистички подаци за 2019. годину показују да је више виза издато мушкарцима (68%) него женама (32%), те да се у случају оба пола ради највећим дијелом о лицима доби од 18 до 35 година (63%), као што се види и у табелама и графиконима који слиједе.

² Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2019. годину“ Сарајево, јануар 2020. године, стр.22.

Табела 5. Структура издатих виза на граници по доби и полу разврстан по држављанствима за 2018. г.

	Либија	Либан	Индонезија	Ирак	Бангладеш	Остале државе (од укупно 9)	Укупно
0-17	0	3	0	0	0	0	3
18-35	0	0	1	0	0	1	2
36-59	1	2	0	1	0	1	5
60+	2	0	0	0	0	0	2
Укупно женска лица	3	5	1	1	0	2	12
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	5	0	1	0	0	0	6
36-59	4	2	2	2	2	2	14
60+	1	0	1	0	0	0	2
Укупно мушка лица	10	2	4	2	2	2	22
Свеукупно по држављан.	13	7	5	3	2	4	34

Графички прикази укупног броја издатих виза на граници за 2018. годину по старосној и полној структури

Табела 6. Структура издатих виза на граници по доби и полу разврстан по држављанствима за 2019. г.

	Либија	Либан	Алжир	Тунис	Вијетнам	Остале државе (од укупно 9)	Укупно
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	1	0	1	2	1	0	5
36-59	0	1	0	0	0	0	1
60+	0	0	0	0	0	0	0
Укупно женска лица	1	1	1	2	1	0	6
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	2	1	0	0	1	3	7
36-59	1	1	1	0	0	1	4
60+	2	0	0	0	0	0	2
Укупно мушка лица	5	2	1	0	1	4	13
Свеукупно по држављан.	6	3	2	2	2	4	19

Графички прикази укупног броја издатих виза на граници за 2019. годину по старосној и полној структури

2. Одбијање уласка и незаконит прелазак границе

Одбијање уласка је мјера коју у складу са Законом реализује Гранична полиција БиХ само према страним држављанима и лицима без држављанства који покушавају легално прећи државну границу БиХ и ући у БиХ, а да при томе не испуњавају Законом прописане услове за улазак. У наведеним случајевима Гранична полиција БиХ одбија улазак тим лицима, а у складу са одредбама прописаним Законом доноси и рјешење о одбијању уласка. Странац или лице без држављанства може се на наведену одлуку жалити Министарству безбједности, али подношење жалбе не омогућава улазак у БиХ.

Незаконит прелазак границе подразумијева лица откривена у покушају илегалног преласка државне границе БиХ приликом уласка или изласка из БиХ. Наведена лица могу бити држављани БиХ, странци или лица без држављанства.

2.1. Одбијање уласка у БиХ

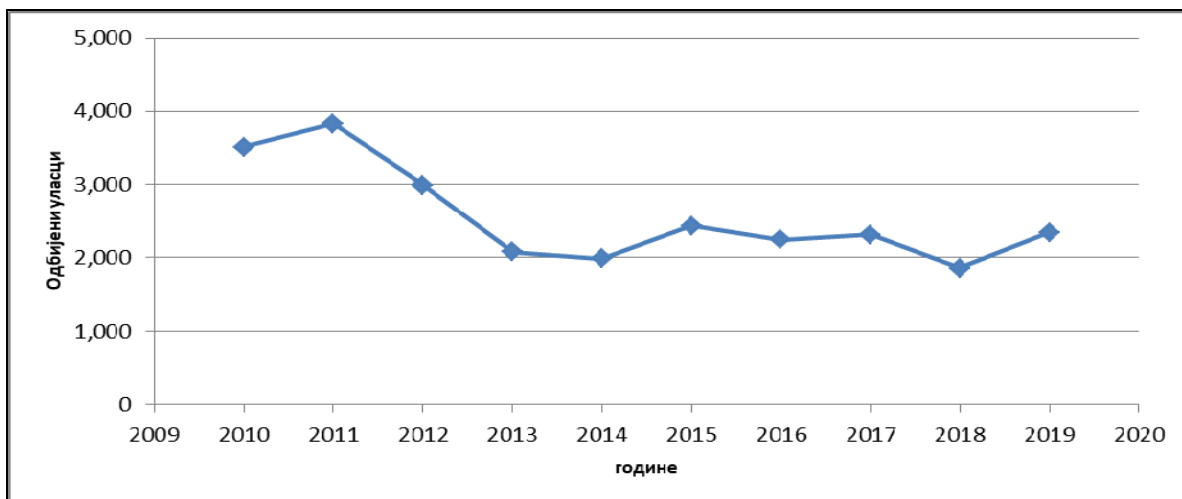
Странцу који не испуњава опште услове за улазак у Босну и Херцеговину на основу члана 19. и 20. Закона о странцима, нити се на њега примјењује међународни уговор или одлука о уласку под посебним условима, може бити одбијен улазак у БиХ.

Табела 7. Укупан број одбијених улазака на граници БиХ од 2010. до 2019. године

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Одбијени уласци	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342

Графички приказ одбијених улазака у БиХ од 2010. до 2019. године

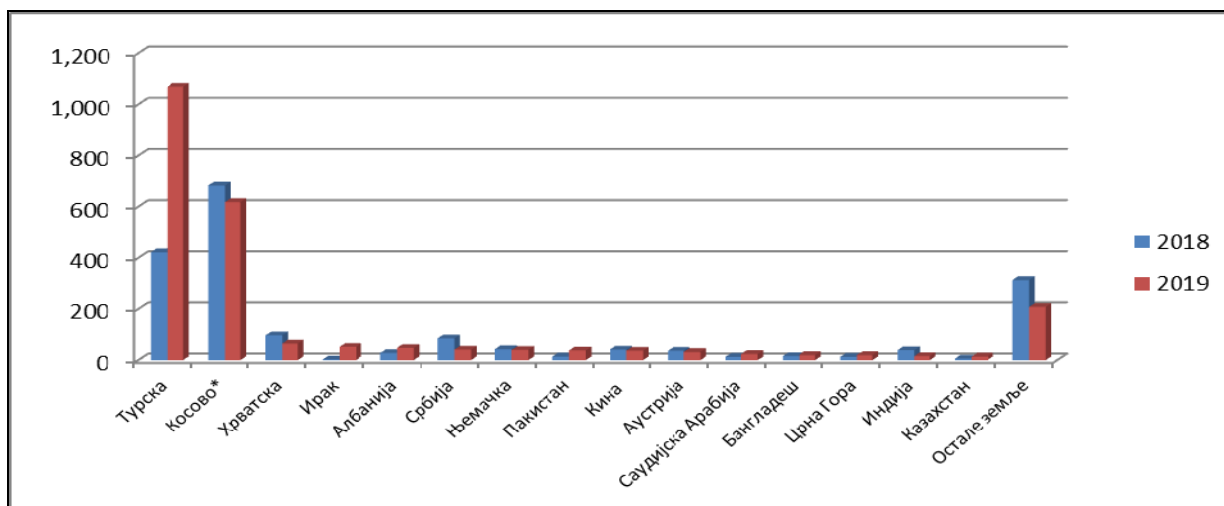
Анализирајући податке о броју одбијених улазака на граници у презентованом периоду уочава се да у периоду од 2011. до 2014. године долази до сталног смањења броја одбијених улазака на граници, да би од 2014. до 2018. године дошло до прилично уједначеног броја одбијених улазака. У 2019. години број одбијених улазака је већи за 26,39% у односу на 2018. годину и износио је 2.342 одбијена улазака.

У циљу дефинисања актуелног стања у овој области презентујемо упоредне показатеље о броју одбијених улазака у току 2018. и 2019. године за 15 држава чијим је држављанима издато највише рјешења о одбијању уласка у БиХ, са кратком анализом уочених параметара.

Табела 8. Укупан број одбијених улазака на граници у 2018. и 2019. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2018	2019	%
1.	Турска	422	1.069	153,32%
2.	Косово*	683	618	-9,52%
3.	Хрватска	97	65	-32,99%
4.	Ирак	3	52	1.633,33%
5.	Албанија	28	48	71,43%
6.	Србија	85	41	-51,76%
7.	Њемачка	43	40	-6,98%
8.	Пакистан	14	38	171,43%
9.	Кина	41	37	-9,76%
10.	Аустрија	37	32	-13,51%
11.	С. Арабија	13	24	84,62%
12.	Бангладеш	16	20	25,00%
13.	Црна Гора	13	20	53,85%
14.	Индија	39	16	-58,97%
15.	Казахстан	6	14	133,33%
16.	Остале земље	313	208	-33,55%
Укупно		1.853	2.342	26,39%

Графички приказ одбијених улазака на граници БиХ у 2018. и 2019. години разврстан по државама

Највећи број одбијених улазака у БиХ у 2019. години односи се на Турску (1.069) и Косово* (618), што износи 72% од укупно одбијених улазака у БиХ. У погледу држављанства лица којима је одбијен улазак у БиХ видљиво је из Извјештаја о раду Граничне полиције БиХ да се: држављанима Турске одбија улазак због немогућности доказивања сврхе намјераваног боравка и непосједовање довољно средстава за издржавање, а носиоцима путне исправе са ознаком Косово* улаз одбија углавном због непосједовања важеће путне исправе и због непосједовања визе.

Неопходно је напоменути да у 2019. години долази да пада броја одбијених улазака који се односи на држављане Србије (52%), Хрватске (33%), Аустрије (14%), Кине (10%), Косова* (10%), и Њемачке (7%). У истом периоду долази и до значајног пораста броја одбијених улазака за држављане Турске, Ирака, Албаније, Пакистана и Казахстана. Током 2019. године одбијен је улазак у БиХ за 2.342 странца, од тога на копненој граници БиХ 1.715 а на међународним аеродромима 627 одбијена уласка. Разлози за одбијање уласка страним држављанима у БиХ били су: немогућност доказивања или пружања информација о сврси намјераваног боравка (36,68%); непосједовање визе за улазак, боравак, прелазак преко територије БиХ или одобрења боравка прописано Законом (24,25%); непосједовање важеће путне исправе (18,36%); непосједовање довољно средстава за издржавање (12,38%); поништена или укинута виза на уласку у БиХ (4,31%); те остали разлози (4,02%).³

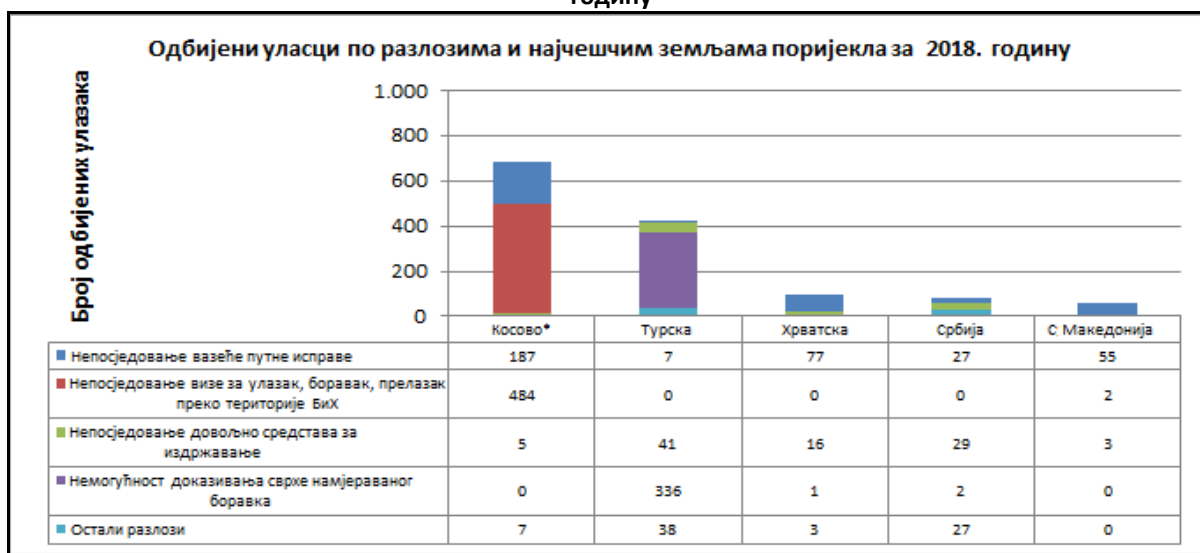
Већина одбијених прелазака државне границе на граничним прелазима је због немогућности доказивања сврхе намјераваног боравка, због непосједовање визе за улазак, те због непосједовања важеће путне исправе.

³ Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2019. годину“ Сарајево, јануар 2020. године, стр.13.

Графички прикази одбијених улазака по разлозима за одбијање уласка у 2018. и 2019. години

Графички прикази броја одбијених улазака по разлозима и најчешћим држављанствима за 2018. и 2019. годину

2.2. Откривени незаконити преласци државне границе

Незаконит прелазак границе подразумјева особе откривене у покушају илегалног преласка државне границе БиХ приликом уласка или изласка из БиХ на граничном прелазу или ван граничног прелаза. Наведена лица могу бити држављани БиХ, странци или лица без држављанства.

Током 2018. године, укупно је 4.489 особа откривено у покушају илегалног преласка границе БиХ. У току 2019. године, забиљежен је пораст од 30,52% и износио је 5.859 особа што је директна посљедица масовних миграционих кретања у прошлој години преко наже земље. Наиме, у 2015. години дошло је до значајног пораста миграција у Европи и масовни мјешовити миграциони токови који су се одвијали преко тзв. западнобалканске руте, од друге половине 2015. године до марта 2016. године⁴, су заобишли Босну и Херцеговину. Међутим, велики број миграната који је остао у земљама транзита, прије свега Србији, али и другим земљама на западнобалканској рути, као и континуирани доласци миграната у државу на вањским границама Европе, узроковали су ситуацију да мигранти траже и мијењају руте како би дошли до жељених земаља дестинације. Као резултат наведених миграционих кретања, Босна и Херцеговина се суочила с појачаним незаконитим миграционим кретањима у задњем кварталу 2017. године и током 2018. и 2019. године.

Такође треба напоменути да је ГП БиХ евидентирала током 2019. године 13.251 лице (уз напомену да се у одређеном броју случајева ради о истим лицима који врше вишеструке покушаје илегалног преласка границе) спријечених у покушају илегалног преласка на територију БиХ са територије сусједних земаља, на коју су се и вратили. Описано представља мјеру предвиђену чланом 37. Закона о граничној контроли, која је спроведена директним ангажовањем полицијских службеника Граничне полиције БиХ непосредно на граничној линији, на који начин је вршено спречавање страних држављана да илегално уђу на територију БиХ.⁵

Табела 9. Откривени незаконити преласци границе у 2018. и 2019. години разврстани по држављанствима

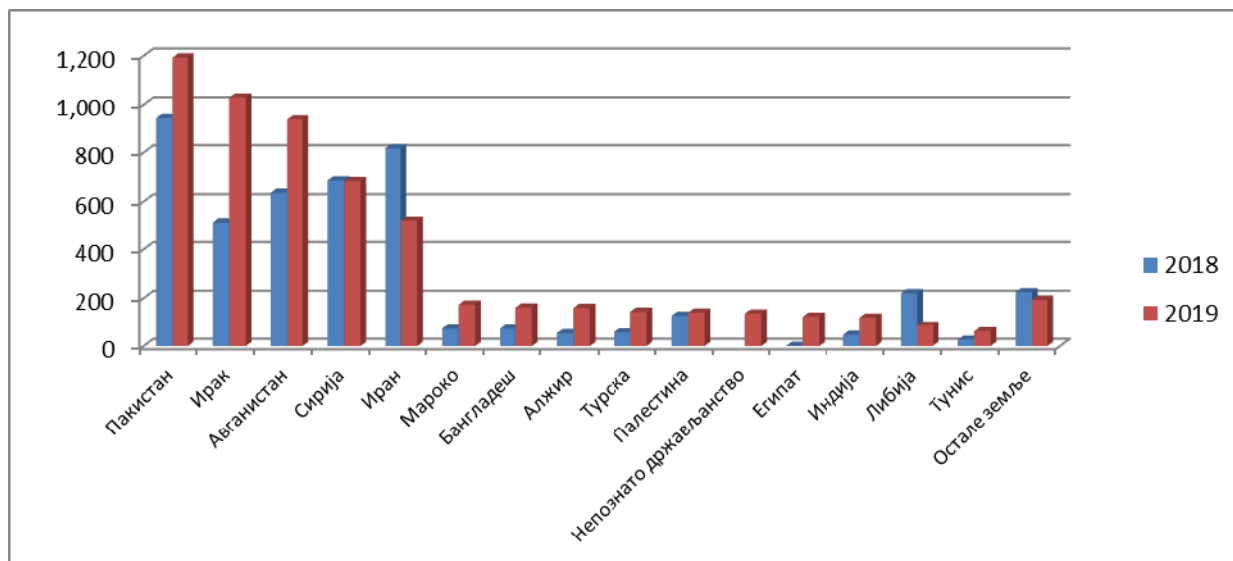
Р.бр.	Држава	2018	2019	%
1.	Пакистан	941	1.193	26,78%
2.	Ирак	509	1.029	102,16%
3.	Авганистан	636	936	47,17%
4.	Сирија	686	683	-0,44%
5.	Иран	818	516	-36,92%
6.	Мароко	72	174	141,67%
7.	Бангладеш	72	161	123,61%
8.	Алжир	53	160	201,89%

Р.бр.	Држава	2018	2019	%
9.	Турска	56	144	157,14%
10.	Палестина	128	141	10,16%
11.	Непознато држ.	-	137	-
12.	Египат	1	124	12.300,00%
13.	Индија	46	120	160,87%
14.	Либија	220	86	-60,91%
15.	Тунис	26	61	134,62%
16.	Остале земље	225	194	-15,98%
	Укупно	4.489	5.859	30,52%

⁴ Сјеверна Македонија, Србија, Хрватска, Словенија и Аустрија су 08.03.2016. године затвориле своје границе за све мигранте без важећих путних докумената и визе.

⁵ Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2019. годину“ Сарајево, јануар 2020. године, стр.6.

Графички приказ откривених незаконитих прелазака границе у 2018. и 2019. години разврстан по државама

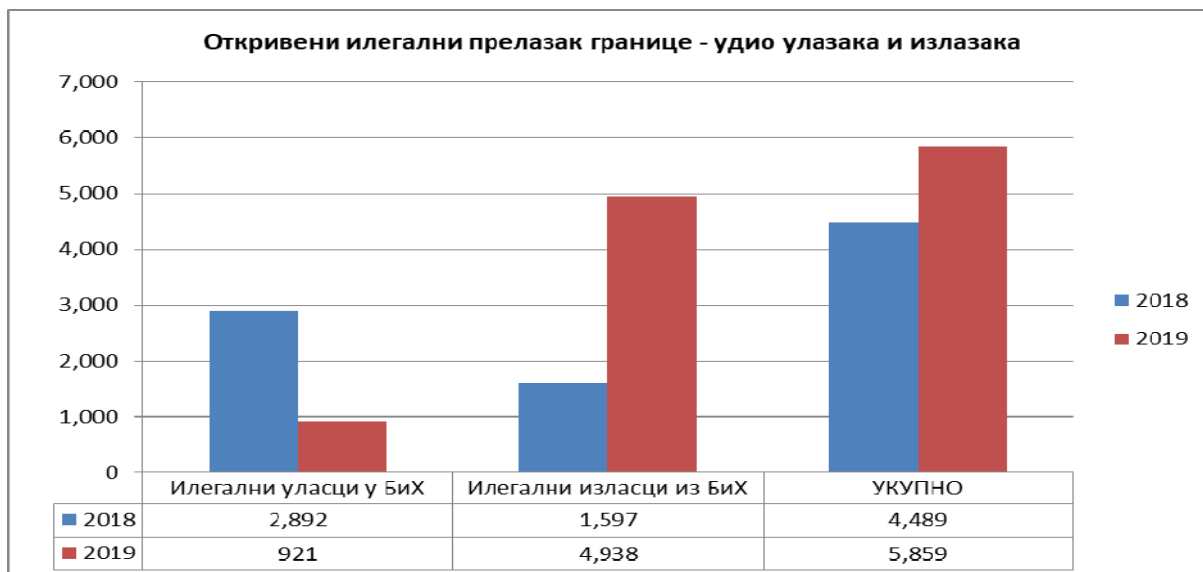

Према расположивим подацима, у 2019. години највише откривених незаконитих прелазака се односило на држављане Пакистана, Ирака, Авганистана, Сирије, и Ирана што представља 74% од укупног броја незаконитих прелазака. Такође, поред ових горе наведених држављана уочен је и значајан пораст откривених незаконитих прелазака државне границе и држављана Марока, Бангладеша, Алжира, Турске, Египта, Индије и Туниса. Примјетан је и пад незаконитих прелазака државне границе држављана Ирана и Либије. Према подацима из извјештаја о раду Граничне полиције БиХ „на граничним прелазима у 2019. години (укупно улаз и излаз) регистровано је 440 (на улазу 129 + на излазу 311) лица у илегалном преласку државне границе, а ван граничног прелазак (гранични појас) 5.419 (на улазу 792 + на излазу 4.627) лица“,⁶ док је током 2018. године "на граничним прелазима (укупно улаз и излаз) регистровано 617 (на улазу 232 + на излазу 385) особа у илегалном преласку државне границе, а ван граничног прелазак (гранични појас) 3.872 (на улазу 2.660 + на излазу 1.212) особе".⁷ Наведени подаци указују на тенденцију већег броја илегалних прелазака државне границе ван граничних прелазак.

⁶ Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2019. годину“ Сарајево, јануар 2020. године, стр. 17.

⁷ Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2018. годину“ Сарајево, јануар 2019. године, стр. 18.

Графички приказ илегалних улазака и излазака у илегалним преласцима државне границе

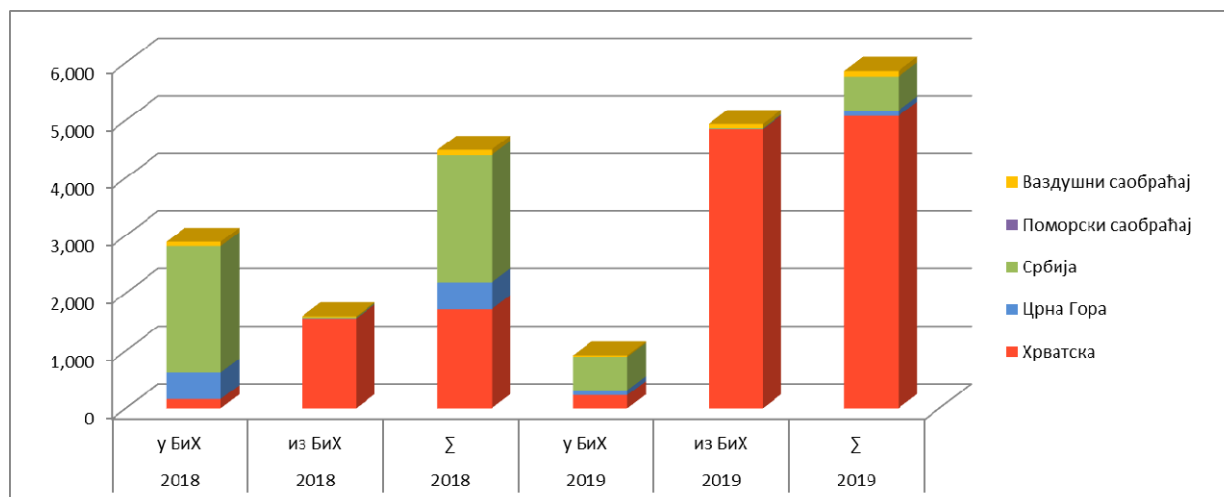

У 2018. години, илегални изласци су чинили 35,57% од укупног броја особа откривених у илегалном прелазку државне границе (4.489), док је овај проценат у 2019. години износио 84,28% од укупног броја особа откривених у илегалном преласку државне границе (5.859). Из наведених показатеља уочава се да је у 2019. години далеко већи број илегалних излазака из БиХ (84%) него улазака (16%). Што се тиче копнене границе, информације Граничне полиције БиХ говоре да се већи број илегалних прелазака (улазака и излазака) региструје ван самих граничних прелаза.

Табела 10. Откривени незаконити преласци границе у 2018. и 2019. години разврстани по врсти границе

Држава	2018. у БиХ	2018. из БиХ	2018. Σ	2019. у БиХ	2019. из БиХ	2019. Σ	% у БиХ	% из БиХ	%
Хрватска	161	1.558	1.719	231	4.847	5.078	43,48	211,10	195,40
Црна Гора	459	5	464	85	7	92	-81,48	40,00	-80,17
Србија	2.195	19	2.214	580	12	592	-73,58	-36,84	-73,26
Поморски саоб.	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Ваздушни саоб.	77	15	92	25	72	97	-67,53	380,00	5,43
Укупно	2.892	1.597	4.489	921	4.938	5.859	-68,15	209,20	30,52

Графички приказ откривених незаконитих прелазака границе у 2018. и 2019. години разврстан по врсти границе

Анализирајући расположиве податке о броју откривених незаконитих прелазака у БиХ према врсти границе и сусједним земљама, евидентно је да су на копненој граници у 2019. години откривене 5.762 особе, што је повећање за 31% у односу на 2018. годину кад је на истој граници откривено 4.397 незаконитих прелазака. Такође, уочава се приближно исти број незаконитих прелазака на међународним аеродромима тако да је у 2019. години откривено 97 лица у незаконитом преласку границе, а у 2018. години тај број је износио 92 лица.

За анализу је карактеристично навести да је забиљежено значајно смањење илегалних прелазака државне граница са Србијом (73%) и Црном Гором (80%). Од 592 особе откривене приликом незаконитог преласка државне границе са Србијом 98% се односи на илегалне уласке у БиХ и само 2% на илегалне изласке из БиХ. Од 92 особе откривене приликом незаконитог преласка државне границе са Црном Гором 92% се односи на илегалне уласке у БиХ а 8% на илегалне изласке из БиХ. Од 5.078 особа откривених приликом незаконитог преласка државне границе са Хрватском 5% се односи на илегалне уласке у БиХ и 95% на илегалне изласке из БиХ. Према подацима Граничне полиције БиХ највише илегалних излазака је забиљежено на граници према Републици Хрватској и износи 95% свих особа откривених приликом илегалног изласка преко државне границе што указује да се илегални мигранти углавном одлучују на излазак из БиХ на овом дијелу границе.

3. Привремени и стални боравак странаца

Захтјев за одобрење боравака странац подноси ДКП-у БиХ или надлежној организационој јединици Службе за послове са странцима, лично или путем законског заступника за пословно неспособног странца, и то најкасније 15 дана прије истека рока важења визе за дугорочни боравак (Визе Д), односно безвизног боравака, односно одобреног боравака ако се ради о продужењу привременог боравака по истом основу или сталном бораваку. Уз захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравака странац је дужан дати биометријске податке. О захтјеву за одобрење и продужење привременог боравака по било којем основу одлучује надлежна организациона јединица Службе за послове са

странцима у року од 90 дана од дана подношења уредног захтјева ако је захтјев поднесен путем ДКП-а БиХ, а у року од 60 дана ако је захтјев поднесен директно надлежној организационој јединици Службе за послове са странцима. Ако је захтјев уважен, странцу се издаје обавјештење о уваженом захтјеву и дозвола привременог боравка. Када је привремени боравак одобрен по основу рада с радном дозволом или плавом картом, странцу се издаје рјешење о одобреном привременом боравку и дозвола привременог боравка.

3.1. Привремени боравак

Одобрење привременог боравка издаје се на временски период од највише једне године, с тим да рок важења пасоша мора бити дужи најмање три мјесеца од рока на који се одобрава привремени боравак.

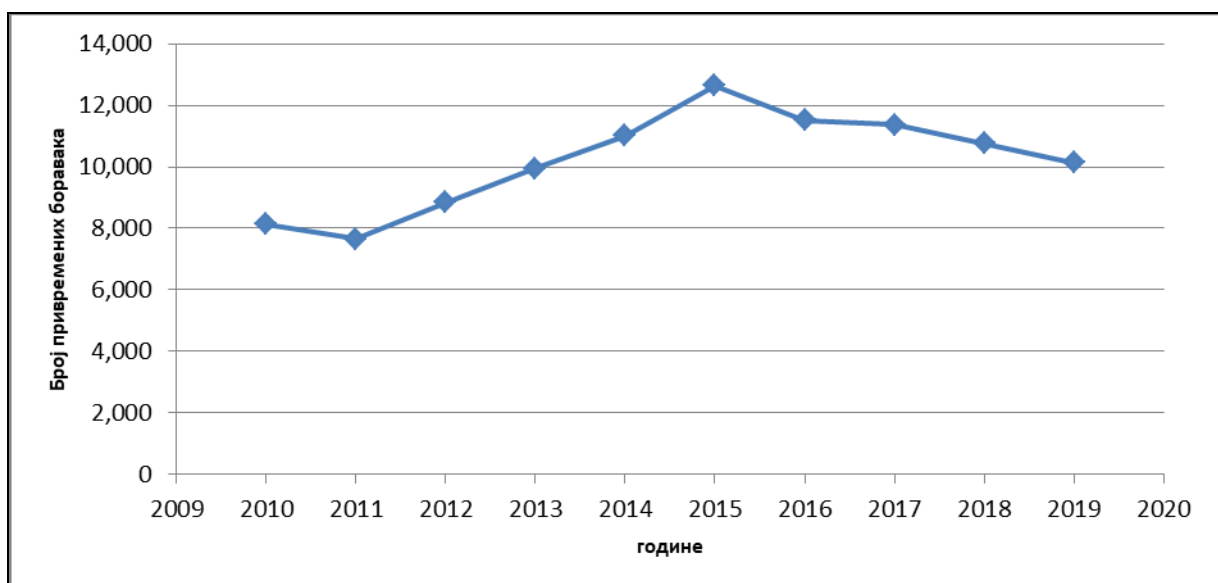
У складу са Законом о странцима који је ступио на снагу у новембру 2015. године привремени боравак може се одобрити странцу који намјерава боравити или борави у БиХ по основу: спајања породице, образовања, хуманитарних разлога, рада с радном дозволом, рада без радне дозволе, или других оправданих разлога. Одобрење привременог боравка може се изузетно издати и по основу власништва на непокретној имовини, ако постоји ефективна веза странца с БиХ.

Привремени боравак из хуманитарних разлога у случају из члана 58. (Привремени боравак по основу хуманитарних разлога) став (2) тачка а) Закона о странцима одобрава се на период најдуже до шест мјесеци.

Табела 11. Укупан број издатих привремених боравака по годинама од 2010. до 2019. године

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Привремени боравак	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133

Графички приказ издатих привремених боравака по годинама од 2010. до 2019. године

Квалитетна правна регулатива и већ успостављени централизовани институционални оквир довели су до уређивања стања у области кретања и боравка странаца у БиХ. Од 2011. до 2015. године уочава се континуирани раст са уједначеним интензитетом што доводи до закључка да је област кретања и боравка странаца стављена под контролу надлежних органа у овом периоду. У 2016. години долази до смањења броја издатих дозвола за привремени боравак за 8,82% у односу на претходну годину што је последица „у највећем броју због престанка одобреног/продуженог боравка страних држављана који су радили на изградњи ТЕ Станари и ауто-пута на дионици Тарчин – Сарајево“.⁸ У 2019. години је дошло до додатног благог пада броја издатих дозвола за привремени боравак од 5,79%. Из претходног графика такође се може уочити континуирани пад броја одобрења/продужења привремених боравака у периоду од 2015. до 2018. године, што се може довести у корелацију са падом броја издатих/продужених дозвола боравка држављанима Турске, који су у највећој мјери имали регулисан боравак у БиХ по основу образовања.

Проблематика рјешавања статусних питања страних држављана до 01.10.2006. године је била у надлежности Одјела за странце при МУП-овима Кантона, МУП-у Републике Српске те Полиције Брчко Дистрикта, гдје је био евидентан различит приступ рјешавању ове проблематике. Почетком рада Службе за послове са странцима, као управне организације у саставу Министарства безбједности БиХ, са оперативном самосталношћу, направљен је значајан искорак на ефикаснијем управљању миграцијама у Босни и Херцеговини, кроз јединствено поступање свих организационих јединица Службе приликом рјешавања проблематике предвиђене Законом о странцима, а посебно кориштењем оперативних капацитета Службе на сузбијању илегалних миграција.

У циљу дефинисања актуалног стања у области издавања одобрења привременог боравка презентујемо показатеље о броју издатих боравишних дозвола (одобрена први пут или продужена боравишна дозвола) за привремени боравак у току 2018. и 2019. године.

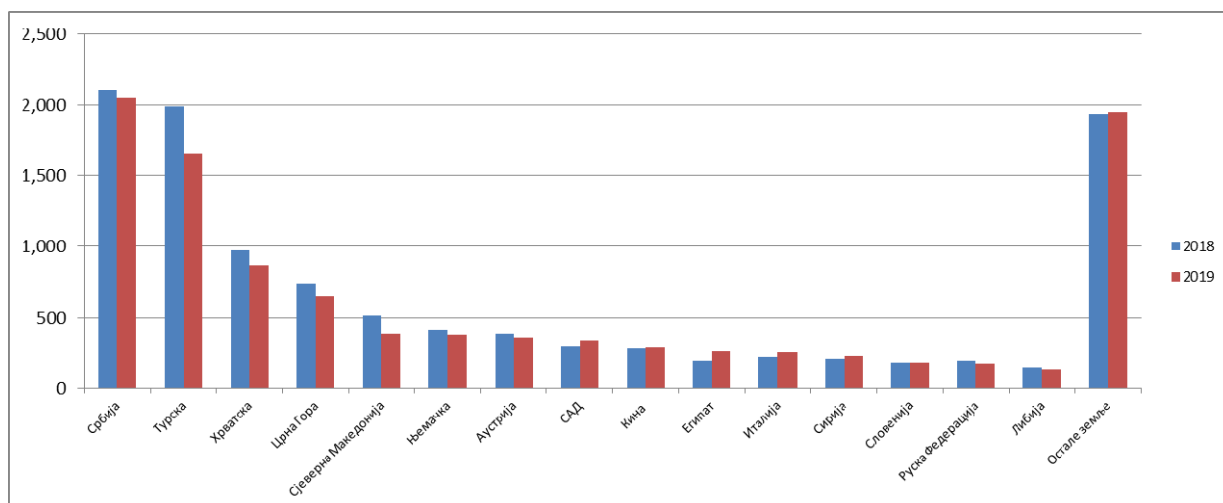
Табела 12. Број издатих дозвола за привремени боравак у 2018. и 2019. години разврстан по државама

Р.б р.	Држава	2018	2019	%
1.	Србија	2.101	2.048	-2,52%
2.	Турска	1.990	1.656	-16,78%
3.	Хрватска	970	864	-10,93%
4.	Црна Гора	737	646	-12,35%
5.	С.Македонија	511	383	-25,05%
6.	Њемачка	408	374	-8,33%
7.	Аустрија	384	352	-8,33%
8.	САД	293	332	13,31%

Р.б р.	Држава	2018	2019	%
9.	Кина	281	291	3,56%
10.	Египат	193	260	34,72%
11.	Италија	225	257	14,22%
12.	Сирија	208	226	8,65%
13.	Словенија	181	183	1,10%
14.	Руска Фед.	192	175	-8,85%
15.	Либија	151	135	-10,60%
16.	Остале земље	1.931	1.951	1,03%
	Укупно	10.756	10.133	-5,79%

⁸ Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2016. годину“. Сарајево, јануар 2017.

Графички приказ издатих боравишних дозвола за привремени боравак у 2018. и 2019. години разврстан по државама

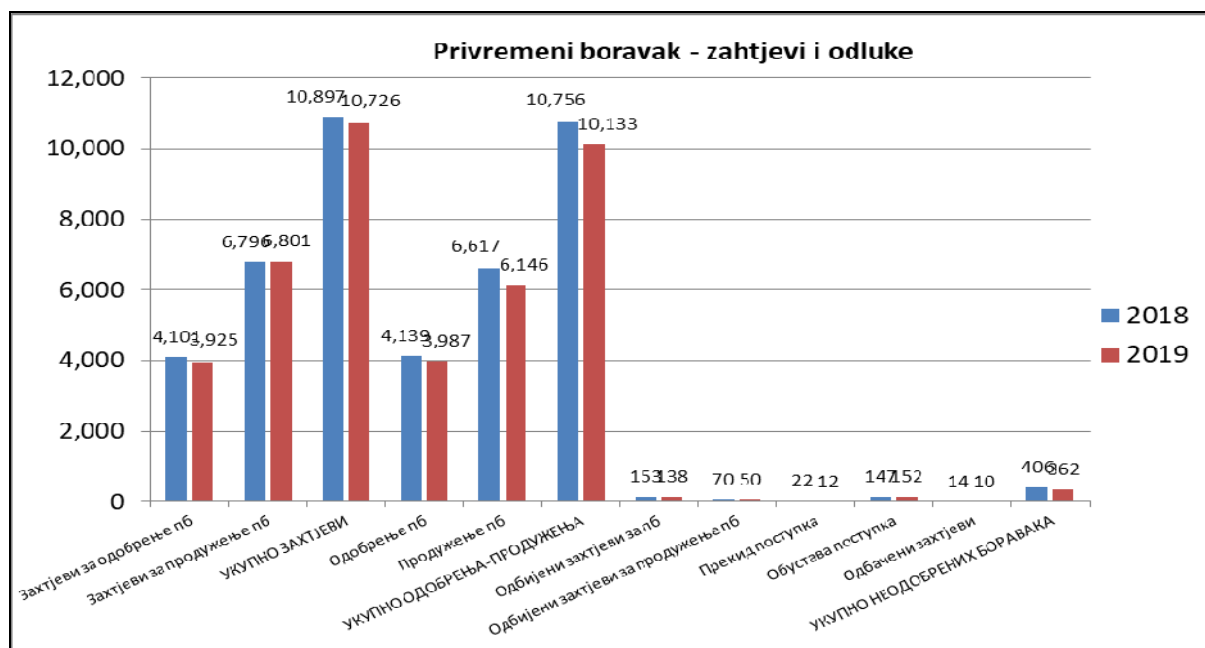
Анализа збирних параметара показује да је у 2019. години дошло до смањења боравишних дозвола за привремени боравак за 5,79% у односу на 2018. годину.

Од укупног броја издатих дозвола за привремени боравак у 2019. години највећи број се односи на држављане Србије (2.048), Турске (1.656), Хрватске (864), Црне Горе (646) и Сјеверне Македоније (383), што чини 55% од укупног броја издатих дозвола. Процентуална анализа упоредних параметара указује да је дошло до смањења броја привремених боравака за држављане горе поменутих држава. Такође је дошло и до смањења издавања дозвола за привремени боравак код држављана Њемачке, Аустрије и Либије, а примјетан је и пораст броја издатих дозвола за привремени боравак за држављане Египта, Италије и Сједињених Америчких Држава.

Примјећује се континуитет у пет најчешћих држава поријекла странцима којима је одобрен или продужен привремени боравак у БиХ, а ове земље су: Србија, Турска, Хрватска, Црна Гора и Сјеверна Македонија. Ових пет држава поријекла обухвата 57% свих особа којима је издата боравишна дозвола за привремени боравак у БиХ током 2018. и 2019. године.

У 2019. години укупно је поднешено 3.925 захтјева за одобрење новог привременог боравака и 6.801 захтјев за продужење привременог боравака, што укупно износи 10.726 захтјева, а што је за 1,57% мање него у 2018. години када је укупно поднесено 10.897 захтјева и то: 4.101 захтјев за одобрење новог привременог боравака и 6.796 захтјева за продужење привременог боравака.

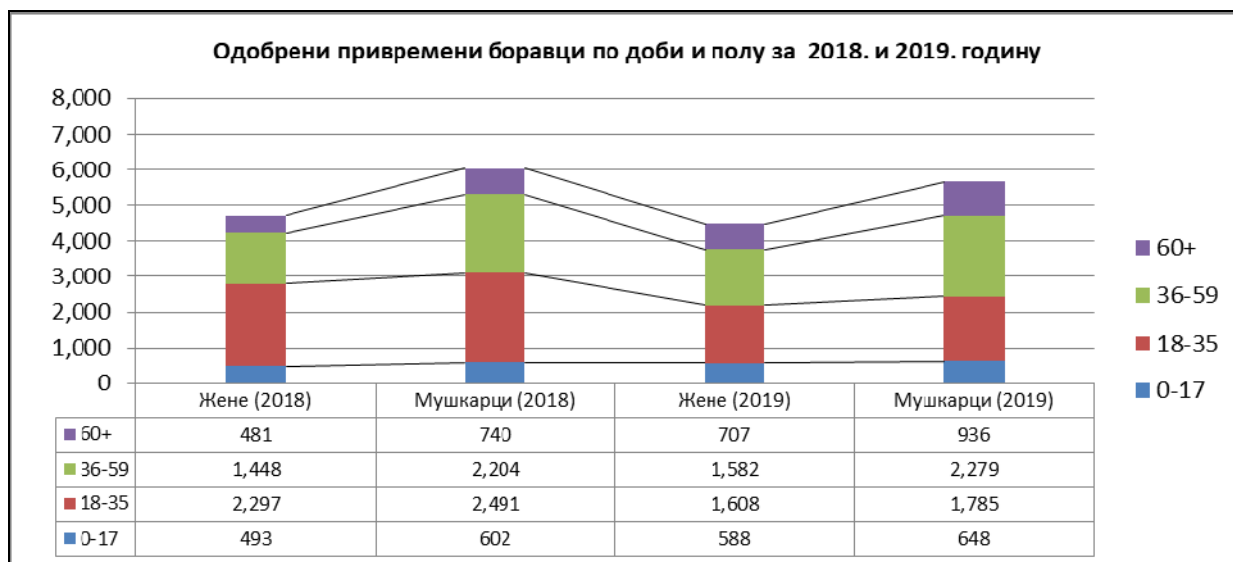
Графички приказ захтјева и одлука за привремени боравак у 2018. и 2019. години (одобрење новог и продужење)

Рјешавајући по захтјевима за одобрење - продужење привременог боравака у 2019. години укупно је одобрено-продужено 10.133 привремена боравака, од тога је одобрен нови привремени боравак у 3.987 и продужен привремени боравак у 6.146 случајева, а што је смањење од 5,79 % у односу на 2018. годину, када је укупно одобрено-продужено 10.756 привремених боравака, од тога је одобрен нови привремени боравак у 4.139 случаја и продужен привремени боравак у 6.617 случаја.

Према овим показатељима стопа одобрења-продужења привремених боравака, у поређењу са поднесеним захтјевима износи 94,47% у 2019. години.

У циљу дефинисања профила страних држављана који су поднијели захтјев и добили боравишну дозволу за привремени боравак у БиХ у 2019. години презентујемо полну и старосну структуру из које се уочава да је у свим категоријама било више мушкараца него жена и то: у старосној доби од 0 до 17 година (мушкараца 648, а жена 588), у старосној доби од 18 до 35 година (мушкараца 1.785, а жена 1.608), затим у старосној доби од 36 до 59 година (мушкараца 2.279, а жена 1.582), те у старосној доби преко 60 година (мушкараца 936, а жена 707). Посматрано у укупном броју издатих одобрења привремених боравака, 5.648 или 55,74% су привремени боравакци издати мушкарцима, а 4.485 или 44,26% су привремени боравакци издати женама.

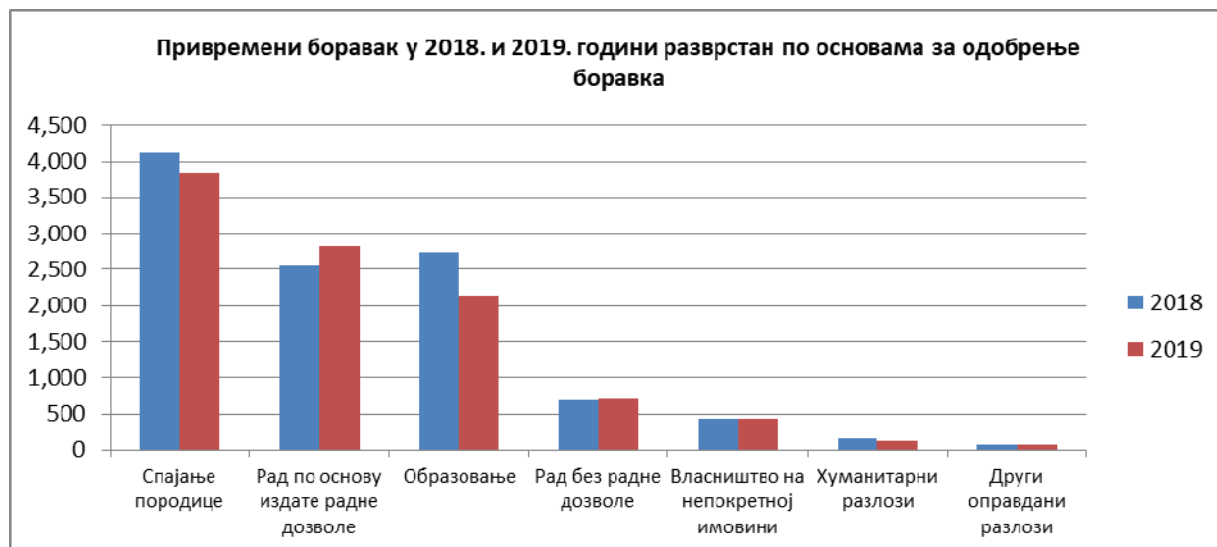
Према подацима Службе за послове са странцима у 2019. години највише страних држављана у БиХ има одобрен привремени боравак по основу: спајања породице у коју категорију улазе и брак са држављанином БиХ као и ванбрачна заједница странца са држављанином БиХ (3.827), рада по основу издате радне дозволе (2.819), образовања (2.136), по основу рада без радне дозволе (709), што укупно представља скоро 94% свих привремених боравака. У циљу дефинисања актуелних кретања легалних имиграција на основу одобрења привремених боравака странцима у БиХ дајемо преглед одобрених привремених боравака у БиХ за 2018. и 2019. годину, са посебним акцентом на 2019. годину, разврстан по основама, као и учешће појединих основа привременог боравака у укупном броју одобрених привремених боравака у БиХ.

Табела 13. Привремени боравак у 2018. и 2019. години разврстан по основама за одобрење боравака

Основи боравака	2018	% у Σ 2018	2019	% у Σ 2019	% 2019/2018
Спајање породице	4.117	38,28%	3.827	37,77%	-7,04%
Рад по основу издате радне дозволе	2.569	23,88%	2.819	27,82%	9,73%
Образовање	2.735	25,43%	2.136	21,08%	-21,90%
Рад без радне дозволе	684	6,36%	709	7,00%	3,65%
Власништво на непокретној имовини	427	3,97%	432	4,26%	1,17%
Хуманитарни разлози	157	1,46%	131	1,29%	-16,56%
Други оправдани разлози	67	0,62%	79	0,78%	17,91%
Укупно	10.756	100,00%	10.133	100,00%	-5,79%

Привремени боравак по другим основама у БиХ у 2019. години странцима одобрен је: по основу власништва на непокретној имовини (432), хуманитарних разлога у коју категорију спада и лијечење (131) и других оправданих разлога (79).

Графички приказ привремених боравака у 2018. и 2019. години разврстан по основама за одобрење боравака

У 2019. години дошло до смањења броја издатих дозвола за привремени боравак по слиједећим основама: спајање породице, образовање и хуманитарни разлози. Такође је у 2019. години дошло до повећања броја издатих дозвола за привремени боравак по слиједећим основама: рад по основу издате радне дозволе, рад без радне дозволе, власништво на непокретној имовини и други оправдани разлози. Да Босна и Херцеговина постаје све више земља одредишта страних држављана указују и одобрени привремени боравак по основу спајања породице који у укупном броју одобрених привремених боравака у 2019. години износи 37,77%.

Статистички подаци из 2019. године показују да држављани сусједних држава у БиХ остварују привремени боравак највећим дијелом по основу спајања породице, издате радне дозволе и образовања.

Табела 14. Основе за одобрење привремених боравака у 2019. години по државама

ОСНОВ БОРАВКА	Србија	Турска	Хрватска	Црна Гора	Сјеверна Македонија	Остале државе	УКУПНО
Спајање породице	798	286	451	408	272	1.612	3.827
Рад по основу издате радне дозволе	740	342	170	86	57	1.424	2.819
Образовање	315	821	142	121	25	712	2.136
Рад без радне дозволе	113	196	38	0	16	346	709
Власништво на непокретној имовини	72	3	36	30	5	286	432
Хуманитарни разлози	6	0	21	1	1	102	131
Други оправдани разлози	4	8	6	0	7	54	79
УКУПНО	2.048	1.656	864	646	383	4.536	10.133

Образовање је нарочито чест основ боравка за држављане Турске и Србије. За држављане Турске, образовање у БиХ је најчешћи основ боравка, иако се примјећује и велики број боравака по основу издате радне дозволе и по основу спајања породице. Држављани Србије, Хрватске, Црне Горе и Сјеверне Македоније најчешће добивају привремени боравак по основу спајања породице.

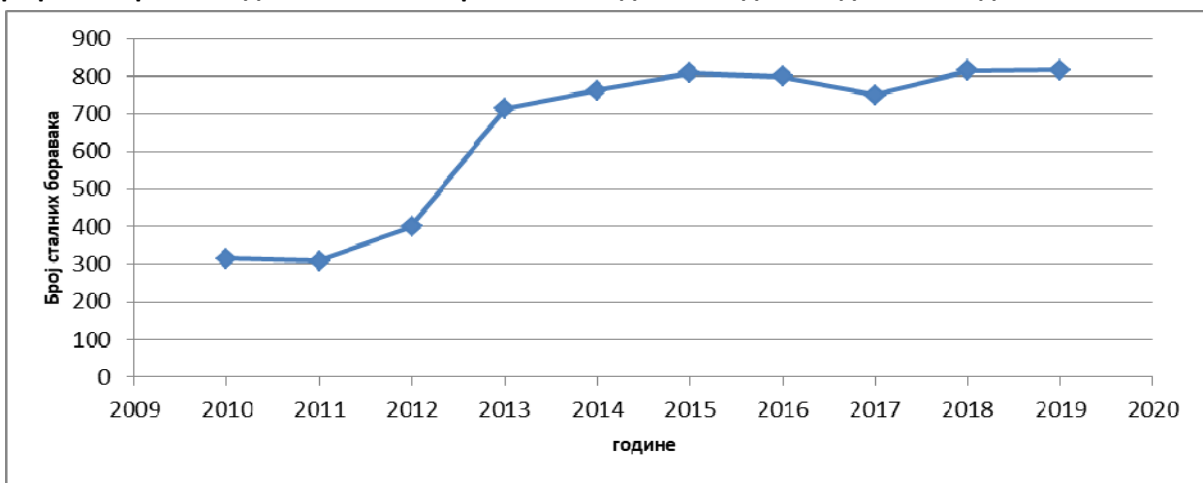
3.2. Стални боравак

Стални боравак може се одобрити странцу под сљедећим условима: да на основу одобрења привременог боравка непрекидно борави на територију БиХ најмање пет година прије подношења захтјева за одобрење сталног боравка, да располаже довољним и редовним средствима за издржавање, да има обезбјеђен одговарајући смјештај и да има обезбјеђено здравствено осигурање.

Табела 15. Укупан број издатих сталних боравака по годинама од 2010. до 2019. године

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Стални боравак	315	308	401	713	763	808	799	750	815	816

Графички приказ издатих сталних боравака по годинама од 2010. до 2019. године

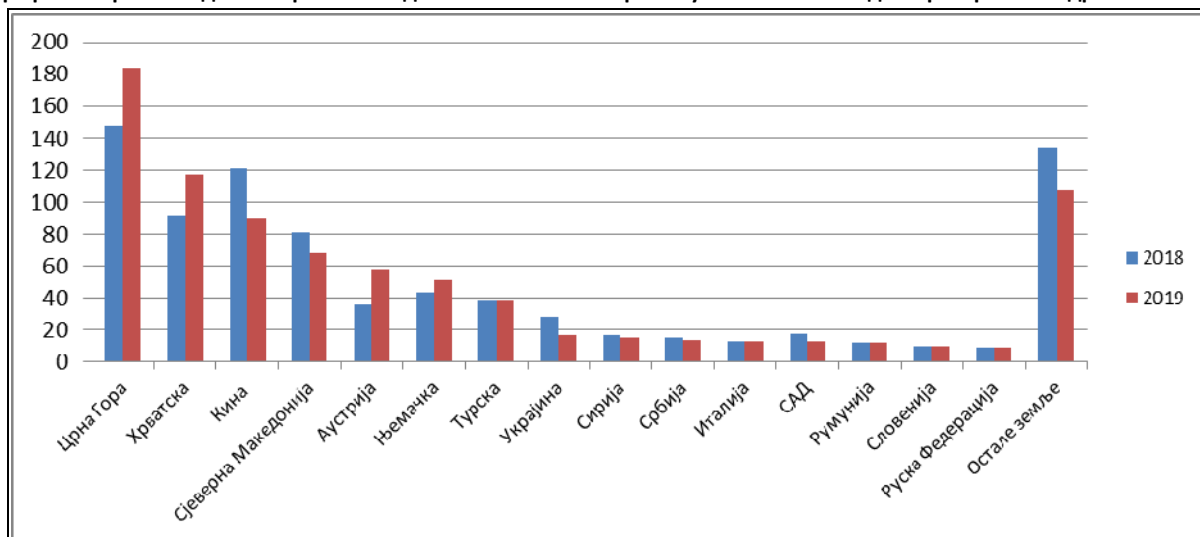
Видљиво је да се код дозвола за стални боравак од 2011. до 2015. године уочава приличан раст, а од 2015. до 2017. године уочава се тренд благог пада у броју дозвола сталних боравака странаца у БиХ, да би у 2018. години дошло до поновног раста у износу од 8,67% у односу на претходну годину. У 2019. години издат је скоро идентичан број дозвола за стални боравак као и у претходној години.

У циљу дефинисања актуелног стања у области издавања одобрења сталног боравка презентујемо показатеље о броју издатих боравишних дозвола за стални боравак у току 2018. и 2019. године. У 2019. години је поднешено 856 захтјева за одобрење сталног боравка а исти је одобрен за 816 лица.

Табела 16. Број издатих дозвола за стални боравак у 2018. и 2019. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2018	2019	%
1.	Црна Гора	148	184	24,32%
2.	Хрватска	91	117	28,57%
3.	Кина	121	90	-25,62%
4.	Сјеверна Македонија	81	68	-16,05%
5.	Аустрија	36	58	61,11%
6.	Њемачка	44	51	15,91%
7.	Турска	38	38	0,00%
8.	Украјина	28	17	-39,29%
9.	Сирија	17	15	-11,76%
10.	Србија	15	14	-6,67%
11.	Италија	13	13	0,00%
12.	САД	18	13	-27,78%
13.	Румунија	12	12	0,00%
14.	Словенија	10	10	0,00%
15.	Руска Федерација	9	9	0,00%
16.	Остале земље	134	107	-20,15%
Укупно		815	816	0,12%

Графички приказ издатих боравишних дозвола за стални боравак у 2018. и 2019. години разврстан по државама

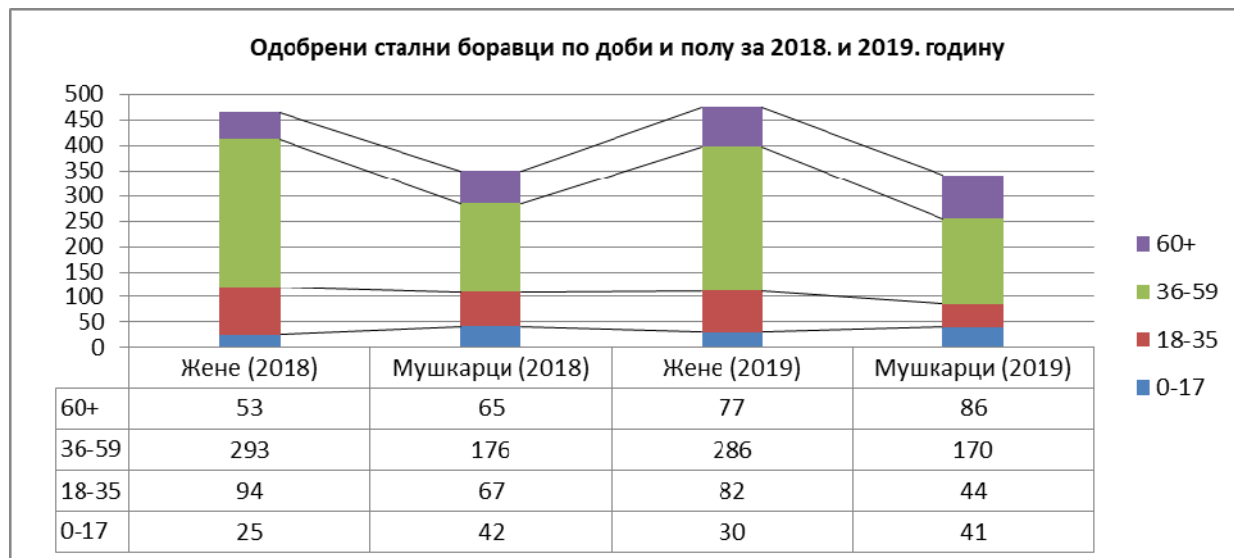

Најчешће земље поријекла странаца који су добили стални боравак у БиХ у 2018. и 2019. години су биле Црна Гора, Кина, Хрватска и Сјеверна Македонија.

Анализом одобренних сталних боравака евидентно је да је стални боравак држављанима Републике Србије одобрен у веома малом проценту, док у одобрењима/продужењима привременог боравака заузимају највећи проценат. Наиме, Споразум о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Републике Србије омогућава држављанима Републике Србије да прије стекну услове за пријем у држављанство БиХ, него услове за одобрење сталног боравака, те је из тог разлога проценат одобрења сталног боравака држављанима Републике Србије изузетно мали.

У циљу дефинисања профила страних држављана који су поднијели захтјев и добили боравишну дозволу за стални боравак у БиХ у 2019. години презентујемо полну и старосну структуру из које се уочава да је у старосној категорији од 18 до 35 година било више жена него мушкараца (жена 82, а мушкараца 44), као и у категорији од 36 до 59 година (жена 286, а мушкараца 170); док је у старосној доби од 0 до 17 година било више мушкараца него жена (жена 30, а мушкараца 41), као и у старосној доби изнад 60 година

(жена 77, а мушкараца 86). Посматрано у укупном броју издатих одобрења сталног боравака у 2019. години, 475 или 58% су стални боравци издати женама, а 341 или 42% су стални боравци издати мушкарцима.

4. Илегалне миграције и предузете мјере према странцима

Мјере које се предузимају према странцима након откривања илегалног боравака укључују: отказ безвизног или привременог боравака, отказ сталног боравака, отказ безвизног или привременог боравака са протјеривањем, рјешења о протјеривању, стављање странаца под надзор и присилно удаљење странаца из БиХ доношењем закључка о дозволи извршења рјешења о протјеривању.

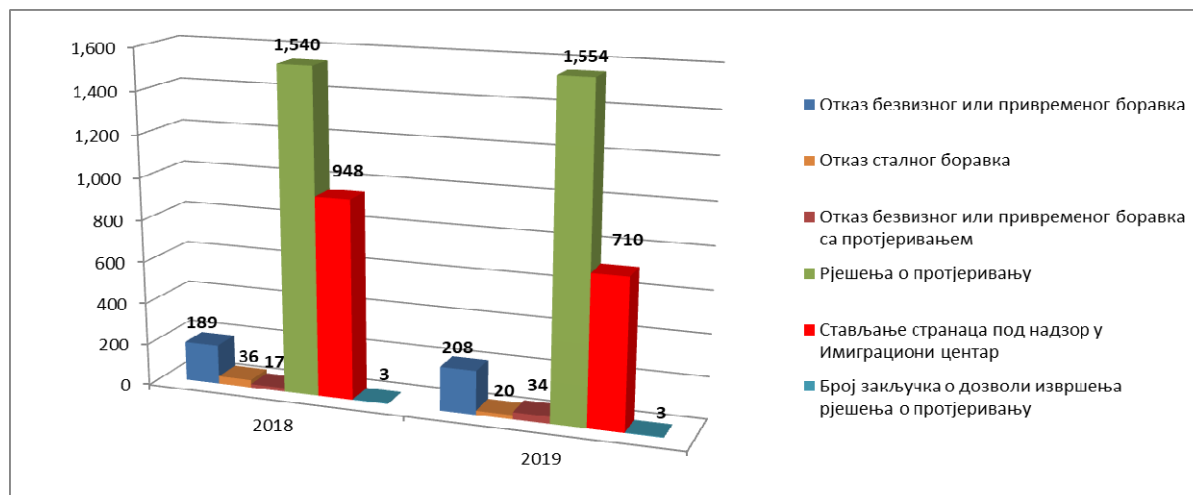
Презентујемо упоредне податке предузетих мјера према странним држављанима у 2018. и 2019. години разврстане према врстама мјера која су предузете према странцима у БиХ.

Табела 17. Број предузетих мјера у 2018. и 2019. години разврстан према врстама мјера

Р.бр.	Врста мјере	2018	2019	% (2019/2018)
1.	Рјешења о отказу безвизног или привременог боравака	189	208	10,05%
2.	Рјешења о отказу сталног боравака	36	20	-44,44%
3.	Рјешења о отказу безвизног или привр. боравака са протјеривањем	17	34	100,00%
4.	Рјешења о протјеривању	1.540	1.554	0,91%
5.	Рјешења о стављању странца под надзор у Имиграциони центар	948	710	-25,10%
6.	Број закључка о дозволи извршења рјешења о протјеривању	3	3	0,00%
	Укупно:	2.733	2.529	-7,46%

Графички приказ предузетих мјера у 2018. и 2019. години разврстан по врстама мјера

Из презентованих података видљиво је да је број изречених мјера према странцима у 2019. години у односу на 2018. годину мањи за 7,46%.

Број изречених мјера отказа боравка (безвизног, привременог и сталног) и отказа боравка уз изречену мјеру протјеривања су резултати вршења планираних и појачаних оперативних провјера, инспекцијских контрола, као и спровођење свих планских активности на терену од стране инспектора за странце које је Служба за послове са странцима у складу са својим надлежностима препознала као важан сегмент у праћењу и борби против незаконитих миграција на подручју БиХ.

Међутим, и поред појачаних активности преузетих од стране Службе за послове са странцима у циљу откривања и спречавања нерегуларних миграција током 2018. и 2019. године у Босни и Херцеговини уочено је повећање изречених мјера протјеривања и смјештаја под надзор страних држављана у Имиграциони центар, што се доводи у везу са повећаним бројем илегалних миграната који су са подручја Р. Србије као и са подручја Црне Горе илегално долазили у БиХ. У наредном периоду реално је очекивати тенденцију даљег увећања и ради се о илегалним мигрантима из земаља високог миграционог ризика, који континуирано у групама настоје користити територију БиХ према њиховим изјавама, као транзитно подручје на путу према земљама ЕУ. Као закључак повећања притиска и отварања напријед наведених рута јесте да се највјероватније ради о мигрантима који нису успјели у намјери да изађу из Р. Србије преко Мађарске, Р. Хрватске или Румуније, због чега ове категорије траже алтернативне руте за одлазак према земљама ЕУ, као и отварања нове руте кретање нерегуларних миграната преко Албаније - Црне Горе - БиХ - Хрватске и даље према земљама ЕУ.

У вези са напријед наведеним, приоритети Службе за послове са странцима како прошле године, тако и у наредном периоду су континуиране оперативне активности инспектора за странце на прикупљању оперативних сазнања и информација о правцима кретања илегалних миграната, организаторима илегалних пребацивања и кријумчарења лица, те њиховим благовременим достављањем другим безбједоносним агенцијама за спровођење закона, што ће резултирати процесуирањем лица умијешаних у илегално пребацивања и кријумчарење страних држављана.

Текође према наводима из Извјештаја о раду Службе за послове са странцима за 2019. годину битно је напоменути да Служба за послове са странцима свакодневно врши оперативне и инспекцијске провјере на терену, гдје је на основу прикупљених

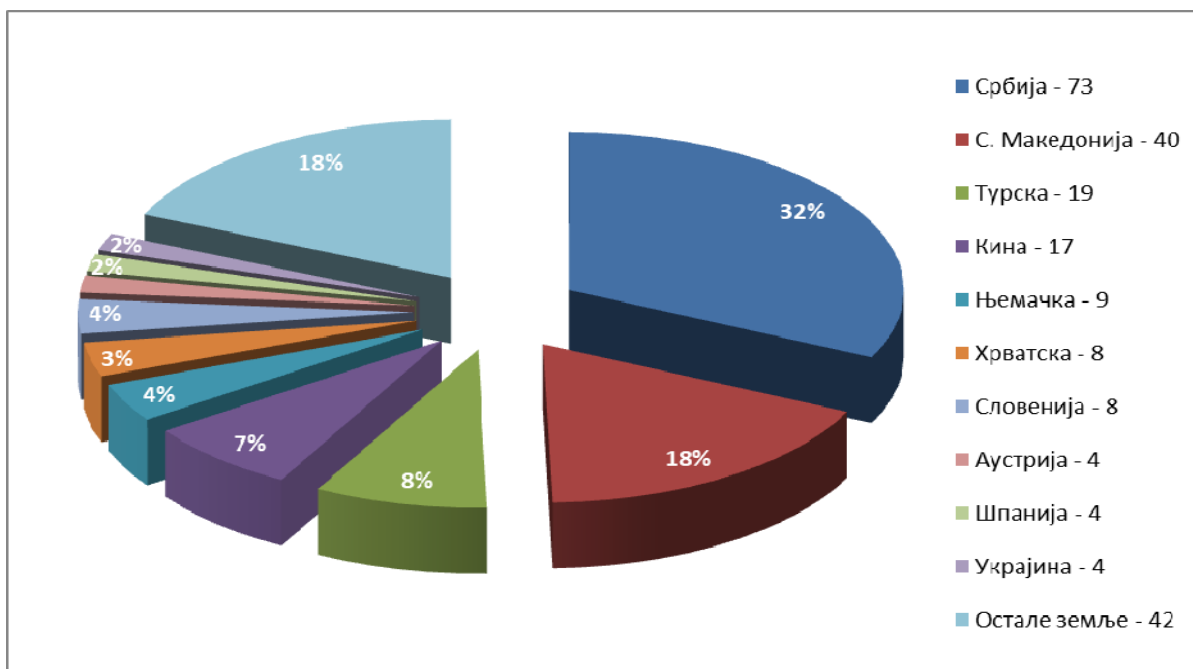
информација и оперативних сазнања прикупљених опсервацијом терена реализован низ координираних активности у сврху контроле законитости боравка страних држављана у БиХ.

4.1. Отказ боравка

Током 2018. године укупно је отказано 225 боравака (189 безвизних или привремених боравака, те 36 сталних боравака).

Током 2019. године, укупно је отказано 228 боравака (208 безвизних или привремених и 20 сталних боравака) што представља благо повећање од 1,33% у односу на претходну годину.

Презентујемо графички приказ донесених рјешења о отказу безвизног, привременог и сталног боравака за 2019. годину разврстан према држављанствима странаца којима је мјера изречена.

Највећи број рјешења о отказу боравака је издато држављанима Србије, Сјеверне Македоније, Турске и Кине што представља 65,35% од укупног броја отказа боравака. Уопштено, најчешћи разлог за доношење рјешења о отказу безвизног боравака је због непоштовања јавног поретка БиХ и обављања дјелатности за које је потребна радна дозвола, а исту не посједују. Привремене боравци су отказивани најчешће због измјене околности на основу којих су одобрени, или зато што је странац непрекидно избивао из БиХ дуже од 180 дана за вријеме одобреног боравака, или зато што је странац улазак или боравак остварио на основу доказа који су прибављени преваром, кривотворени или протузаконито мијењани, док су стални боравци најчешће отказивани због боравака странца више од годину дана ван БиХ, као и због непоштовања јавног поретка БиХ, или због измјене околности на основу којих су стални боравци одобрени.⁹

⁹ Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2019. годину“. Сарајево, јануар 2020.

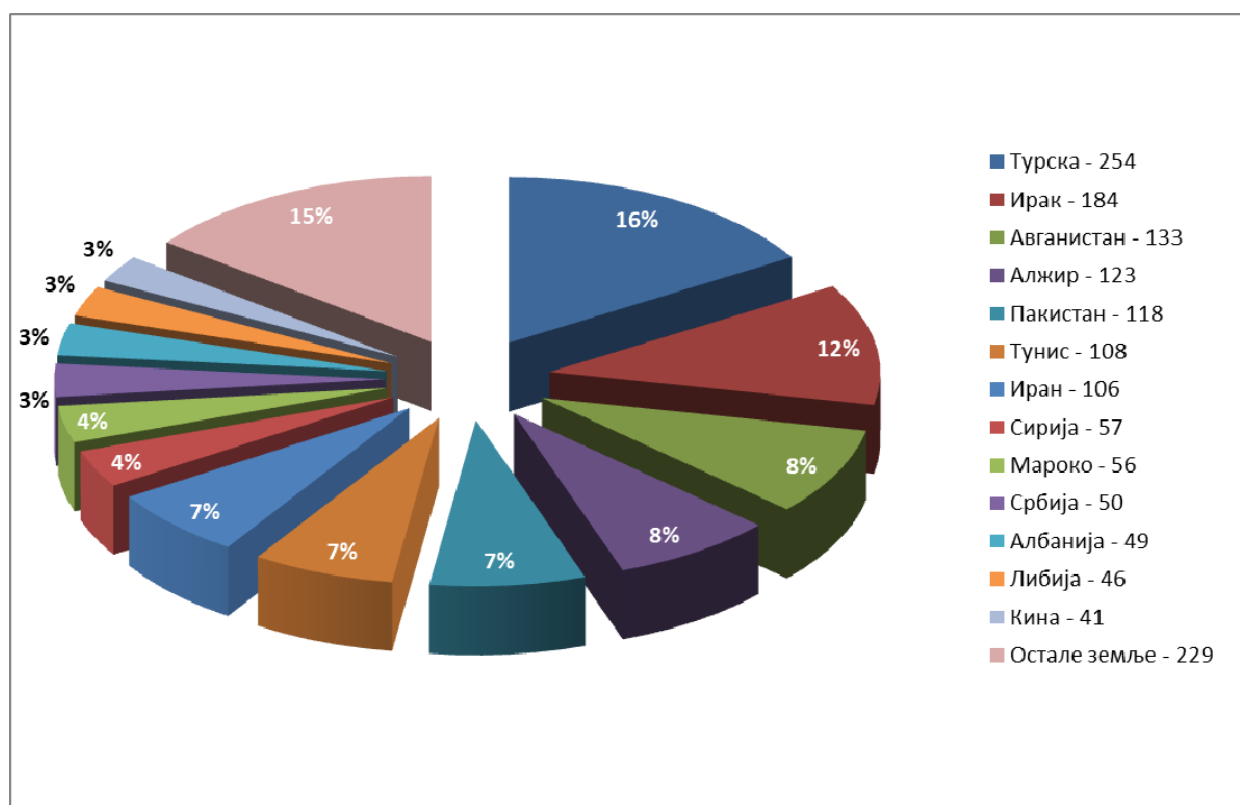
4.2. Рјешења о протјеривању

Током 2018. године, донешено је укупно 1.540 рјешења о протјеривању, док је овај број у 2019. години износио 1.554 што представља незнатно повећање од 1%.

Такође у 2019. години донешена су 34 рјешење о отказу безвизног или привременог боравка са мјером протјеривања, док је тај број у 2018. години износио 17 што представља повећање од 100%.

Изречене мјере протјеривања страним држављанима највише су изрицане из разлога што су незаконито ушли у БиХ, зато што су прекршили прописе о преласку државне границе или остали у БиХ након периода важења визе или одобреног боравка, лицима прихваћеним на основу споразума о реадмисији, лицима правоснажно осуђеним за кривична дјела, лицима којима је отказан боравак а у одређеном року нису добровољно напустили земљу, те осталих прописаних разлога. Мјером протјеривања се такође странцима забрањује улазак у Босну и Херцеговину у временском периоду од 1 до 5 година.

Презентујемо графички приказ донесених рјешења о протјеривању за 2019. годину разврстан према држављанствима странаца којима је мјера изречена.

4.3. Стављање странаца под надзор

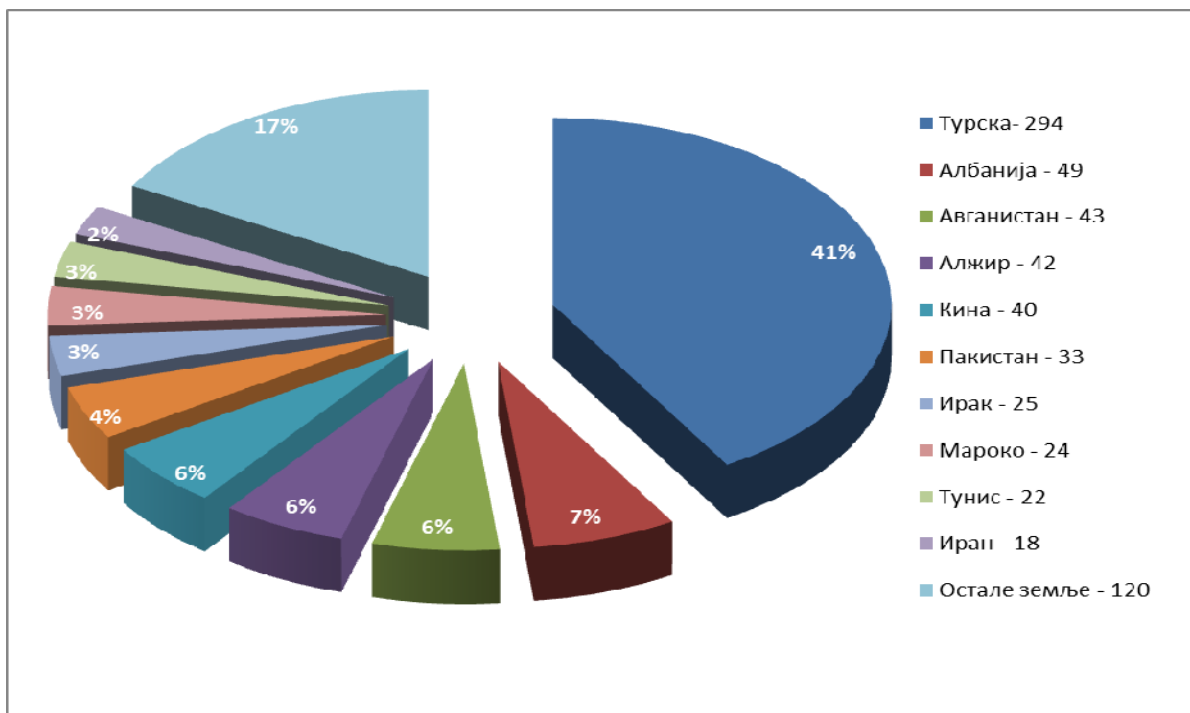
Стављање странаца под надзор је мјера којом се на основу одредби прописаних Законом о странцима доноси рјешење о стављању странца под надзор, а странац се смјешта у Имиграциони центар. Имиграциони центар, у надлежности Службе за послове са

странцима, првобитног капацитета 40 мјеста, стављен је у функцију 30.06.2008. године од када је мјера стављања странца под надзор почела да се реализује. Нова зграда Имиграционог центра, капацитета 80 мјеста, отворена је 23.11.2009. године. Отворењем новог објекта од чврстог материјала, смјештајни капацитет Имиграционог центра додатно је проширен на 120 мјеста. Функционисањем Имиграционог центра створене су битне претпоставке за сигурни систем удаљења странаца из земље, јер Служба за послове са странцима може до коначног удаљења смјестити под надзор сваког странца који је у нерегуларном боравку у БиХ, када је очигледно да странац неће добровољно напустити земљу или је прихваћен по основу споразума о реадмисији, односно пријетња јавном реду или националној безбједности БиХ.

Током 2018. године, укупно је 948 странаца стављено под надзор у Имиграциони центар. Највише илегалних миграната били су држављани: Турске, Ирана, Албаније, Пакистана, Косова* и Авганистана. Такође у 2018. години су 22 лица смјештена под надзор у мјесту боравишта или у друге специјализоване установе.

Током 2019. године, укупно је 710 странаца стављено под надзор у Имиграциони центар што представља смањење од 25,10%. Највише илегалних миграната били су држављани: Турске, Албаније, Авганистана, Алжира и Кине. Такође у 2019. години је 358 лица смјештено на блажу мјеру надзора.

Презентујемо графички приказ донесених рјешења о стављању странаца под надзор у Имиграциони центар за 2019. годину разврстан према држављанствима странаца којима је мјера изречена.

4.4. Присилно удаљење странаца из БиХ

Удаљење странаца из БиХ је мјера коју предузима Служба за послове са странцима у случајевима кад је странцу донешено рјешење којим му се налаже напуштање БиХ и исто је постало извршно, а странац у остављеном року у рјешењу за добровољни повратак не жели добровољно да напусти БиХ. Ова мјера подразумјева присилно удаљење странаца из БиХ.

Према подацима из Извјештаја Службе за послове са странцима у 2019. години су донешена 3 закључка о дозволи извршења рјешења о протјеривању, а исти број је био и у 2018. години. Овако мали број присилних удаљења је посљедица одлуке странаца да добровољно и самоиницијативно напусте БиХ. Наведени показатељи указују да се промовише и приоритетно користи добровољни повратак у земље поријекла што је хуманији и ефикаснији поступак у односу на присилни повратак. Удаљење странаца је лакше, брже и економичније уколико се могу користити споразуми о реадмисији, што подразумјева да је Босна и Херцеговина потписала споразум о реадмисији са државом у коју се странац удаљава и да је наведени споразум ступио на снагу.

5. Повратак нерегуларних миграната

У овом поглављу презентују се подаци и анализира кретање основних параметара у областима:

- Добровољни повратак бх. држављана у БиХ уз асистенцију и помоћ Међународне организације за миграције (*ИОМ*),
- Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ *ИОМ*-а,
- Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз асистенцију Службе за послове са странцима,
- Прихват и повратак по споразумима о реадмисији,
- Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ.

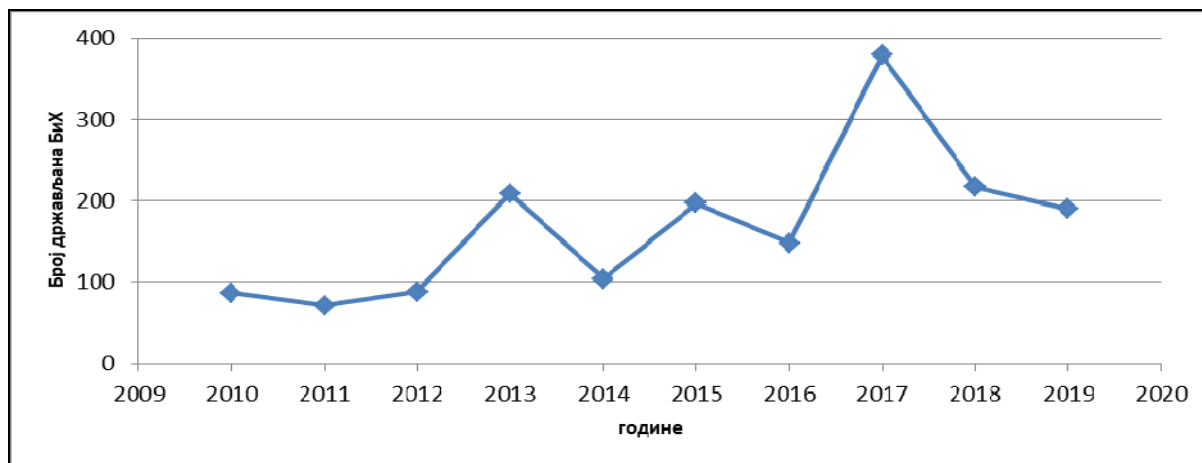
5.1. Добровољни повратак бх. држављана у БиХ уз помоћ *ИОМ*-а

Босна и Херцеговина је судјеловала у програмима добровољних повратака бх. држављана из других земаља. Програми добровољног повратка су реализовани углавном посредством *ИОМ*-а и за ову област извор података је *ИОМ*.

Табела 18. Укупан број бх. држављана враћених у БиХ уз асистенцију *ИОМ*-а од 2010. до 2019. год.

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	УКУПНО
Особе	87	71	88	209	104	197	148	379	217	190	1.690

Графички приказ броја враћених бх. држављана од 2010. до 2019. године уз асистенцију *ИОМ*-а

По програмима *ИОМ*-а у периоду од 2010. године до 2019. године добровољно се вратило 1.690 бх. држављана у Босну и Херцеговину, а према презентованим подацима у периоду од 2011. до 2013. године уочава се растући тренд бх. држављана који се у Босну и Херцеговину враћају на наведени начин, да би у 2014. години тај број био преполовљен у односу на 2013. годину. Такође је уочен значајан пораст броја враћених бх. држављана од 89% у 2015. години у односу на претходну годину, да би у 2017. години дошло до поновно значајног скока за 156% и износио је 379 бх. држављана. У 2019. години је дошло до поновног пада у односу на претходну годину за 12%.

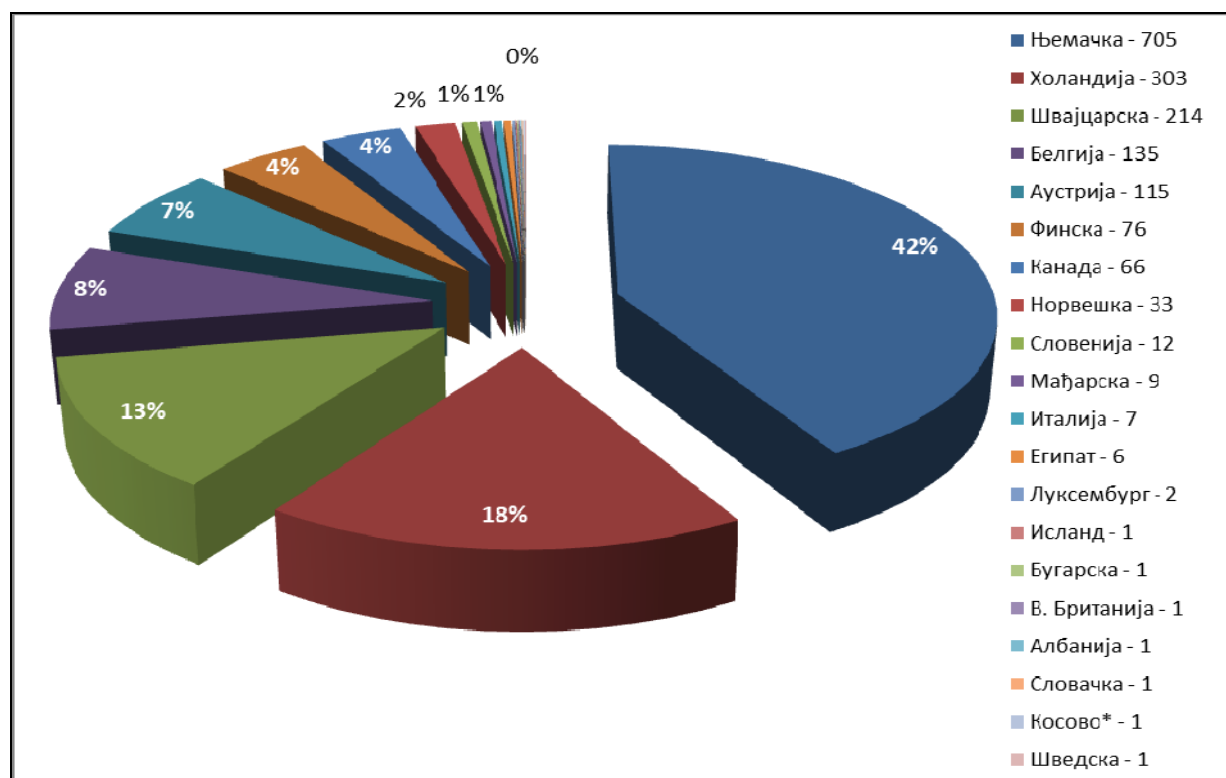
Табела 19. Број држављана БиХ који су се добровољно вратили уз помоћ *ИОМ*-а

Ред. бр.	ДРЖАВА	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Укупно
1.	Њемачка	-	-	-	-	-	-	-	346	193	166	705
2.	Холандија	-	-	16	61	25	59	114	12	2	14	303
3.	Швајцарска	76	33	28	34	7	11	10	4	7	4	214
4.	Белгија	2	20	5	41	29	13	5	10	8	2	135
5.	Аустрија	-	-	1	13	-	101	-	-	-	-	115
6.	Финска	4	4	19	25	5	1	16	2	-	-	76
7.	Канада	-	-	18	24	24	-	-	-	-	-	66
8.	Норвешка	1	7	-	7	5	10	1	1	-	1	33
9.	Словенија	-	-	-	1	5	1	-	2	1	2	12
10.	Мађарска	3	1	1	-	1	-	-	2	1	-	9
11.	Италија	-	-	-	3	1	-	-	-	3	-	7
12.	Египат	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	6
13.	Луксембург	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
14.	Исланд	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
15.	Бугарска	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
16.	В. Британија	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
17.	Албанија	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1

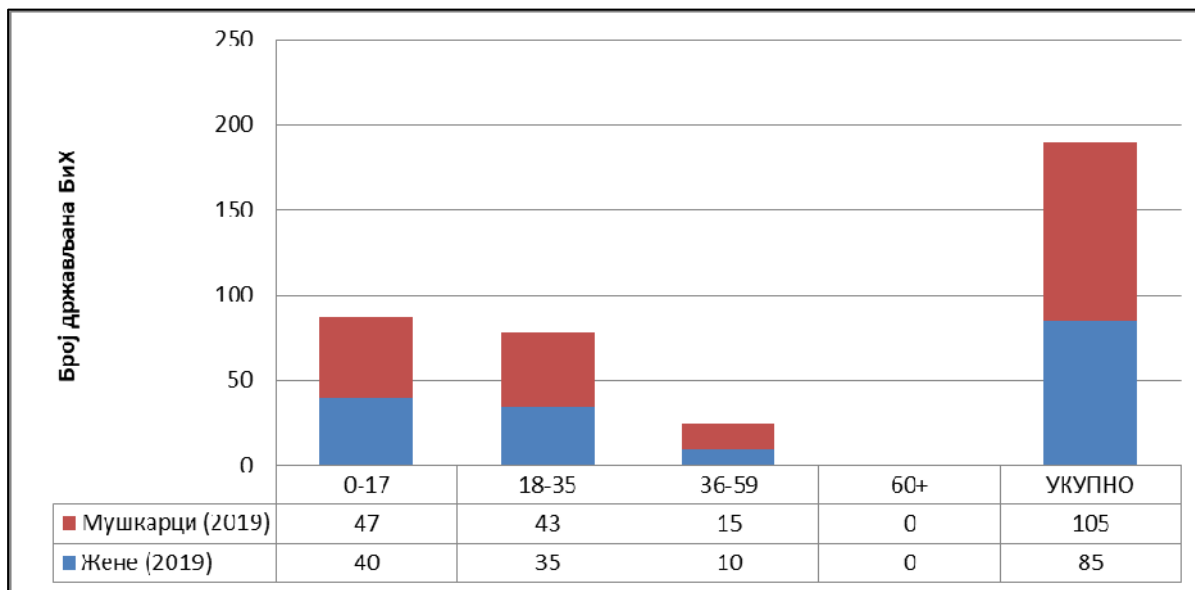
18.	Словачка	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
19.	Косово*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
20.	Шведска	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
	Укупно	87	71	88	209	104	197	148	379	217	190	1.690

Анализирајући податке по земљама из којих су се држављани БиХ добровољно вратили у Босну и Херцеговину уз помоћ *ИОМ*-а, у периоду од 2010. до 2019. године, уочава се да је највећи број повратака реализован из Њемачке (42%), Холандије (18%), Швајцарске (13%), а затим Белгије (8%), Аустрије (7%), Финске (4%), Канаде (4%), Норвешке (2%), док је наведени повратак из свих осталих земаља износио 2%. Највећи повратак држављана БиХ у 2019. години је био из Њемачке и износио је 188 особа (87%).

Графички приказ броја добровољно враћених држављана БиХ од 2010. до 2019. године по земљама из којих су се вратили

Графички приказ броја бх. држављана који су се вратили у БиХ уз асистенцију *IOM*-а у 2019. години према доби и полу

У 2019. години 190 бх. држављана се добровољно вратило у БиХ, од тога 105 особа мушког пола и 85 особа женског пола. Највећи број корисника овог програма било је у доби мањој од 35 година старости (87%).

5.2. Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ *IOM*-а и Службе за послове са странцима (СПС)

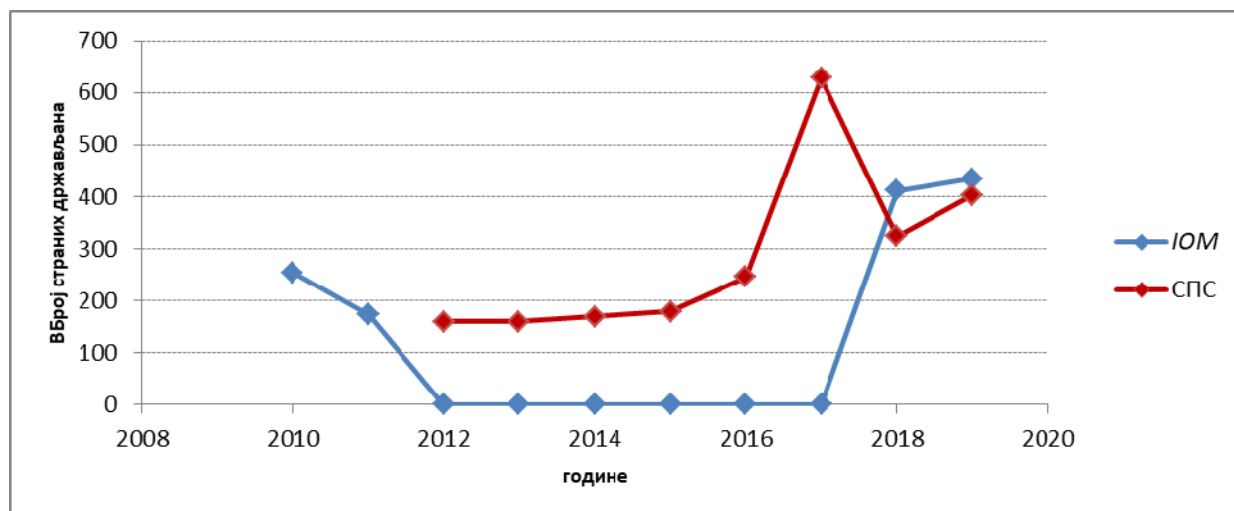
Законодавство у области имиграција и азила у свим управним поступцима када се рјешавају статусна питања странаца у БиХ, у случајевима кад странац треба да напусти БиХ, оставља рок за добровољно извршење рјешења. У случајевима кад странац жели добровољно напустити БиХ, али нема средстава за повратак може да користи помоћ *IOM*-а и да реализује свој повратак по програму „Помоћ при добровољном повратку нерегуларних миграната“ (у даљем тексту - *AVR*) који имплементира *IOM*.

Табела 20. Укупан број странаца који су се вратили из БиХ уз асистенцију *IOM*-а и СПС-а од 2010. до 2019. године

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	УКУПНО
<i>IOM</i>	254	173	-	-	-	-	-	-	411	434	1.272
СПС	-	-	160	159	169	179	246	628	324	403	2.268

Графички приказ броја странаца који су се вратили из БиХ уз асистенцију *IOM*-а и СПС-а од 2010. до 2019. године

По програмима *IOM*-а у периоду од 2010. године до 2019. године добровољно је враћено 1.272 страних држављана из БиХ у земље поријекла. Према презентованим подацима овај вид повратка је био у порасту у 2010. години када су враћена 254 странца из БиХ. У 2011. години уочен је пад од неких 32%. Након тога због недостатка финансијских средстава *IOM* у наредних шест година није организовао ниједан добровољни повратак из БиХ путем *AVR* програма. У 2018. години *IOM* је путем *AVR* програма финансирао добровољни повратак из БиХ за 411 страних држављана, а у 2019. години за 434 странца.

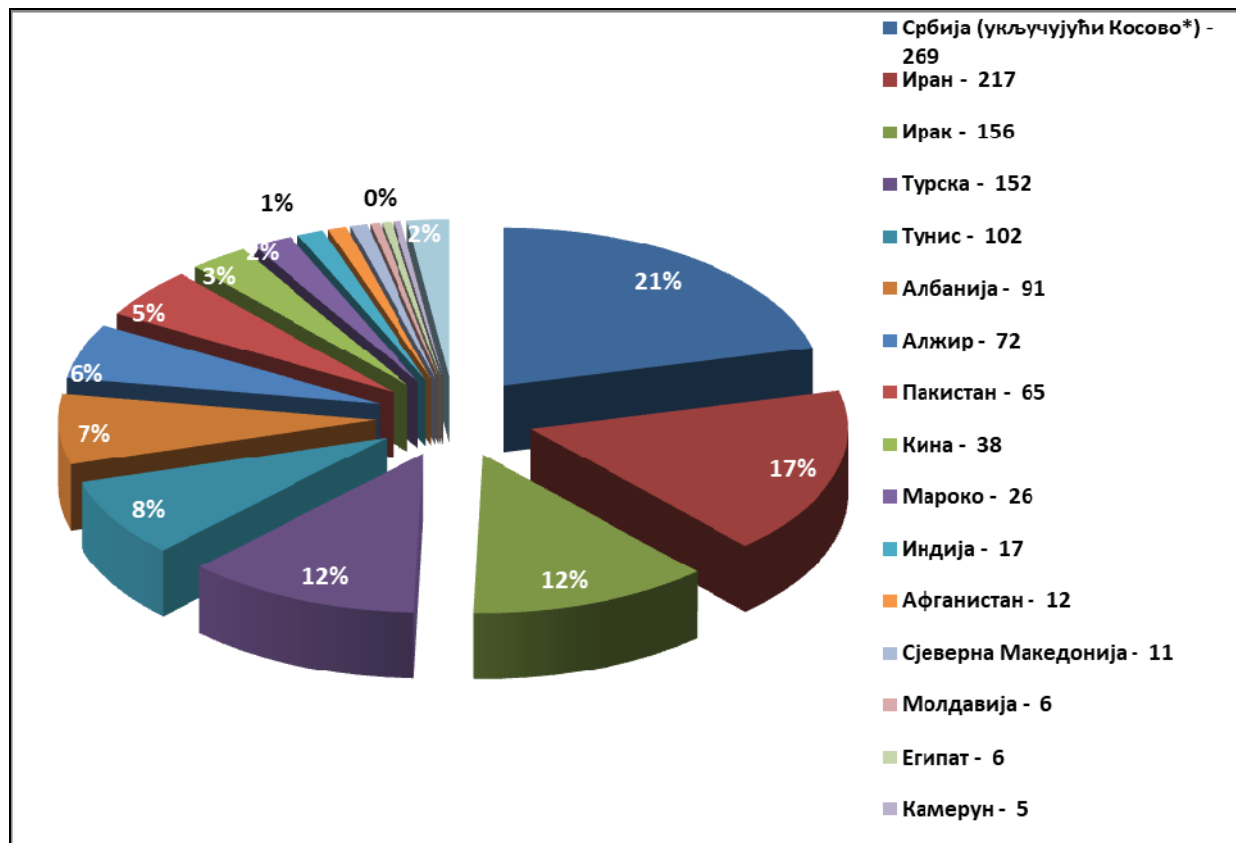
Кад се анализира повратак у 2019. години у организацији *IOM*-а уочава се знатан повратак држављана Ирака, Ирана, Туниса, Алжира и Пакистана.

Табела 21. Повратак странаца из БиХ по *AVR* програму по годинама и државама повратка уз асистенцију *IOM*-а

Р.Бр.	ДРЖАВА	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Укупно
1.	Србија (укључујући Косово*)	132	135	-	-	-	-	-	-	1	1	269
2.	Иран	-	-	-	-	-	-	-	-	140	77	217
3.	Ирак	-	-	-	-	-	-	-	-	74	82	156
4.	Турска	14	23	-	-	-	-	-	-	105	10	152
5.	Тунис	2	2	-	-	-	-	-	-	25	73	102
6.	Албанија	84	4	-	-	-	-	-	-	3	-	91
7.	Алжир	2	2	-	-	-	-	-	-	12	56	72
8.	Пакистан	-	-	-	-	-	-	-	-	13	52	65
9.	Кина	2	-	-	-	-	-	-	-	16	20	38
10.	Мароко	-	-	-	-	-	-	-	-	4	22	26
11.	Индија	-	-	-	-	-	-	-	-	2	15	17

12.	Авганистан	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	12
13.	Сјеверна Македонија	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
14.	Молдавија	1	2	-	-	-	-	-	-	1	2	6
15.	Египат	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
16.	Камерун	-	1	-	-	-	-	-	-	4	-	5
17.	Јордан	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	4
18.	Непал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
19.	Азербејџан	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3
20.	Украјина	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
21.	Бангладеш	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
22.	Либан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
23.	Руска Федерација	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2
24.	Црна Гора	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2
25.	Етиопија	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
26.	Куба	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
27.	Филипини	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
28.	Гана	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
29.	Шри Ланка	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
30.	Палестина	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Укупно	254	173	0	0	0	0	0	0	411	434	1.272

Графички приказ броја враћених странаца из БиХ од 2010. до 2019. године по земљама у које су враћени уз асистенцију *IOM*-а

Уз чињеницу да од 2012. до 2017. године није било AVR програма за повратак странаца из БиХ уз помоћ IOM-а, важно је нагласити да је Служба за послове са странцима организовала добровољни повратак. Од 2012. до 2017. године Служба за послове са странцима је организовала и извршавала самостални добровољни повратак странаца кроз имплементацију пројекта „Превенција илегалних миграција у БиХ и региону и добровољни повратак илегалних миграната“, финансиран од стране Владе Швајцарске Конфедерације и Владе Лихтенштајна посредством Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC).

У организацији Службе за послове са странцима од 2012. до 2019 године је враћено укупно 2.268 странаца.

У 2017. години Служба за послове са странцима је организовала повратак за укупно 628 странаца што је за 155,28% више него у 2016. години. Од наведених 628 странаца, 361 странац је враћен кроз пројекат финансиран од стране Владе Швајцарске Конфедерације и Владе Лихтенштајна посредством Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC), док је 267 странаца враћено уз самосталну асистенцију Службе за послове са странцима. Главни разлог за излазак из Босне и Херцеговине је доношење рјешења о протјеривању.

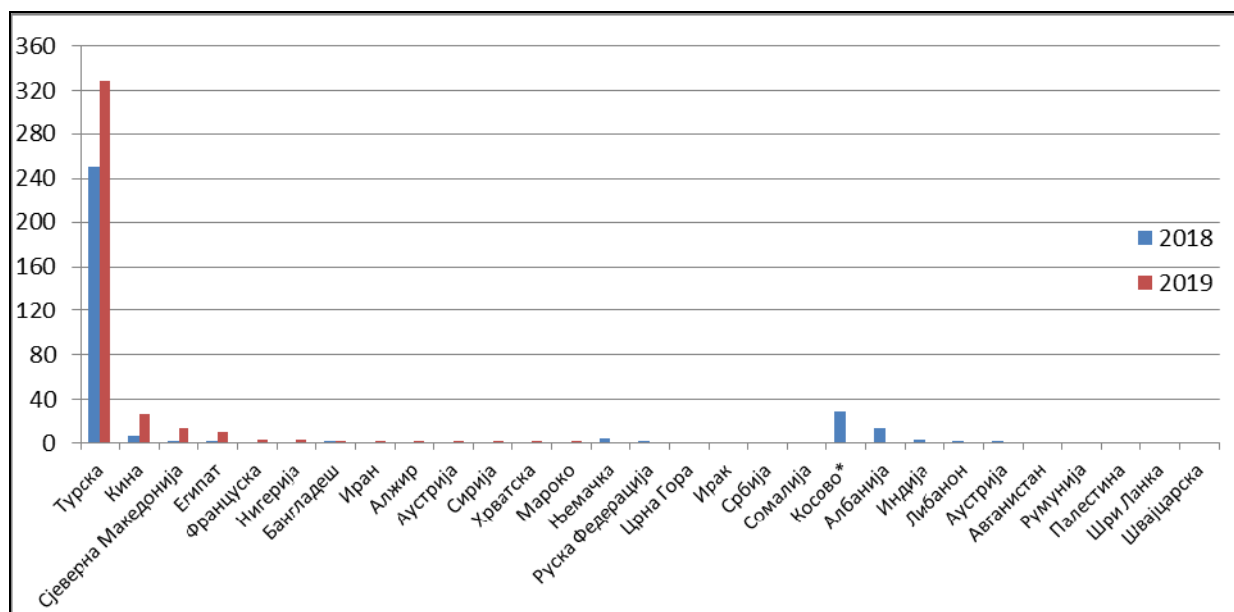
У 2018. години Служба за послове са странцима је организовала и извршила самостални добровољни повратак за 324 особе да би у 2019. години тај број био увећан за 24,38% и износио је 403 лица.

Табела 22. Број добровољних повратака странаца из БиХ у организацији Службе за послове са странцима у 2018. и 2019. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2018	2019
1.	Турска	250	328
2.	Кина	6	26
3.	Сјевер. Македонија	2	13
4.	Египат	2	10
5.	Француска	-	3
6.	Нигерија	-	3
7.	Бангладеш	2	2
8.	Иран	1	2
9.	Алжир	-	2
10.	Аустрија	2	2
11.	Сирија	-	2
12.	Хрватска	-	2
13.	Мароко	-	2
14.	Њемачка	4	1

Р.бр.	Држава	2018	2019
15.	Руска Федерација	2	1
16.	Црна Гора	-	1
17.	Ирак	-	1
18.	Србија	-	1
19.	Сомалија	-	1
20.	Косово*	30	-
21.	Албанија	13	-
22.	Индија	3	-
23.	Либан	2	-
24.	Авганистан	1	-
25.	Румунија	1	-
26.	Палестина	1	-
27.	Шри Ланка	1	-
28.	Швајцарска	1	-
	Укупно	324	403

Графички приказ броја добровољних повратака странаца из БиХ у организацији Службе за послове са странцима у 2018. и 2019. години

5.3. Повратак по споразумима о реадмисији

Споразуми о реадмисији су споразуми који олакшавају и убрзавају повратак држављана уговорних страна који бораве без дозвола боравка у другој уговорној страни, као и држављана трећих земаља или лица без држављанства које су илегално са територије једне уговорне стране директно отишле на територију друге уговорне стране.

Реализација споразума о реадмисији у дијелу прихвата држављана БиХ, односно провјере идентитета и држављанства врши се преко Министарства безбједности – Сектор за имиграцију, а у дијелу прихвата држављана трећих земаља и лица без држављанства као и повратак из БиХ реализује Служба за послове са странцима.

5.3.1. Прихват и предаја по споразумима о реадмисији

По свим споразумима о реадмисији посредством Министарства безбједности – Сектора за имиграцију, који је надлежан за реализацију споразума у дијелу прихвата држављана БиХ, у 2019. години обрађен је прихват за 655 лица. Након провјере идентитета и држављанства БиХ или поступања у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе, прихват је одобрен за 474 особе које су биле држављани БиХ што чини смањење од 12,22% у односу на 2018. годину када је одобрен прихват за 540 особа. Од одобрених захтијева за 474 особе, 297 особа се односи на редовне захтјеве за реадмисију, а 177 особа се односе на реадмисију у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе. Такође је за 181 особу одбијен прихват јер исте нису били држављани БиХ. Највећи број прихвата држављана БиХ у 2019. години је реализован из СР Њемачке (47,89%).

Табела 23. Прихват држављана БиХ у 2018. и 2019. години по основу захтјева за реадмисију

Р.бр.	Држава	2018	2019	Р.бр.	Држава	2018	2019
1.	Њемачка	306	227	12.	Шпанија	-	2
2.	Француска	102	77	13.	Луксембург	1	1
3.	Аустрија	37	62	14.	Норвешка	-	1
4.	Холандија	9	30	15.	Србија	4	-
5.	Швајцарска	22	20	16.	Молдавија	2	-
6.	Шведска	23	18	17.	Турска	2	-
7.	Белгија	12	13	18.	Руска Федерација	1	-
8.	Италија	1	13	19.	Бугарска	1	-
9.	Словенија	2	4	20.	Мађарска	1	-
10.	Црна Гора	9	3	21.	Пољска	1	-
11.	Хрватска	4	3		Укупно	540	474

Презентовани подаци показују да је по основу споразума о реадмисији у којима је провјеру идентитета и држављанства БиХ вршио Сектор за имиграцију Министарства безбједности БиХ или поступао у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе, одобрен прихват за 474 држављана БиХ. Такође је евидентирано у Анализи рада Граничне полиције БиХ за 2019. годину¹⁰ да је током 2019. године враћено 826 држављана БиХ из земаља са којима БиХ има потписане споразуме о реадмисији. Упоредном анализом података из расположивих извора је евидентно да су 352 особе директно враћене Граничној полицији БиХ без претходне најаве Сектору за имиграцију Министарства безбједности БиХ.

Према годишњем извјештају Службе за послове са странцима по основу споразума о реадмисији у 2019. години укупно су прихваћена 783 странца и сви су по основу Споразума између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит.¹¹

Што се тиче предаје лица у 2019. години, према подацима Службе за послове са странцима, по основу споразума о реадмисији, укупно је предато 330 странаца, од чега су 193 странца предата по основу Споразума између Савјета министара БиХ и Владе Републике Србије о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит, 136 странаца по основу Споразума између Савјета министара БиХ и Владе Републике Црне Горе о враћању и прихваћању лица чији је улазак или боравак незаконит и 1 странац по основу Споразума између Савјета министара БиХ и Владе Републике Сјеверне Македоније о враћању и прихваћању лица чији је улазак или боравак незаконит.¹²

5.3.2. Прихват по споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском

Споразум о реадмисији по којем БиХ континуирано прима највише лица је Споразум са Републиком Хрватском, било да се ради о држављанима БиХ који бораве без дозвола боравка у Републици Хрватској или су „по истом основу“ враћени из других земаља у

¹⁰ Гранична полиција БиХ. „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2019. годину“ Сарајево, јануар 2020. год., стр. 20.

¹¹ Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2019. год.“ Сарајево, јануар 2020.

¹² Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2019. годину“ Сарајево, јануар 2020.

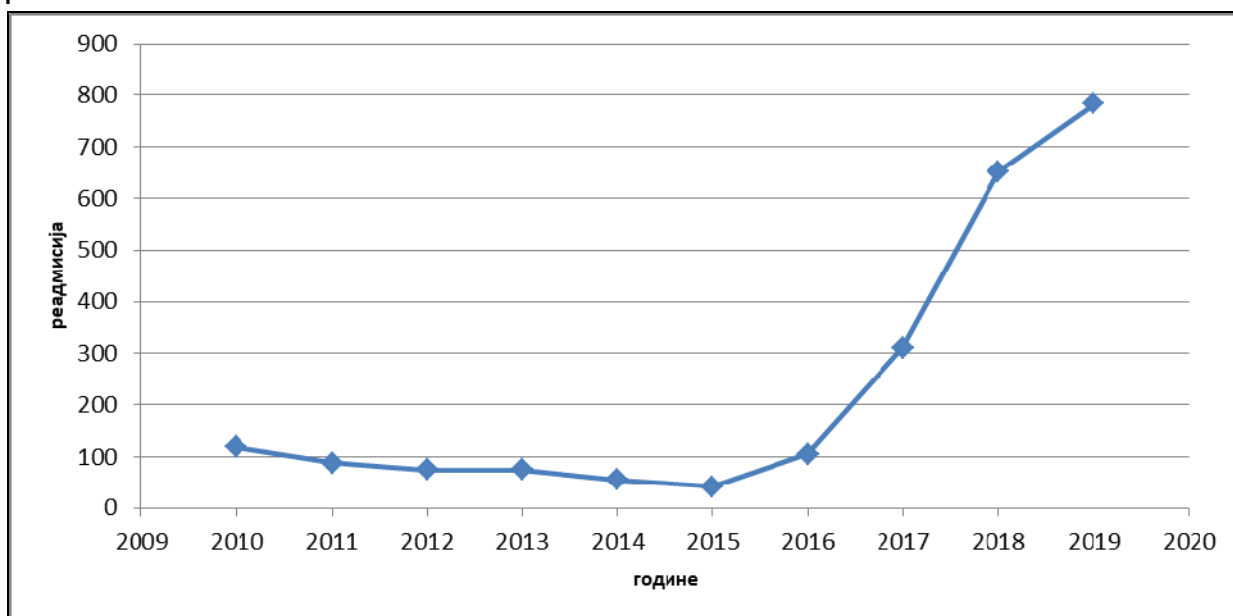
Републику Хрватску, као и држављанима трећих земаља или лицима без држављанства која су илегално са територије Босне и Херцеговине отишле у Републику Хрватску.

Споразум о реадмисији са Републиком Хрватском је један од параметара који се користи за праћење илегалних миграција, првенствено у домену прихвата држављана трећих земаља који су преко територије БиХ било на основу легалног или илегалног уласка у БиХ илегално изашли према Републици Хрватској, односно земљама западне Европе. У циљу презентовања наведеног параметра, према подацима Граничне полиције БиХ и Службе за послове са странцима, приказујемо прихват у БиХ држављана трећих земаља по наведеном споразуму са Републиком Хрватском.

Табела 24. Прихват држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Прихват лица у БиХ	119	88	75	75	55	42	105	311	652	783

Графички приказ броја држављана трећих земаља прихваћених у БиХ по Споразуму са Републиком Хрватском

Анализирајући тренд прихвата држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском уочава се константно опадајући тренд од 2010. до 2015. године, да би после тог периода дошло до константног растућег тренда. У посљедње три године овај број се значајно повећао што је последица миграторних кретања у региону. До 2015. године за ову врсту података су кориштени извјештаји Граничне полиције БиХ, док је извор података за посљедње четири године Служба за послове са странцима. Према подацима Службе за послове са странцима број прихваћених странаца у 2018. години је износио 652 странца и сви су по основу Споразума између Савјета министара

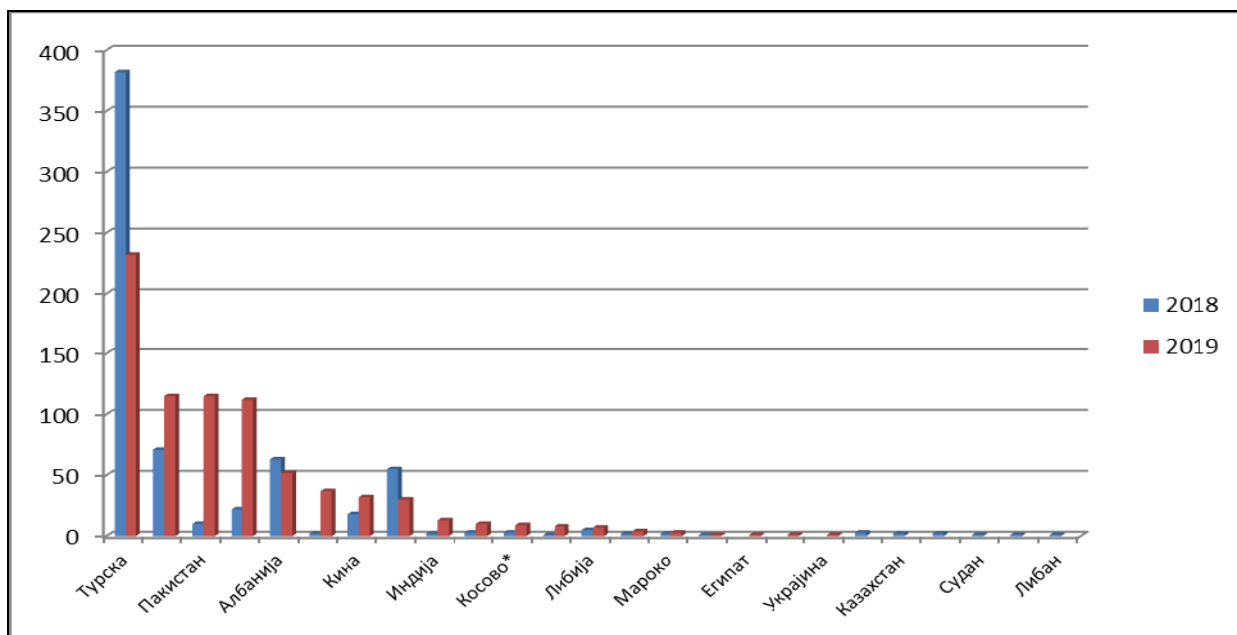
Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит.¹³

Што се тиче 2019. године према подацима Службе за послове са странцима број прихваћених странаца је износио 783 странца и сви су по основу Споразума између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит.¹⁴

Табела 25. Прихват држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском за 2018. и 2019. годину

Р.бр.	Држава	2018	2019	%
1.	Турска	382	232	-39,27%
2.	Иран	71	115	61,97%
3.	Пакистан	10	115	1.050,00%
4.	Ирак	22	112	409,09%
5.	Албанија	63	52	-17,46%
6.	Авганистан	2	37	1.750,00%
7.	Кина	18	32	77,78%
8.	Сирија	55	30	-45,45%
9.	Индија	2	13	550,00%
10.	Алжир	3	10	233,33%
11.	Косово*	3	9	200,00%
12.	Бангладеш	1	8	700,00%
13.	Либија	5	7	40,00%
14.	Палестина	2	4	100,00%
15.	Мароко	2	3	50,00%
16.	Сомалија	1	1	0,00%
17.	Египат	-	1	-
18.	Обала Слоноваче	-	1	-
19.	Украјина	-	1	-
20.	Тунис	3	-	-100,00%
21.	Казахстан	2	-	-100,00%
22.	Јемен	2	-	-100,00%
23.	Судан	1	-	-100,00%
24.	Руска Фед.	1	-	-100,00%
25.	Либан	1	-	-100,00%
	Укупно	652	783	20,09%

Графички приказ прихвата држављана трећих земаља у БиХ по Споразуму са Р. Хрватском за 2018. и 2019. годину

¹³ Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2018. годину“ Сарајево, јануар 2019.

¹⁴ Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2019. годину“ Сарајево, јануар 2020.

Анализом података уочава се у 2019. години значајно повећање прихвата у БиХ по споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском држављана Пакистана, Ирака, Авганистана и Ирана, те смањење броја прихвата држављана Турске и Сирије. Приказани статистички подаци о прихвату и предаји страних држављана указују да је БиХ још увијек транзитно подручје са територије Србије и Црне Горе ка Републици Хрватској.

5.4. Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ

Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ у протеклом периоду презентиван посредством података које води Служба за послове са странцима под називом „странци који су самостално напустили БиХ у року остављеном за добровољно напуштање“, у којим су приказани подаци о свим странцима којима је Служба за послове са странцима рјешењем наложила напуштање територије БиХ и/или оставила рок за добровољно напуштање територије БиХ и који су се у остављеном року за добровољно напуштање БиХ вратили у земљу поријекла.

Према подацима Службе за послове са странцима, број страних држављана који су самостално напустили БиХ у року остављеном за добровољно напуштање БиХ у 2018. години је износио 1.142 особе, а у 2019. години тај број је износио 1.207 особа, што представља повећање за 5,69%.

Табела 26. Број страних држављана који су самостално напустили БиХ у року остављеном за добровољно напуштање у 2018. и 2019. години

Р.бр.	Држава	2018	2019	Р.бр.	Држава	2018	2019
1.	Србија	213	171	44.	Чешка Република	1	3
2.	Турска	128	158	45.	Мађарска	1	3
3.	Ирак	51	72	46.	Аргентина	-	3
4.	Пакистан	37	69	47.	Јерменија	-	3
5.	Тунис	30	67	48.	Шведска	-	3
6.	Иран	196	59	49.	Аустралија	1	2
7.	Алжир	12	56	50.	Белгија	1	2
8.	Црна Гора	47	38	51.	Бразил	4	2
9.	Албанија	5	36	52.	Француска	2	2
10.	Косово*	36	34	53.	Холандија	2	2
11.	Хрватска	58	29	54.	Индонезија	2	2
12.	Кина	27	28	55.	Молдавија	4	2
13.	Сјеверна Македонија	26	25	56.	Португал	1	2
14.	Мароко	7	25	57.	Екваторијална Гвинеја	-	2
15.	Сирија	20	22	58.	Финска	-	2
16.	Авганистан	31	19	59.	Шри Ланка	-	2
17.	Индија	12	19	60.	Азербејџан	1	1
18.	Њемачка	14	19	61.	Грчка	1	1
19.	САД	15	19	62.	Канада	2	1
20.	Либија	11	18	63.	Колумбија	1	1
21.	Италија	11	15	64.	Либан	4	1
22.	Малезија	5	13	65.	Бјелорусија	-	1

23.	Саудијска Арабија	9	13
24.	Палестина	3	12
25.	Јемен	1	11
26.	Словенија	12	10
27.	Египат	5	8
28.	Филипини	4	8
29.	Јордан	11	8
30.	Кувајт	5	8
31.	Румунија	5	8
32.	Пољска	4	7
33.	Украјина	3	7
34.	Бангладеш	-	7
35.	Аустрија	6	6
36.	Бугарска	-	6
37.	Руска Федерација	6	5
38.	Шпанија	6	5
39.	Швајцарска	2	5
40.	Израел	5	4
41.	Велика Британија	2	4
42.	Непал	-	4
43.	Нигерија	-	4

66.	Еквадор	-	1
67.	Норвешка	-	1
68.	Венецуела	-	1
69.	Бахреин	2	-
70.	Барбадос	2	-
71.	Етиопија	1	-
72.	Гана	3	-
73.	Хондурас	1	-
74.	Ирска	2	-
75.	Јужна Африка	1	-
76.	Јужни Судан	2	-
77.	Камерун	2	-
78.	Кипар	1	-
79.	Комори	3	-
80.	Кореја, Република	2	-
81.	Куба	2	-
82.	Словачка	2	-
83.	УА Емирати	1	-
84.	Узбекистан	1	-
85.	Вијетнам	4	-
86.	Зеленортска Острва	1	-
Укупно		1.142	1.207

Евидентно је повећање броја повратака држављана Турске, Туниса, Алжира и Пакистана и смањење броја повратака држављана Ирана и Србије.

6. Међународна заштита (азил)

Захтјеве за азил у БиХ, до 30.06.2004. године, запримао је и рјешавао *UNHCR* у складу са својим мандатом и процедурама *UNHCR* -а. Институције БиХ су 01.07.2004. године преузеле вођење поступка по захтјеву за међународну заштиту (азил) у БиХ. Запримање захтјева за азил у БиХ проводи се у складу са законодавством и процедурама БиХ.

Према тренутно важећем Закону о азилу („Сл. Гласник БиХ“, број 11/16 и 16/16) орган који у првом степену рјешава по захтјевима за азил је Министарство безбједности БиХ – Сектор за азил. Орган који рјешава по тужбама изјављеним на првостепена рјешења у овом поступку је Суд БиХ. Странци су, према Закону о азилу, заштићени принципом забране враћања *“non-refoulement”* од повратка у земљу гдје постоји стварни ризик да ће бити подвргнути смртној казни или погубљењу, мучењу, нехуманом или понижавајућем поступању или кажњавању. У поступку по захтјевима за азил се, прије свега, испитује основаност разлога за додјелу **избјегличког статуса** у БиХ подносиоцу захтјева за кога постоје озбиљни разлози за вјеровање да ће се повратком у земљу поријекла или земљу уобичајеног мјеста боравка суочити са стварним ризиком од прогона због расе, вјере, нације, политичког мишљења или припадности одређеној друштвеној групи. Даље се, у поступку по захтјеву за азил у БиХ, посебна пажња поклања испитивању постојања разлога за поштовање принципа забране враћања *„non-refoulement”* у контексту додјеле допунске заштите, **супсидијарне заштите**. Услове за

додјелу супсидијарне заштите странцу испитује Министарство безбједности - Сектор за азил у поступку азила, након што утврди да странац не испуњава услове за додјелу избјегличког статуса. С тим у вези, супсидијарна заштита одобрава се странцу који не испуњава услове за одобрење статуса избјеглице ако постоје озбиљни разлози за вјеровање да ће се повратком у земљу поријекла или земљу уобичајеног мјеста боравка суочити са стварним ризиком од тешке повреде људских права и основних слобода.

Уколико странцу није одобрен избјеглички статус ни супсидијарна заштита због примјене клаузула искључења али се у поступку азила утврди да постоји озбиљан ризик да ће враћањем или присилним удаљењем у другу земљу бити подвргнут смртној казни или погубљењу, мучењу или другом нечовјечном или понижавајућем поступању или кажњавању, странцу се дозвољава **останак у БиХ** у складу са Законом о странцима, којим се регулише област кретања и боравка странаца.

Одлуке по захтјеву за азил које доноси Министарство безбједности - Сектор за азил, као првостепени орган, могу бити:

- а) усваја се захтјев и признаје статус избјеглице;
- б) усваја се захтјев и признаје статус супсидијарне заштите;
- ц) одбија се захтјев и одређује рок за добровољно напуштање БиХ;
- д) одбија се захтјев и утврђује да тражилац азила не може бити удаљен из БиХ из разлога прописаних принципом забране враћања из члана 6. (2) Закона о азилу;
- е) поступак по захтјеву за азил се обуставља и одређује рок за добровољно напуштање БиХ или
- ф) одбацује се захтјев за азил и одређује рок за добровољно напуштање БиХ.

У циљу дефинисања тренда у области азила презентујемо податке о поднешеним захтјевима за азил у периоду од 2010. године до 2019. године. У посматраном периоду захтјеви за азил у БиХ подношени су Министарству безбједности – Сектору за азил.

Надлежни органи БиХ су од 01.01.2010. године до 31.12.2019. године запримили 1.979 захтјева за азил. По основу 1.979 захтјева, азил у БиХ је затражило 3.166 особа. У наведеном периоду Министарство безбједности БиХ - Сектор за азил одобрио је избјеглички статус за 9 особа, док је за 136 особа одобрена супсидијарна заштита.

Табела 27. Број особа које су затражиле азил у БиХ од 2010. до 2019. године

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Укупно
Број особа	64	46	53	100	45	46	79	381	1.568	784	3.166

Табела 27а. Број особа којима је признат избјеглички статус у БиХ од 2010. до 2019. године

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Укупно
Број особа	-	-	-	2	5	-	-	-	-	3	9

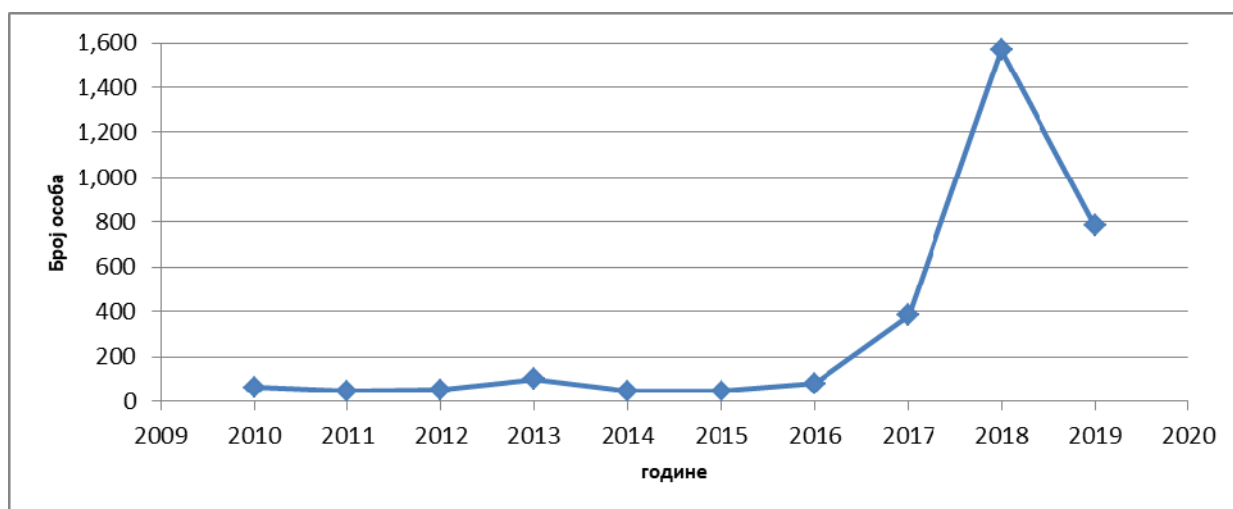
У посматраном периоду, од укупног броја признатих избјеглица, 4 особе су из Сиријске Арапске Републике, 3 из Ирана и по једна особа из Црне Горе и Мијанмара.

Табела 276. Број лица којим је призната супсидијарна заштита у БиХ од 2010. до 2019. године

Године	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Укупно
Број лица	4	-	25	28	8	5	6	8	11	41	136

У посматраном периоду, од укупног броја лица са признатом супсидијарном заштитом, 79 лица су из Сиријске Арапске Републике, 6 из Ирака, 40 из Турске, 4 из Србије, 3 из Еритреје, те по једна из Египта, Палестине, Пакистана и Сомалије.

Графички приказ броја лица које су затражиле азил у БиХ од 2010. до 2019. године

Анализом графичког приказа може се видјети да од 2010. до 2016. године долази до уједначеног броја особа које су затражиле азил у БиХ.

У 2017. години долази до наглог повећања броја тражилаца азила за 382%, највећи број је евидентиран из Алжира, Пакистана, Сиријске Арапске Републике и Авганистана. Узимајући у обзир да се Босна и Херцеговина у 2018. години суочила са вишеструким повећањем броја особа које су исказале намјеру за подношењем захтјева за азил дошло је и до значајног повећања броја тражилаца азила у односу на претходну годину од 311%. У 2019. години долази до смањења броја тражилаца азила у односу на 2018. годину за 50% и тај број је износио 784 особе.

Након уласка у БиХ, преко границе са Србијом и Црном Гором, највећи број миграната се директно појављују у теренским центрима Службе за послове са странцима како би изразили намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ. Од укупно 29.302 евидентирана странца намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2019. години исказало је 27.769 особа.

Особи која је исказала намјеру за подношења захтјева за азил издаје се потврда о исказаној намјери за подношење захтјева за азил са роком трајања од 14 дана, као роком који је предвиђен Законом о азилу који се примјењује у ситуацијама великог броја истовремено исказаних намјера. У наведеном року странац треба поднијети захтјев за азил Сектору за азил Министарства безбједности БиХ. Исказивање намјере за

подношење захтјева за азил у БиХ је инструмент који омогућава право на боравак на територији БиХ у року њене ваљаности.¹⁵

У 2019. години захтјев за азил у БиХ су поднијеле 784 особе што чини око 3% од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил. Највећи број захтјева за азил је поднесен од стране држављана Ирака (327), Ирана (121), Авганистана (79), Турске (74), Пакистана (68) и Сирије (58) што представља 93% од укупног броја захтјева за азил. Разлика између броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил и стврано поднесених захтјева за азил је директан показатељ злоупотребе азилантског система у БиХ на начин да се незаконит боравак у БиХ озакони исказивањем намјере за азил на територији БиХ на одређен период, а затим користи за незаконит одлазак према земљама ЕУ. У 2019. години највећи број захтјева за азил је ријешен доношењем закључака о обустави поступка¹⁶.

У циљу анализе актуелне ситуације у области азила презентујемо податке који се односе на поднесене захтјеве за азил и број особа обухваћених тим захтјевима у 2018. и 2019. години.

Табела 28. Број захтјева (особа) које су поднијеле захтјев за азил у БиХ у 2018. и 2019. години

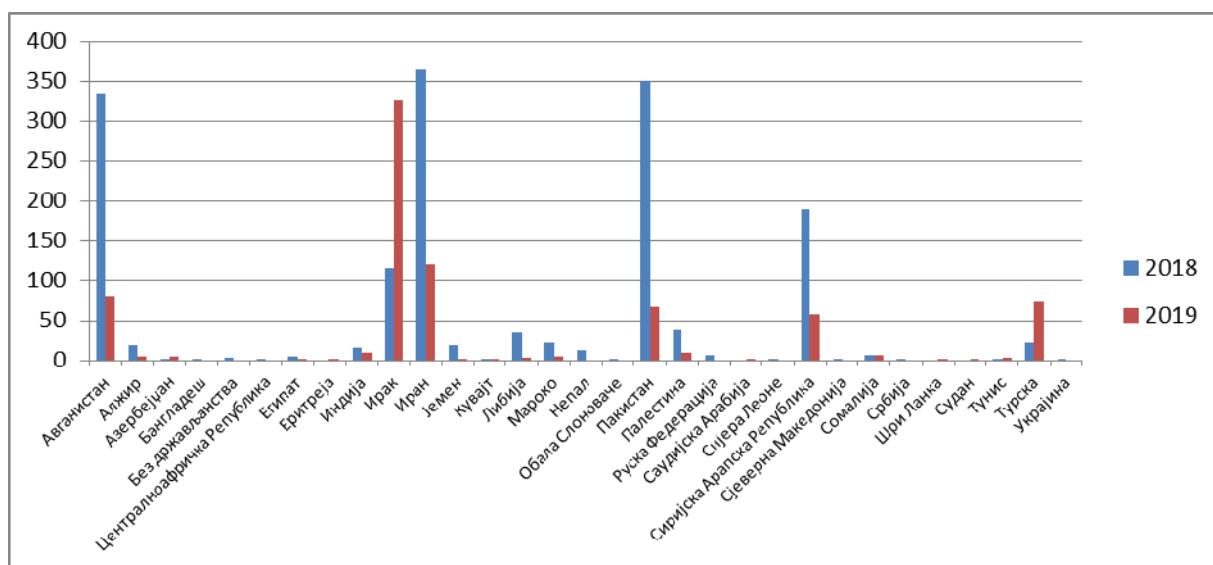
АЗИЛ		2018		2019		%	
Р.Бр.	Држава	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа
1.	Авганистан	128	334	38	79	-70,31%	-76,35%
2.	Алжир	18	18	5	5	-72,22%	-72,22%
3.	Азербејџан	1	1	1	5	0,00%	400,00%
4.	Бангладеш	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
5.	Без држављанства	3	3	-	-	-100,00%	-100,00%
6.	Централноафричка Република	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
7.	Египат	4	4	2	2	-50,00%	-50,00%
8.	Еритреја	-	-	0	1	-	-
9.	Индија	16	16	4	9	-75,00%	-43,75%
10.	Ирак	39	116	97	327	148,72%	181,90%
11.	Иран	157	364	47	121	-70,06%	-66,76%
12.	Јемен	11	18	2	2	-81,82%	-88,89%
13.	Кувајт	1	1	1	1	0,00%	0,00%
14.	Либија	35	35	3	3	-91,43%	-91,43%
15.	Мароко	22	22	3	5	-86,36%	-77,27%
16.	Непал	11	13	-	-	-100,00%	-100,00%
17.	Обала Слоноваче	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
18.	Пакистан	344	350	64	68	-81,39%	-80,57%
19.	Палестина	31	38	6	9	-80,64%	-76,31%
20.	Руска Федерација	3	7	-	-	-100,00%	-100,00%
21.	Саудијска Арабија	-	-	1	1	-	-
22.	Сијера Леоне	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%

¹⁵ Члан 32. Закона о азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 11/16 и 16/16)

¹⁶ Члан 47. Закона о азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 11/16 и 16/16)

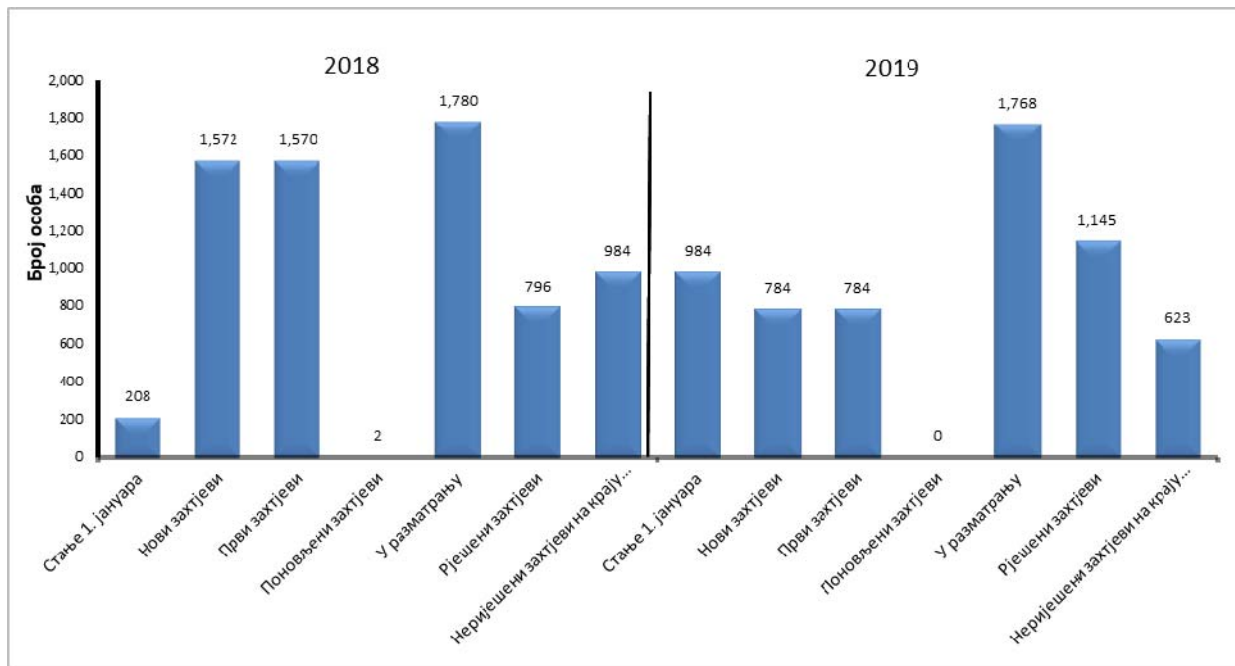
23.	Сиријска Арапска Република	110	189	23	58	-79,09%	-69,31%
24.	Сјеверна Македонија	1	2	-	-	-100,00%	-100,00%
25.	Сомалија	6	6	2	7		
26.	Србија	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
27.	Шри Ланка	-	-	1	2	-	-
28.	Судан	-	-	1	2	-	-
29.	Тунис	2	2	2	3	0,00%	50,00%
30.	Турска	11	22	30	74	172,73%	236,36%
31.	Украјина	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
	Укупно	961	1.568	333	784	-65,35%	-50,00%

Графички приказ броја особа које су затражиле азил у БиХ у 2018. и 2019. години

Највећи број тражилаца азила у БиХ, у 2019. години, били су држављани Ирака (97 захтјева за 327 особа), Ирана (47 захтјева за 121 особу), затим слиједе држављани Авганистана (38 захтјева за 79 особа), Турске (30 захтјева за 74 особе), Пакистана (64 захтјева за 68 особа) и Сиријске Арапске Републике (23 захтјева за 58 особа).

У 2015. и 2016. години није било захтјева за азил поднесених од стране малољетних лица без пратње, док су у 2017. години поднешена 2 захтјева за азил за 2 лица из Авганистана, који се односе на категорију малољетника без пратње, а у 2018. години је поднешено 8 захтјева за азил за 8 лица (два из Авганистана и два из Турске, те по један из Алжира, Ирана, Либије и Сиријске Арапске Републике, док је у 2019. години поднесен 21 захтјев за 21 особу (8 из Пакистана, 7 из Авганистана, 2 из Сиријске Арапске Републике и по један из Алжира, Ирака, Ирана и Либије).

У 2018. години донесене су укупно 622 одлуке, од којих је код 18 захтјева за 20 особа захтјев за азил повучен, док је у 2019. години од 581 донесених одлука, код 14 захтјева за 29 особа захтјев повучен (лични одустанак).

У циљу прецизног дефинисања актуелног стања у области азила презентујемо, уз кратку анализу, упоредне податке о поднесеним захтјевима и донешеним одлукама у 2018. и 2019. години исказане у броју особа које су обухваћене захтјевима.

Према подацима Министарства безбједности - Сектора за азил у 2018. години поднесен је укупно 961 захтјев за азил у БиХ за 1.568 особа, увећан за четворо новородјенчади, које су се родиле у 2019. години, тако да је укупно било 1.572 особе. Исте године, у разматрању је било 1.152 захтјева за 1.780 особа узимајући у обзир и предмете који су остали неријешени из претходних година (пренесен 191 захтјев за 208 особа). Током 2018. године признат је статус супсидијарне заштите за 11 особа (9 захтјева), одбијено је 36 захтјева за 46 особа, те је поступак обустављен у 577 захтјева за 739 особа. Ниједан захтјев није одбачен тако да је на крају 2018. године остало неријешено 530 захтјева за 984 особе.

У 2018. години основни разлог за одбијање захтјева за азил (33 захтјева за 43 особе) је неоснованост по члану 44. (1) а у вези са чл. 19. и 22. Закона о азилу, по коме се захтјев не заснива на разлозима који представљају основу за признавање избјегличког статуса или статуса супсидијарне заштите, затим одгода мјере протјеривања или екстрадиције по чл. 45. (1) тачка д) (2 захтјева за 2 особе), те ситуација када се тражилац основано сматра опасним за безбједност БиХ по чл. 45. (1) тачка ф) (1 захтјев за 1 особу).

У 2018. години обустављени су поступци код 577 захтјева за 739 особа из сљедећих разлога: не борави на посљедњој пријављеној адреси (559 захтјева за 719 особа) и разлози прописани Законом о управном поступку (18 захтјева за 20 особа).

Укупно гледајући и анализирајући све захтјеве у 2018. години, како оне који су запримљени у тој години тако и оне који су пренешени из предходних година, може се рећи да је највише захтјева за азил било од стране држављана Пакистана (21% од укупног броја тражилаца азила) и Ирана (21% од укупног броја тражилаца азила). Затим слиједе држављани Авганистана (19%), Сиријске Арапске Републике (11% од укупног броја тражилаца азила) и Ирака (7%). Приказ полне и старосне структуре укупног броја особа (1.780 особа) које су тражиле азил у БиХ у 2018. години и особа чији су захтјеви пренешени из претходних година изгледао би овако: 451 жена (25%) и 1.329 мушкарца (75%). Добна структура ових лица показује да је најзаступљенија добна група од 18 до 35 година (1.028 особа или 58%), затим добна група од 0 до 17 година (426 особа или 24%), добна група од 36 до 59 година (300 особа или 17%), и на крају добна група преко 60 година (26 особа или 1%).

Према подацима Министарства безбједности - Сектора за азил у 2019. години укупно су поднесена 333 захтјева за азил у БиХ за 784 особе. Међутим, уз захтјеве који су остали нерјешени из предходних година (530 захтјева за 984 особе) види се да је Сектор за азил у 2019. години имао за разматрање укупно 863 захтјева за 1.768 особа. Сектор за азил је током прошле године позитивно ријешио 20 захтјева за 44 особе и то, 1 захтјев за 3 особе, додјељивањем избјегличког статуса и 19 захтјева за 41 особу, признавањем статуса супсидијарне заштите, одбио је 27 захтјева за 35 особа, док је поступак обустављен у 534 захтјева за 1.066 особа. Ниједан захтјев није одбачен тако да је на крају 2019. године остало неријешено 282 захтјева за 623 особе.

Основни разлог за одбијање захтјева за азил (25 захтјева за 33 особе) је неоснованост по члану 44. (1) а у вези са чл. 19. и 22. Закона о азилу, по коме се захтјев не заснива на разлозима који представљају основу за признавање избјегличког статуса или статуса супсидијарне заштите, затим слиједи разлог означен као незначајне информације/минимално значајне (чл.45.(1) тачка а) (2 захтјева за 2 особе).

У 2019. години обустављени су поступци код 534 захтјева за 1.066 особа из следећих разлога: не борави на посљедњој пријављеној адреси (354 захтјева за 794 особе), тражилац током поступка не сарађује (140 захтјева за 208 особа), разлози прописани Законом о управном поступку (21 захтјев за 30 особа), неодрживање на позив за саслушање (12 захтјева за 25 особа), тражилац у току поступка напустио БиХ (6 захтјева за 8 особа) и захтјев поднио држављанин БиХ (1 захтјев за 1 особу).

Узимајући у обзир пренесене а неријешене захтјеве из претходних година, као и новозапримљене захтјеве, укупно за разматрање у 2019. години била су 863 захтјева за 1.768 особа. Највише захтјева поднесено је од стране држављана Ирана (24% од укупног броја тражилаца азила), Ирака (22%), Авганистана (18%), Пакистана (15%), Сиријске Арапске Републике (7%) и Турске (6%).

Приказ полне и старосне структуре укупног броја особа (1.768 особа) које су затражиле азил у БиХ у 2019. години и особа чији су захтјеви пренешени из претходне године изгледао би овако: 636 жена (36%) и 1.132 мушкарца (64%). Добна структура ових лица показује да је најзаступљенија добна група од 18 до 35 година (763 особе или 43%), добна група од 0 до 17 година (618 особа или 35%), затим добна група од 36 до 59 година (366 особа или 21%) и на крају добна група преко 60 година (21 особа или 1%).

Ако узмемо у обзир само запримљене захтјеве за азил у 2019. години (333 захтјева за 784 особе) види се да је највише тражилаца азила било из Ирака (327 особа), Ирана (121 особа), Авганистана (79 особа), Турске (74 особе), Пакистана (68 особа) и Сиријске Арапске Републике (58 особа) што представља 93% од укупног броја захтјева за азил.

Полна и старосна структура новозапримљених захтјева у прошлој години показује да је било 319 жена (41%) и 465 мушкараца (59%). Најзаступљенија добна група је од 0 до 17 година (320 особа или 40,80%), затим добна група од 18 до 35 година (303 особе или 38,75%), добна група од 36 до 59 година (159 особа или 20,20%), те на крају добна група преко 60 година (2 особе или 0,25%).

7. Издате радне дозволе странцима

Према подацима из Агенције за рад и запошљавање БиХ, а на основу података пристиглих из ентитетских завода за запошљавање и Завода за запошљавање Брчко Дистрикта БиХ, укупан број радних дозвола које су издате странцима у Босни и Херцеговини износио је у 2018. години 2.822, а у 2019. години 3.183 радне дозволе, што представља повећање од 12,79%. Презентујемо податке издатих радних дозвола странцима разврстане по држављанствима и квалификацијској структури странаца.

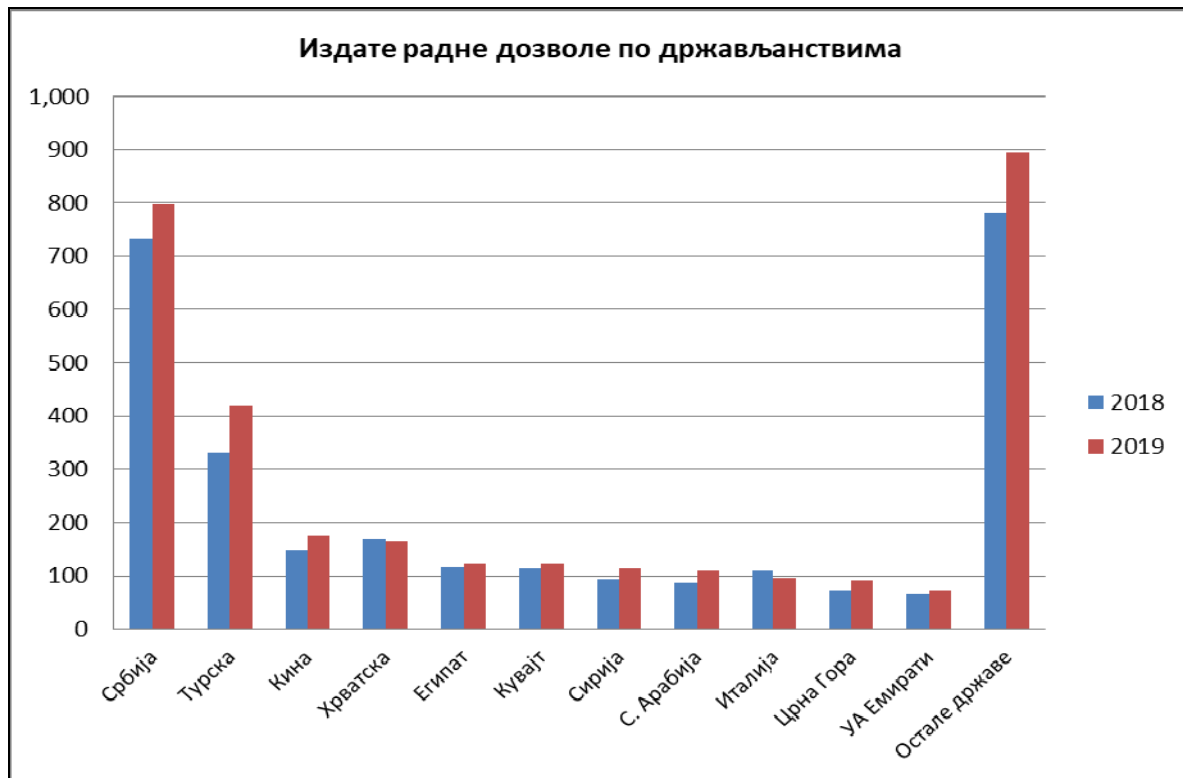
Табела 29. Издате радне дозволе странцима разврстане по држављанствима за 2018. и 2019. годину

Р.бр.	Држављанство	2018	2019	%	Р.бр.	Држављанство	2018	2019	%
1.	Србија	733	798	8,87%	7.	Сирија	94	114	21,28%
2.	Турска	331	418	26,28%	8.	С. Арабија	87	110	26,44%
3.	Кина	147	176	19,73%	9.	Италија	110	95	-13,64%
4.	Хрватска	170	166	-2,35%	10.	Црна Гора	73	92	26,03%
5.	Египат	116	123	6,03%	11.	УА Емирати	66	73	10,61%
6.	Кувајт	114	122	7,02%	12.	Остале државе	781	896	14,72%
						Укупно	2.822	3.183	12,79%

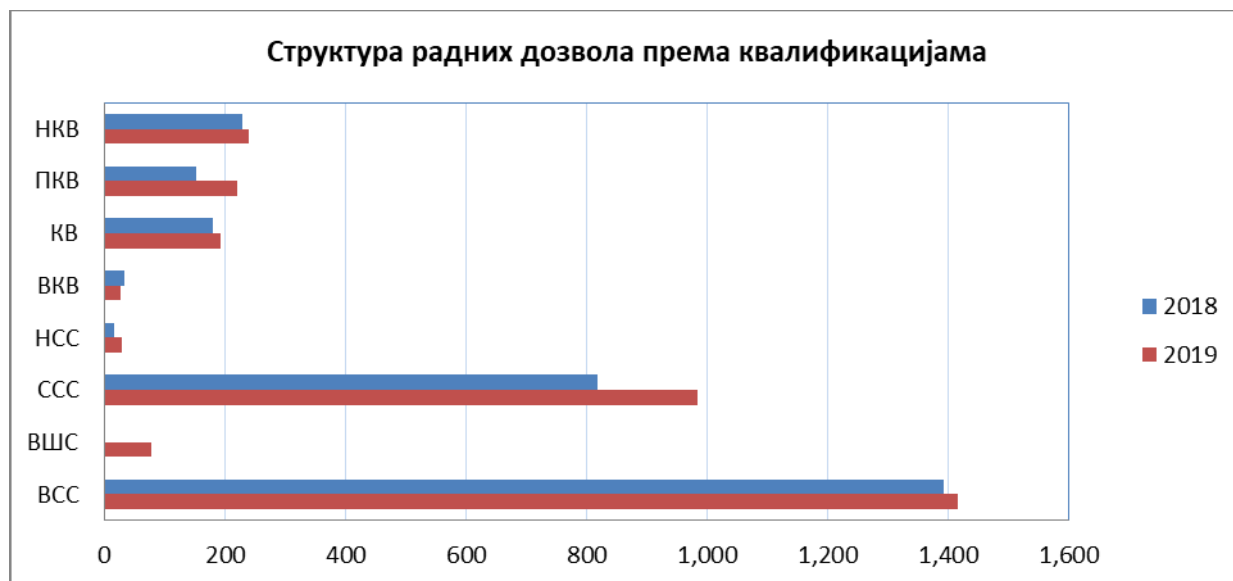
Највећи број странаца који имају радне дозволе у БиХ у прошлој години су држављани Србије (25,07%), а након њих слиједе држављани Турске (13,13%), Кине (5,53%) и Хрватске (5,21%). У 2019. години уочава се, за већину презентованих земаља, тренд раста

издатих радних дозвола у БиХ у односу на 2018. годину, изузев држављана Италије и Хрватске.

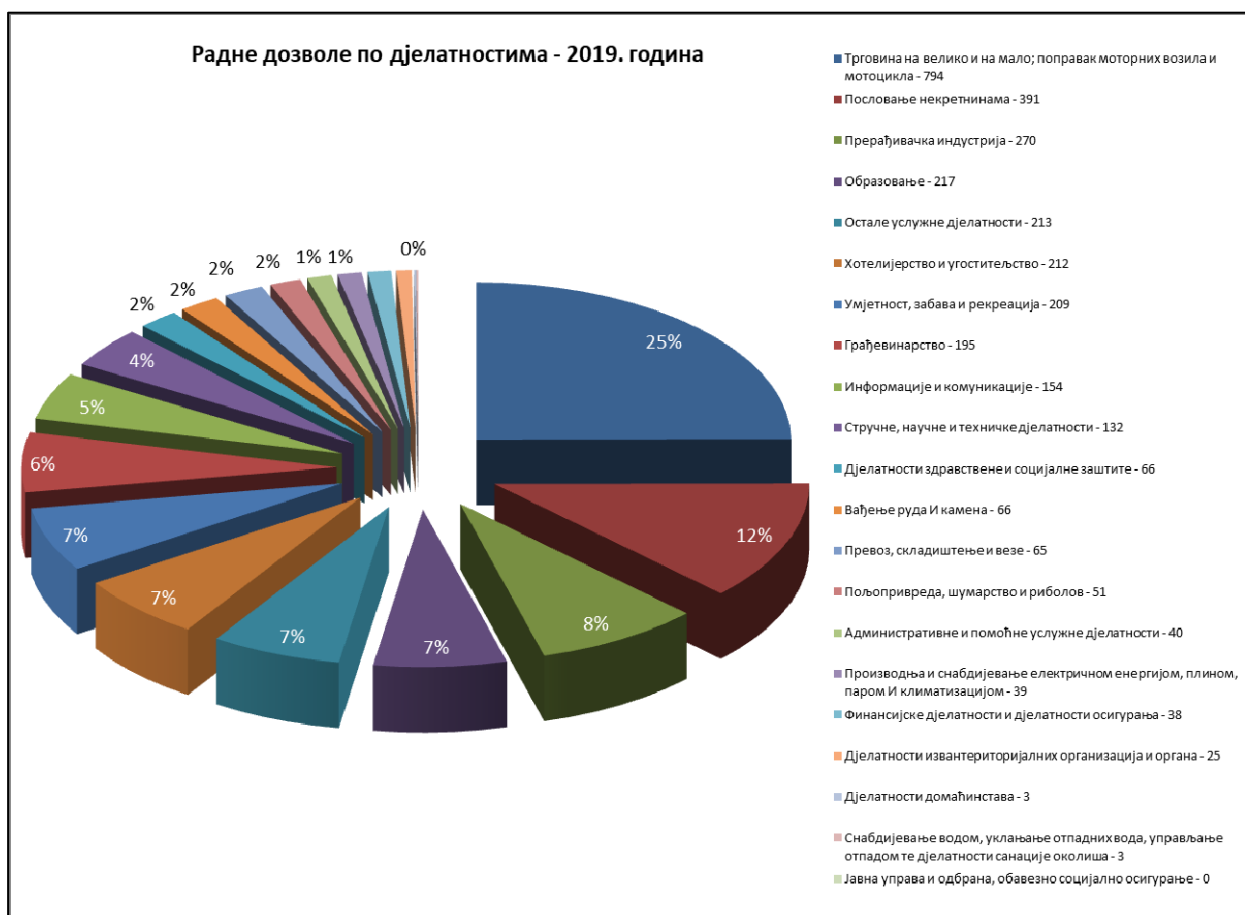
Квалификациона структура странаца којима су издате радне дозволе у 2019. години индицира да највећи број има високу стручну спрему (44%), након чега слиједе они са средњом стручном спремом (31%), те неквалификовани и полуквалификовани радници (14%), што је скоро исти случај и у претходним годинама када су у питању висока и средња стручна спрема.

Највећи број радних дозвола у 2019. години издат је у сљедећим дјелатностима: трговини 794 (25%), пословање некретнинама 391 (12%), прерађивачкој индустрији 270 (8%), образовању 217 (7%), осталим услужним дјелатностима 213 (7%) и хотелијерству и угоститељству 212 (7%), што представља 66% од укупног броја издатих радних дозвола.

Табела 30. Структура радних дозвола у 2019. години према дјелатностима

ДЈЕЛАТНОСТИ	2019
Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикла	794
Пословање некретнинама	391
Прерађивачка индустрија	270
Образовање	217
Остале услужне дјелатности	213
Хотелијерство и угоститељство	212
Умјетност, забава и рекреација	209
Грађевинарство	195
Информације и комуникације	154
Стручне, научне и техничке дјелатности	132
Дјелатности здравствене и социјалне заштите	66
Вађење руда и камена	66
Превоз, складиштење и везе	65
Пољопривреда, шумарство и риболов	51
Административне и помоћне услужне дјелатности	40
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом	39
Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	38
Дјелатности вантериторијалних организација и органа	25
Дјелатности домаћинства	3
Снабдијевање водом, уклањање отпадних вода, управљање отпадом те дјелатности санације околиша	3
Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	0
УКУПНО:	3.183

Од укупног броја у 2019. години жене су добиле 454 (14%), а мушкарци 2.729 (86%) радних дозвола, што представља приближно исти омјер као и у претходне четири године. Највећи број радних дозвола у 2019. години, укупно 1.590 (50%) издато је мушкарцима преко 60 година старости. Овај проценат је био приближно исти и у 2018. години.

8. Стицање држављанства БиХ

Министарство цивилних послова, које је надлежно за издавање сагласности за стицање држављанства БиХ, је захтјев за доставу података о особама које су добиле држављанство БиХ путем натурализације и provedбе међудржавних уговора о двојном држављанству прослиједило надлежним ентитетским министарствима. Федерално Министарство унутрашњих послова и Министарство управе и локалне самоуправе Републике Српске су доставили тражене податке, разврстане по земљама поријекла, полу и доби особа које су стекле држављанство БиХ у 2018. и 2019. години. Достављени подаци су анализирани и представљени по годинама. Такође Савјет министара БиХ доноси Одлуке о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за лица од нарочите користи за БиХ у складу са чланом 13. Закона о држављанству Босне и Херцеговине. За наведена лица чињеница држављанства БиХ и ентитетског држављанства уписује се према мјесту њиховог пребивалишта у Босни и Херцеговини.

Табела 31. Број одобрених држављанстава БиХ разврстан према земљама поријекла у 2018. и 2019.г.

Р.бр.	Претходно држављанство	2018	2019	Р.бр.	Претходно држављанство	2018	2019
1.	Србија	623	498	17.	Конго, ДР	-	1
2.	Хрватска	60	63	18.	Француска	-	1
3.	Црна Гора	14	26	19.	Ирак	-	1
4.	Турска	6	14	20.	Јужноафричка Република	-	1
5.	Сирија	8	11	21.	Киргистан	-	1
6.	Сјеверна Македонија	2	9	22.	Румунија	-	1
7.	Египат	-	7	23.	Судан	-	1
8.	Јордан	1	4	24.	Италија	1	-
9.	Без држављанства	1	4	25.	Руска Фед.	1	-
10.	Молдавија	-	4	26.	Грузија	1	-
11.	Палестина	-	4	27.	Албанија	1	-
12.	Словенија	1	2	28.	Украјина	1	-
13.	Аустрија	2	1	29.	Бахами	1	-
14.	Њемачка	1	1	30.	Мароко	1	-
15.	Иран	1	1	31.	САД	1	-
16.	Аустралија	-	1		Укупно	728	657

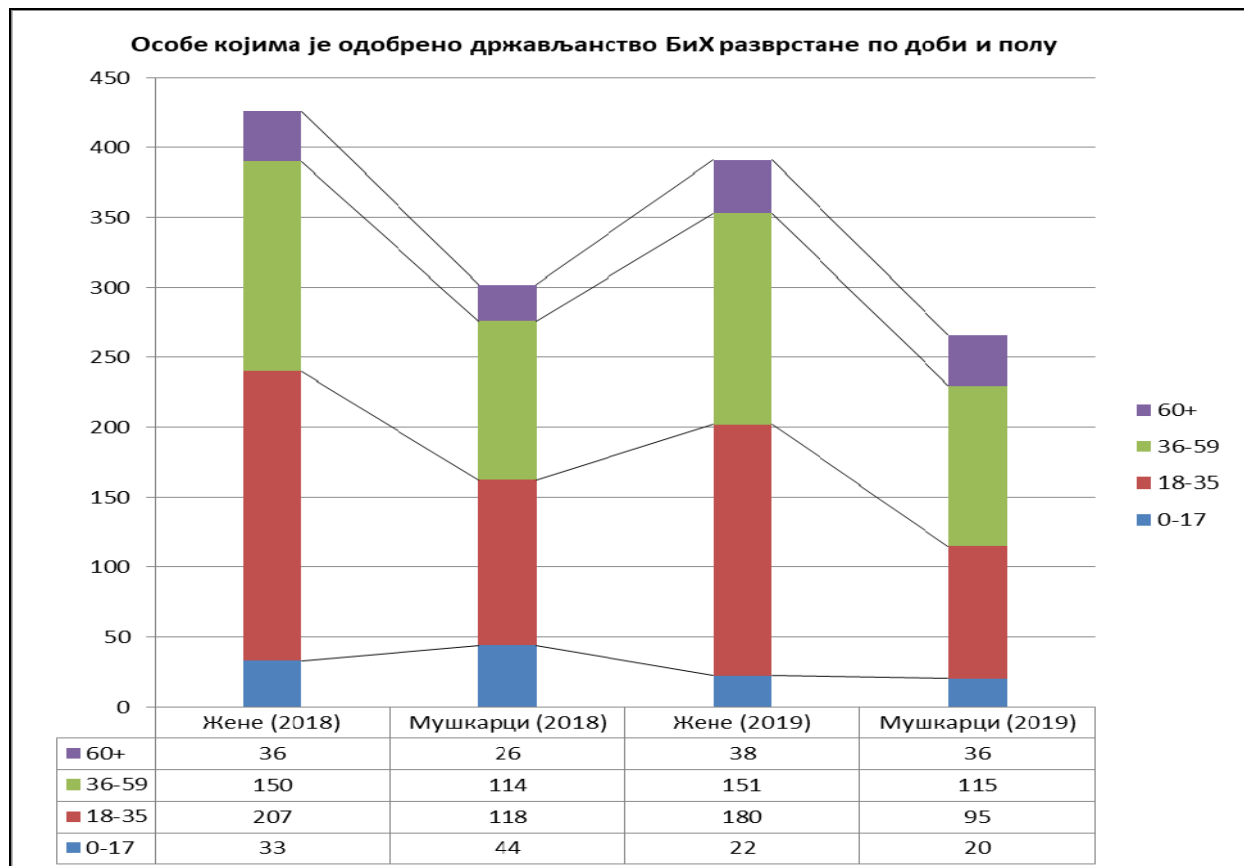
Највише држављанстава БиХ у протекле двије године су стекли држављани Србије (81%).

Укупан број странаца који су стекли држављанство БиХ у 2018. години износио је 728 и већи је за 9,15% у односу на 2017. годину. Од тог броја по основу Споразума о двојном држављанству отпада 613 особа. У 2018. години држављанство БиХ и Федерације БиХ стекле су 440 особе, од чега 17 особа по основу Одлуке Савјета министара БиХ о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за лица од нарочите користи за Босну и Херцеговину, те по основу натурализације 45 особа, по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Србије 334 особе, по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Хрватске 23 особе, те по основу члана 11. (а) и члана 38. Закона о држављанству Босне и Херцеговине 21 особа, док је држављанство БиХ и Републике Српске у 2018. години стекло 288 особа, од чега 5 особа по основу Одлуке Савјета министара БиХ о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за лица од нарочите користи за Босну и Херцеговину, те по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Србије 251 особа, по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Хрватске 5 особа, те по основу натурализације 27 особа.

Укупан број странаца који су стекли држављанство БиХ у 2019. години износио је 657 и мањи је за 9,75% у односу на 2018. годину. Од тог броја по основу Споразума о двојном држављанству отпада 521 особа.

У 2019. години држављанство БиХ и Федерације БиХ стекле су 402 особе, од чега 15 особа по основу Одлуке Савјета министара БиХ о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за лица од нарочите користи за Босну и Херцеговину, те по основу натурализације 84 особе, по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Србије 265 особа, по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Хрватске 19 особе, те по основу члана 11. (а) и члана 38. Закона о држављанству Босне и Херцеговине 19 особа, док је држављанство БиХ и Републике Српске у 2019. години стекло 255 особа, од чега 3 особе по основу Одлуке Савјета министара БиХ о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за лица од нарочите користи за Босну и Херцеговину, те по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Србије 209 особа, по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Хрватске 28 особа, те по основу натурализације 15 особа.

Анализа укупних података о особама које су добиле држављанство БиХ у 2019. години према доби и полу указује да је 42% особа које су стекле држављанство БиХ у доби од 18 до 35 година старости и 40% особа које су стекле држављанство БиХ у доби од 36 до 59 година старости, те да је држављанство БиХ стекло више жена (60%) него мушкараца (40%) што је скоро исти случај као у претходним годинама.

9. Емиграција из БиХ

Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине није надлежно за емиграциону политику из Босне и Херцеговине, односно за одласке становништва из Босне и Херцеговине на годишњем нивоу. У оквиру своје надлежности за исељеништво, Министарство у сврху припреме стања емиграције из Босне и Херцеговине за Миграцијски профил БиХ користи статистичке податке агенција за статистику земаља пријема о укупном броју бх. исељеника који у земљама пријема бораве дуже од 12 мјесеци.

9.1. Миграциони токови

Према доступним званичним подацима агенција за статистику земаља пријема и дипломатско-конзуларних представништва Босне и Херцеговине процјена укупног броја особа које живе у исељеништву, а које воде поријекло из Босне и Херцеговине износи између 2 и 2,2 милиона.

Подаци Свјетске банке су нешто мањи јер се односе само на прву генерацију бх. емиграната и позиционирају Босну и Херцеговину на 16. мјесто у свијету по стопи емиграције у односу на број становника у земљи (од укупно 214 земаља и територија обухваћених у *Migration and Remittances Factbook 2016*).

Када говоримо о емиграцији из Босне и Херцеговине на годишњем нивоу, једини подаци у Босни и Херцеговини који се могу користити као статистика емиграција по годинама су подаци које води Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине о броју особа које су се одјавиле из евиденције о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине ради исељења у друге државе. Према њиховим подацима, у 2019. години, **4.044 особе** је одјавило боравак у Босни и Херцеговини.¹⁷

Табела 32. Број одјављених особа из БиХ у 2019. години за осам држава одредишта

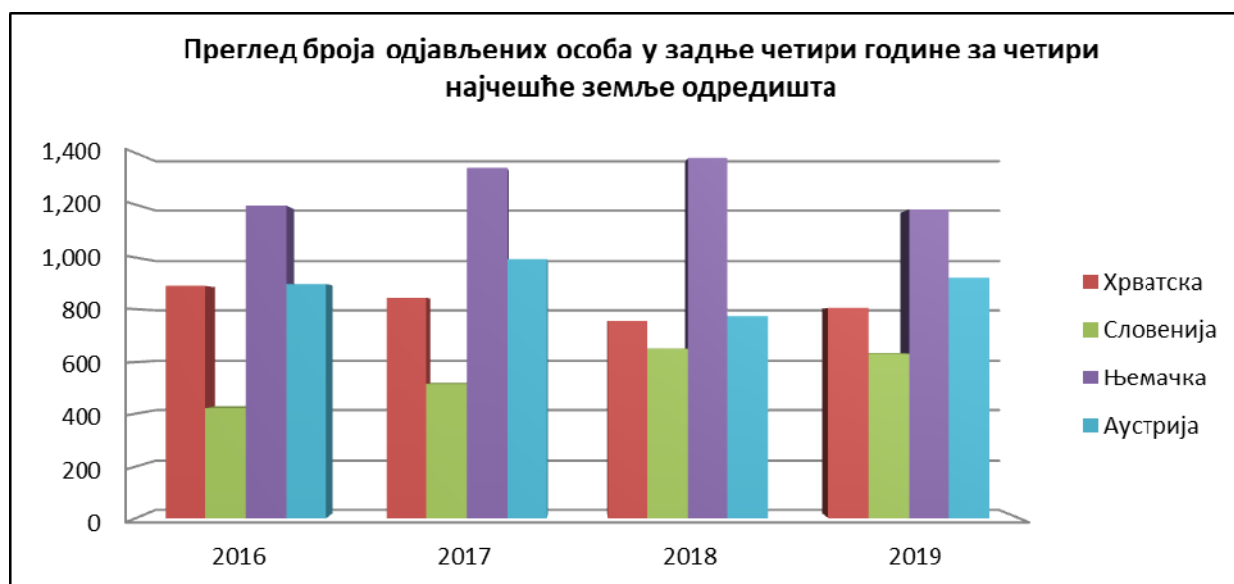
ДРЖАВА ОДРЕДИШТА	БРОЈ ОДЈАВЉЕНИХ ОСОБА У 2019. ГОДИНИ
Њемачка	1.181
Аустрија	919
Хрватска	805
Словенија	632
Србија	389
Црна Гора	38
Холандија	26
Лихтенштајн	11
Остале земље	43
УКУПНО:	4.044

¹⁷ Извор: Допис Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине број: 15-03-07-10-17924-2/19 од 07.01.2020. год.

Ови подаци не могу бити показатељи тренда емиграције из Босне и Херцеговине, јер не представљају свеукупне податке о исељавању из БиХ, али указују на то да су најчешће земље дестинације за емигранате из Босне и Херцеговине земље Еуропске уније, првенствено Њемачка и Аустрија, а затим Хрватска и Словенија.

Табела 33. Број одјављених особа из БиХ на годишњем нивоу за четири најчешће земље одредишта

ДРЖАВА ПРИЈЕМА	2016	2017	2018	2019
Хрватска	888	843	755	805
Словенија	421	512	650	632
Њемачка	1.196	1.339	1.381	1.181
Аустрија	895	994	773	919
УКУПНО:	4.288	3.688	3.559	3.537

На основу билатералних споразума о запошљавању које је Босна и Херцеговина закључила са Словенијом и Њемачком, велики број радника се запошљава у овим земљама посредством Агенције за рад и запошљавање БиХ, међутим доста њих одлази и у властитом аранжману. Тако, према подацима Агенције за рад и запошљавање БиХ¹⁸ о запосленим држављанима БиХ у земљама с којима БиХ има потписан споразум о запошљавању, у 2019. години у Републици Словенији се запослило 14.581 држављана БиХ, а у Савезној Републици Њемачкој 683 држављана БиХ (односи се само на медицинске раднике у СР Њемачкој), што је укупно 15.264 особа. Примјетан је пораст броја држављана БиХ у задње три године који се запошљава посредством Агенције за рад и запошљавање БиХ – у 2016. године на овај начин се запослило 5.857 држављана БиХ, у 2017. години укупно 9.930 особа, а у 2018. години 14.198.

¹⁸ Акт Агенције за рад и запошљавање БиХ број: 03-43-498-2/19 од 31.01.2020. године

9.2. Број емиграната

Сектор за исељеништво Министарства за људска права и избјеглице БиХ користи статистичке податаке о исељеништву Босне и Херцеговине које је интегрисано у земљама пријема које прикупљају статистичке канцеларије земаља пријема о имигрантима и њиховим потомцима.

Подаци о исељеништву Босне и Херцеговине, према евиденцији и пописима становништва земаља пријема, могу се разврстати у три основне групе: држављани БиХ, особе рођене у БиХ и особе бх. поријекла, што укључује и њихове потомке.

Тачни статистички подаци о укупном броју емиграната рођених у БиХ, без обзира на њихово садашње држављанство, у 52 земље свијета износи 1.807.602, од чега у 30 земаља Европе (Швајцарска, Норвешка и ЕУ-28) живи око 60% бх. емиграната.

Табела 34. Број емиграната рођених у Босни и Херцеговини у 52 земље пријема

Р. бр.	Земља пријема	Број	Извор података и референтна година	Р. бр.	Земља пријема	Број	Извор података и референтна година
1.	Хрватска	373.838	УН ¹⁹ , 2019	27.	Нови Зеланд	626	УН, 2015
2.	Србија	341.347	УН, 2019	28.	Белгија	615	УН, 2019
3.	Њемачка	289.000	Федерална стат. канц. Њемачке ²⁰ , 2019	29.	Руска Федерација	514	УН, 2019
4.	Аустрија	183.169	УН, 2019	30.	Словачка	438	УН, 2019
5.	САД	137.688	УН, 2019	31.	Грчка	428	УН, 2019
6.	Словенија	107.677	Статистичка канц. Словеније ²¹ , 2018	32.	Малта	366	УН, 2019
7.	Шведска	59.939	УН, 2019	33.	Јужна Африка	351	УН, 2019
8.	Швајцарска	57.373	УН, 2019	34.	Либија	349	УН, 2019
9.	Канада	38.479	УН, 2019	35.	Лихтенштајн	307	УН, 2019
10.	Аустралија	37.802	УН, 2019	36.	Мађарска	293	УН, 2019
11.	Црна Гора	32.080	УН, 2019	37.	Исланд	200	УН, 2019
12.	Италија	29.624	ОЕЦД ²² , 2018	38.	Бугарска	140	УН, 2019
13.	Албанија	29.077	УН, 2013	39.	Румунија	110	УН, 2019
14.	Данска	18.196	УН, 2019	40.	Бразил	92	УН, 2019
15.	Норвешка	14.762	УН, 2019	41.	Кипар	69	УН, 2019
16.	Француска	15.347	УН, 2019	42.	Јордан	62	УН, 2019
17.	Уједињено Краљевство	10.296	УН, 2019	43.	Египат	61	УН, 2019
18.	Сјеверна Македонија	8.742	УН, 2019	44.	Израел	53	УН, 2015

¹⁹ United Nations, Department of Economic and Social Affairs. Population Division (2019). International Migrant Stock 2019 (United Nations database, POP/DB/MIG/Stock/Rev.2019),, приступљено 17.1.2020. године

²⁰ Statistisches Bundesamt (Destatis), 2019, www.destatis.de

²¹ <https://www.stat.si/StaWeb>

²² <https://stats.oecd.org/>

19.	Пољска	3.681	УН, 2019
20.	Турска	3.212	УН, 2019
21.	Република Чешка	2.772	УН, 2019
22.	Луксембург	2.732	УН, 2019
23.	Шпанија	2.195	УН, 2019
24.	Ирска	1.407	Централна стат. Канц. Р. Ирске ²³ , 2016
25.	Финска	995	УН, 2019
26.	Холандија	966	УН, 2019

45.	Чиле	44	УН, 2019
46.	Португал	42	УН, 2019
47.	Венецуела	23	УН, 2019
48.	Боливија	10	УН, 2019
49.	Доминиканска Република	5	УН, 2019
50.	Латвија	5	УН, 2019
51.	Естонија	2	УН, 2019
52.	Гвинеја	1	УН, 2019
УКУПНО		1.807.602	

Међутим, процјена укупног броја особа бх. поријекла у свијету је између 2 и 2,2 милиона. Овај број укључује особе рођене у БиХ које су напустиле своју земљу и процијењени број њихових потомака рођених у земљама пријема без обзира које држављанство имају, а не укључује тзв. *стару емиграцију*. Министарство располаже само дјелимичним подацима о броју потомака, а процјене броја особа бх. поријекла у свијету су сачињене на основу тих података и података и процјена којима располажу дипломатско-конзуларна представништва БиХ, те агенције за статистику и заводи за попис становништва земаља пријема.

9.3. Статус емиграната

Статус бх. исељеника ријешен је великим дијелом кроз стјецање држављанства земље пријема, сталну или привремену дозволу боравка.

У већини држава већ дужи низ година нема регистрованих особа из Босне и Херцеговине са избјегличким статусом. Већина њих се интегрисалала у земљама пријема. Према посљедњим подацима *UNHCR*-а²⁴ у свијету је на крају 2019. године регистровано укупно 16.845 особа из Босне и Херцеговине са избјегличким статусом. Највећи број регистрованих избјеглица из Босне и Херцеговине налази се у Србији (49%), затим Француској, Швајцарској и Њемачкој.

Број држављана Босне и Херцеговине, са сталним или привременим боравиштем, према доступним подацима за четрнаест држава пријема, износи 470.945, а како је то представљено у табели 35. Овај број представља бх. држављане који имају само држављанство Босне и Херцеговине и који нису стекли држављанство државе пријема, нити имају двојно држављанство.

²³ <https://www.cso.ie/>

²⁴ Извор: *UNHCR Statistics, 2019* <http://popstats.unhcr.org/en/overview>

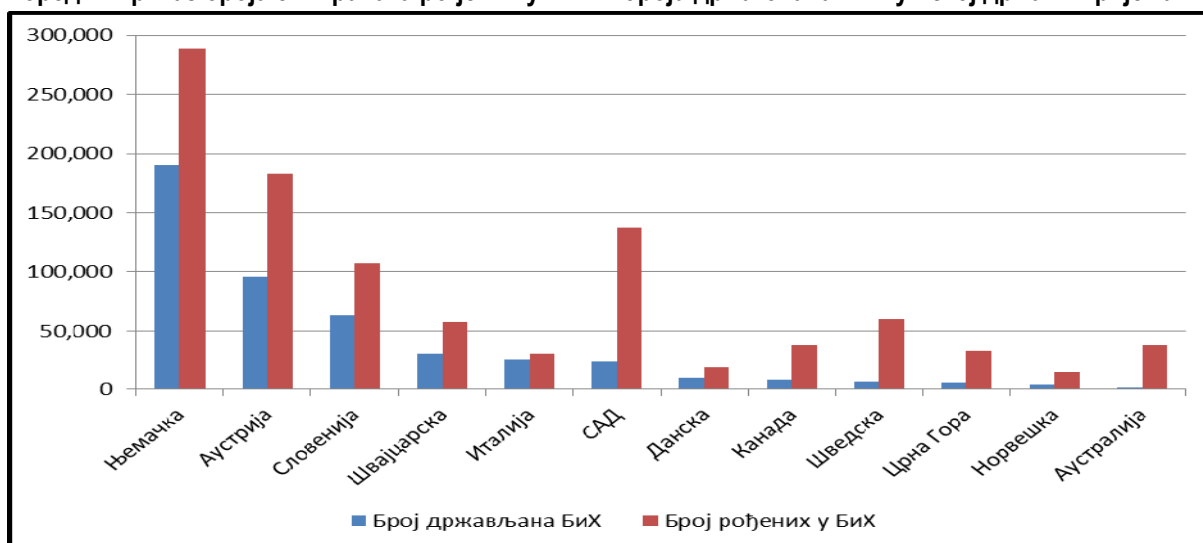
Табела 35. Број држављана БиХ у 14 земаља пријема (не укључује особе које поред држављанства БиХ имају и неко друго држављанство)

ЗЕМЉА ПРИЈЕМА	Број држављана БиХ	Завод за статистику земље пријема за референтну годину
Њемачка	190.495	2019
Аустрија	95.839	2018
Словенија	62.946	2019
Швајцарска	29.975	2018
Италија	25.034	2018
САД	23.383	2017
Данска	9.923	2019
Канада	7.760	2016
Хрватска	6.733	2011
Шведска	6.473	2018
Црна Гора	5.209	2011
Норвешка	3.661	2018
Холандија	2.114	2018
Аустралија	1.400	2011
УКУПНО:	470.945	

Напомињемо да подаци о броју држављана БиХ који по основу Споразума о двојном држављанству посједују двојна држављанства са Хрватском, Србијом и Шведском нису доступни, јер нити једна земља пријема не води податке о двојним држављанима, што значи када држављани БиХ добију држављанство земље пријема они се у статистикама земаља пријема више не воде као држављани БиХ.

Подаци о држављанима БиХ у Хрватској и Шведској, наведени у табели 35, се односе само на оне држављане БиХ који нису стекли држављанство земље пријема, док за Србију није доступна ни ова врста података.

Упоредни приказ броја емиграната рођених у БиХ и броја држављана БиХ у истој држави пријема

Стопа натурализације исељеника из БиХ у одређеној земљи пријема се јасно види у односу између броја особа које имају држављанство БиХ и броја особа које су рођене у БиХ. У већини земаља број држављана БиХ је пуно мањи у односу на број оних који су рођени у БиХ. Највећа разлика у односу ова два броја је у Аустралији, Канади и Шведској. У све три ове земље, преко 90% исељеника из БиХ је натурализовано, односно ријешили су свој статус кроз стицање држављанства земље пријема.

Највећи број исељеника из БиХ који су стекли држављанство земље пријема и даље посједује држављанство БиХ као двојно држављанство, јер држава пријема својим законодавством даје такву могућност или је то уређено споразумом о двојном држављанству закљученим са Босном и Херцеговином.

Према подацима Министарства цивилних послова БиХ²⁵, у 2019. години држављанства Босне и Херцеговине се одрекло 4.117 особа. Према истим подацима, највећи број држављана БиХ се у 2019. години одрекло држављанства због стицања држављанства у Њемачке (1.917), Аустрији (1.232), Словенији (644) и Хрватској (220). Овдје је неопходно истаћи појаву одрицања држављанства БиХ ради стицања држављанства Хрватске (укупно 220 особа у 2019.г) иако Босна и Херцеговина има са Хрватском потписан Споразум о двојном држављанству.

Наглашавамо да се у случајевима Њемачке и Аустрије, које приликом натурализације, односно стицања њиховог држављанства захтјевају одрицање од претходног држављанства, бх. држављани у ријетким случајевима одричу свог држављанства и због тога у ове двије земље имамо тако велики број наших држављана, иако су већина њих већ одавно испунили услове за стицање држављанства земље пријема.

Подаци о броју натурализованих бх. исељеника су изузетно битни када се говори о степену интегрисаности бх. исељеника у државама пријема, а у исто вријеме указују и на карактер миграција, односно на чињеницу да се ради о дугорочним мигрантима.

9.4. Новчане дознаке

Податке о новчаним дознакама из иностранства води Централна банка Босне и Херцеговине. Процјене новчаних дознака из иностранства за сва четири квартала 2018. године износи 2.671 милион КМ. Међутим, процјена укупних трансфера из иностранства, који укључују и иностране пензије, за 2018. годину износи 3.911 милиона КМ.

---

²⁵ Акт Министарства цивилних послова БиХ број 06-30-2-1884/19 од 27.01.2020. године

Табела 36. ЦББиХ-Извјештај о Платној биланси БиХ Q3 2019, те процјена за Q4²⁶ 2019.

Изражено у милионима КМ	2019 1. квартал	2019 2. квартал	2019 3. квартал	2019 4. квартал(п)	2019 укупно(п)
Персонални трансфери (Новчане дознаке из иностранства)	618,8	698,0	760,2	669,5	2.746,5
Остали текући трансфери (углавном пензије/мировине)	281,9	335,6	338,6	321,5	1.277,6
<i>Од чега: Социјална давања (по старој методологији мировине/пензије из иностранства)</i>	<i>269,6</i>	<i>320,0</i>	<i>325,1</i>	<i>304,9</i>	<i>1.219,6</i>
Укупно текући трансфери (Остали сектори)	900,7	1.033,6	1.098,8	991,0	4.024,1

Процјене Свјетске банке²⁷ о новчаним дознакама из иностранства за Босну и Херцеговину у 2019. години износе 3 милијарде и 703 милиона КМ.²⁸

Према подацима Свјетске банке за 2019. годину, учешће новчаних дознака у БДП-у Босне и Херцеговине је 10,5%, што Босну и Херцеговину ставља на 5. мјесто у Европи по висини учешћа новчаних дознака у БДП-у.

Табела 37. Процјена прилива новчаних дознака према земљама пријема бх. емиграната за 2018. годину²⁹

ЗЕМЉА ПРИЈЕМА	Износ посланих новчаних дознака у милионима КМ	Износ посланих новчаних дознака у %
Њемачка	781	20,9%
Аустрија	736	19,7%
САД	539	14,5%
Словенија	403	10,8%
Швајцарска	300	8,1%
Шведска	255	6,8%
Канада	167	4,5%
Аустралија	158	4,2%
Остале земље	389	10,4%
УКУПНО:	3.728	100,00%

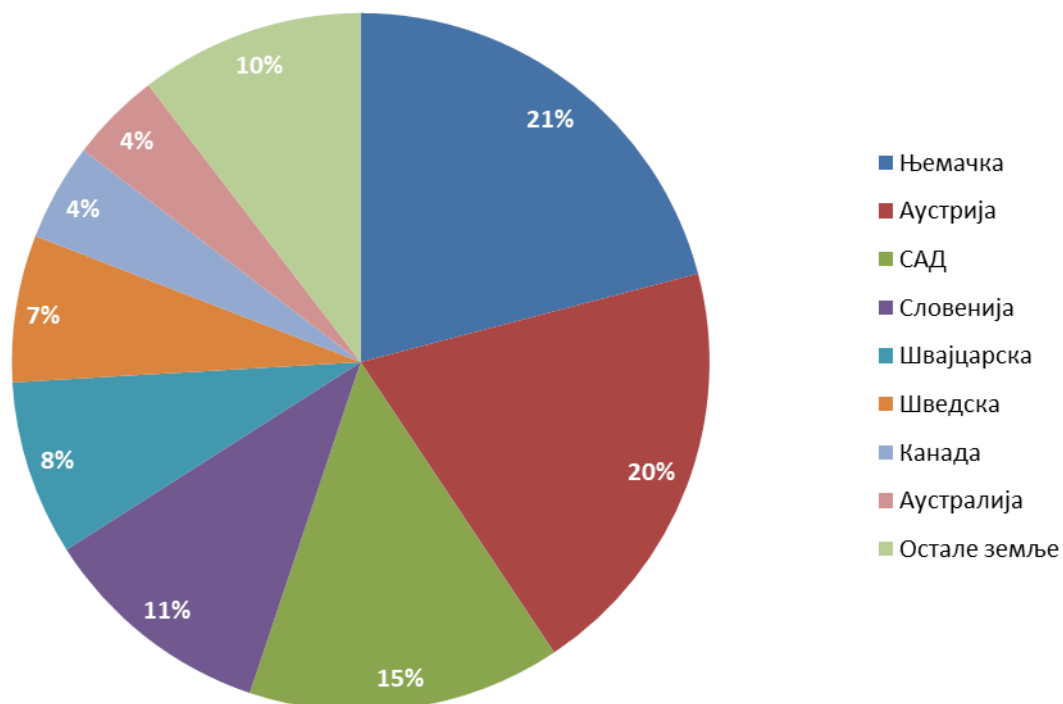
²⁶ Извор: Допис ЦББиХ од 30.12.2020.год – Трансфери_Q1 2007-Q3_2019 и процјена за Q4 2019 год. сачињена на основу прилива новчаних дознака за претходне три године.

²⁷ Migration and Remittances Data, децембар 2018, Свјетска банка

²⁸ 2.110 мил УС долара – претворено у КМ према важећем курсу Централне банке на дан 16.01.2020

²⁹ Процјене прилива новчаних дознака по државама за 2018. годину, Свјетска банка

**Процентуална заступљеност прилива новчаних дознака
према земљи пријема исељеника**

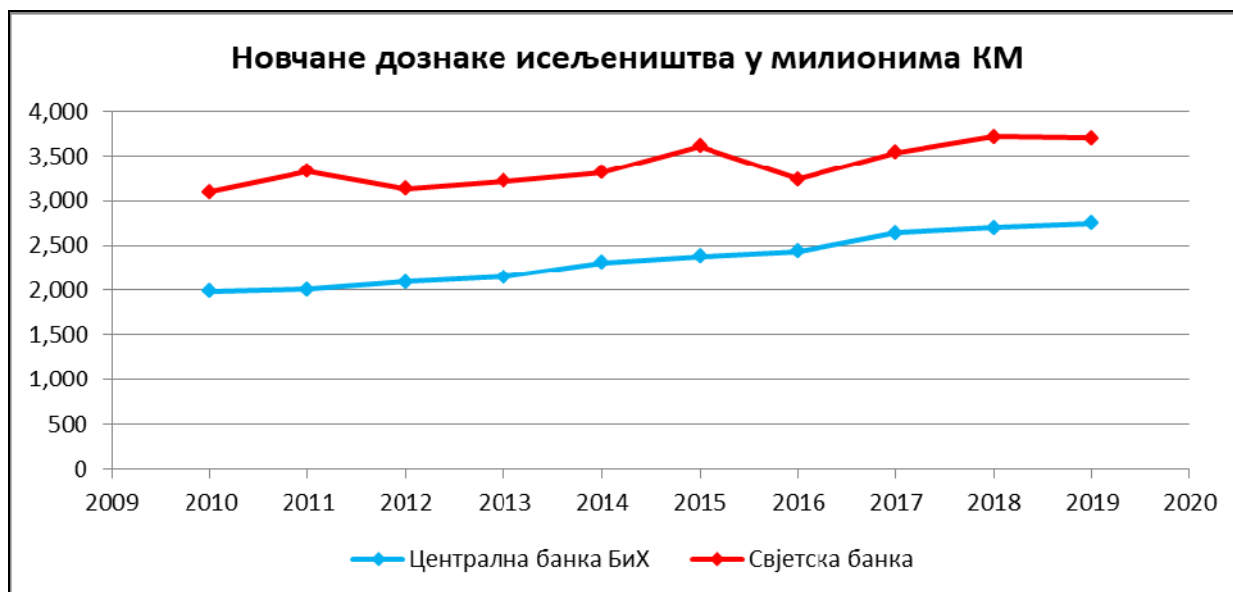

Табела 38. Новчане дознаке исељеништва од 2010. до 2019. године³⁰

Новчане дознаке исељеништва		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ³¹ (процјене)
Централна банка БиХ	КМ у мил.	1.984	2.008	2.093	2.145	2.311	2.378	2.439	2.645	2.699	2.746
	ЕУР у мил.	1.014	1.026	1.070	1.096	1.181	1.215	1.235	1.352	1.380	1.404
Свјетска банка	КМ у мил.	3.097	3.328	3.134	3.218	3.313	3.617	3.338	2.997	3.717	3.703
	ЕУР у мил.	1.583	1.701	1.843	1.645	1.693	1.849	1.706	1.517	1.900	1.893

³⁰ Новчане дознаке за 2018. годину су ажуриране у односу на процјену у Миграционом профилу за 2018. годину у складу са тренутним подацима Централне банке БиХ о новчаним дознакама за тај период

³¹ Вриједност новчаних дознака за 2019. годину представља процјене.

Наглашавамо да је континуиран тренд пораста дознака од 2010. године настављен и ове године што је видљиво у табели 39.

Презентовани подаци за период 2014-2019. године показују да новчане дознаке представљају стабилан извор прихода за Босну и Херцеговину. Уочљива разлика у подацима Централне банке БиХ и Свјетске банке је због тога што подаци Централне банке БиХ обухваћају само “персоналне трансфере”, док према дефиницији Свјетске банке новчане дознаке представљају збир “персоналних трансфера” и “компензације упослених”.

10. Миграционо-избјегличка криза у БиХ током 2018. и 2019. године

Миграционо-избјегличка криза односно масовни мјешовити миграциони токови преко Западнобалканске руте су почели од друге половине 2015. године и трајали су до 08.03.2016. године када је наведена рута затворена. Западнобалканска рута за организован и контролисан пролазак миграната се затвара, али је отворен простор за незаконите миграције, као и за дјеловање криминалних мрежа са посебним акцентом на кријумчарење, па и трговање људима.

10.1. Миграциони токови и постављени приоритети у области миграција и азила

Као резултат наведених миграционих кретања, Босна и Херцеговина се у ИВ кварталу 2017. године сусрела са масовним незаконитим уласком миграната на своју територију, а тренд незаконитог уласка је појачан у 2018. и 2019. години. У наведеном периоду, надлежни органи за област миграција у БиХ су идентификовали сљедеће руте које незаконити мигранти користе најчешће за пролазак кроз БиХ:

- Грчка - Албанија - Црна Гора - БиХ - Хрватска и даље према другим земљама ЕУ;

- Грчка – С. Македонија - Србија - БиХ - Хрватска и даље према другим земљама ЕУ;
- Грчка - Бугарска - Србија - БиХ - Хрватска и даље према другим земљама ЕУ;

Како би се Босна и Херцеговина што успјешније борила против незаконитих миграција и како не би постала својеврстан „hot spot“ за незаконите мигранте, што би могло довести до великих хуманитарних и безбједносних проблема Министарство безбједности је припремило, а Савјет министара БиХ 15.05.2018. године усвојио *Информацију са Акционим планом хитних мјера* које се требају хитно предузети с фокусом на незаконите мигранте и пропусност границе прије свега са источним сусједима Босне и Херцеговине. Акциони план хитних мјера из наведене Информације садржи пет приоритета, 17 мјера и 73 активности. Приоритети Босне и Херцеговине у области миграција и азила односили су се на слиједеће:

- 1) Јачање Граничне полиције Босне и Херцеговине у сврху боље контроле границе, а у циљу спрјечавања незаконитих улазака на територију Босне и Херцеговине;
- 2) Јачање капацитета Службе за послове са странцима и Сектора за имиграцију Министарства безбједности у циљу веће ефикасности у борби против незаконитих миграција на територији БиХ;
- 3) Реализација споразума о реадмисији и јачање реадмисијских капацитета;
- 4) Јачање капацитета у подручју азила;
- 5) Интензивирање борбе против кријумчарења мигрантима.

Координацију активности између институција врши Координационо тијело за питања миграција у Босни и Херцеговини - Оперативни штаб за питања миграција у Босни и Херцеговини. У састав Координационог тијела за питања миграција у БиХ су именовани представници Министарства безбједности Босне и Херцеговине, Службе за послове са странцима, Граничне полиције Босне и Херцеговине, Министарства иностраних послова Босне и Херцеговине, Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине и Државне агенције за истраге и заштиту. У случају настанка или очекивања ванредних кризних ситуација у области миграција Координационо тијело дјелује и као Оперативни штаб за питања миграција у Босни и Херцеговини. Када Координационо тијело дјелује и као Оперативни штаб за питања миграција у Босни и Херцеговини у његов састав улазе и представници штабова са нивоа ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.³²

Иако надлежне институције и агенције континуирано, у складу са надлежностима и могућностима, проводе дефинисане активности, а Оперативни штаб за питања миграција у Босни и Херцеговини прати и координира провођење тих активности, ситуација на терену се константно усложњава и у хуманитарним и безбједносним изазовима.

У протеклом периоду уочено је да, и поред функционисања Оперативног штаба за питања миграција у Босни и Херцеговини у чији састав улазе и представници штаба са нивоа ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, постоји недостатак ефикасне координације и сарадње између релевантних институција на различитим нивоима власти у Босни и Херцеговини, као и између институција БиХ и донатора те међународних организација које реализурају пројекте везане за миграциону кризу, што угрожава адекватан одговор Босне и Херцеговине на настале изазове везане за незаконите

³² Одлука о формирању Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 10/23, 64/13, 1/14, 20/16 и 83/17).

миграције, тако да значајан дио терета пада на локалне заједнице првенствено у Унско-санском кантону и Кантону Сарајево, односно локалне заједнице у којима су успостављени привремени прихватни центри.

Како, у складу са наведеним, управљање масовним незаконитим миграцијама захтјева ефикасну сарадњу и координацију свих мјеродавних државних тијела власти у БиХ, нови приједлог плана садржи и два додатна приоритета који се односе на:

- Подршку локалним заједницама у којим су успостављени привремени прихватни центри, и
- Јачање капацитета Координационог тијела за питања миграција у БиХ - Оперативног штаба за питања миграција у БиХ.

У оквиру техничке помоћи *IPA* и у циљу побољшања координације и сарадње по питањима миграција, ангажован је технички експерт који ће бити подршка раду Координационог тијела – Оперативног штаба за питања миграција у БиХ.

10.2. Преглед статистичких података у подручју миграција и азила у БиХ

Статистички подаци из подручја миграција и азила указују на раст кључних индикатора за праћење токова незаконитих миграција, као и узајамни однос система имиграција и система азила. У циљу дефинисања јасне ситуације у области незаконитих имиграција презентујемо статистичке податке за 2018. и 2019. годину сљедећих индикатора:

- откривени незаконити мигранти на територији Босне и Херцеговине, који су регистровани од стране Службе за послове са странцима,
- број особа које су у Служби за послове са странцима исказале намјеру за азил у Босни и Херцеговини, и
- број особа које су поднијеле захтјев за азил у Министарству безбједности - Сектору за азил.

Подаци који слиједу су јасан показатељ обима незаконитих миграционих токова у Босни и Херцеговини у наведеним периодима, као и показатељ злоупотребе система азила, али и показатељ потребе за предузимањем свих могућих мјера за сузбијање и спрјечавање незаконитих миграција у БиХ.

Табела 39. Незаконити мигранти прихваћени од Граничне полиције БиХ и откривени од Службе за послове са странцима у 2018. и 2019. Години

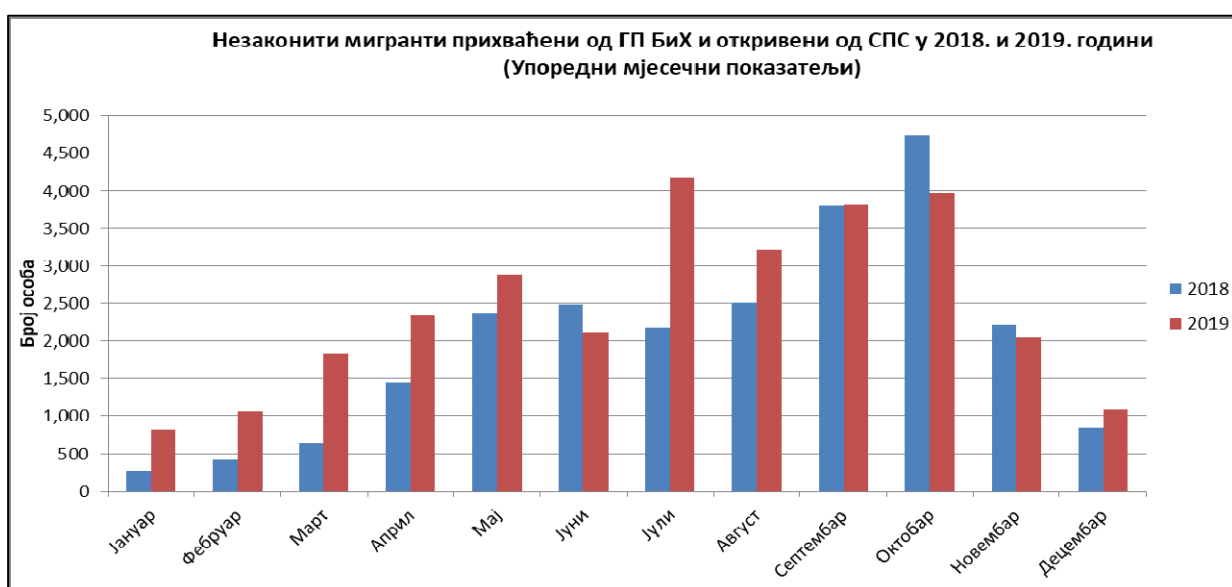
МЈЕСЕЦ	2018	2019	%
Јануар	268	821	206,34%
Фебруар	411	1.054	156,45%
Март	629	1.822	189,67%
Април	1.454	2.337	60,73%
Мај	2.368	2.884	21,79%
Јуни	2.481	2.109	-14,99%
Јули	2.183	4.166	90,84%
Август	2.505	3.206	27,98%
Септембар	3.807	3.812	0,13%
Октобар	4.740	3.958	-16,50%
Новембар	2.212	2.044	-7,59%
Децембар	844	1.089	29,03%
УКУПНО:	23.902	29.302	22,59%

У 2018. години, Служби за послове са странцима пријављена су укупно 23.902 незаконита мигранта.

Од укупно 23.902 пријављена незаконита мигранта, намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2018. години исказало је 22.499 особа. Захтјев за азил је поднијело 1.567 особа или 7% особа од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил у 2018. години.

У 2019. години, Служби за послове са странцима пријављена су укупно 29.302 незаконита мигранта што представља повећање у односу на 2018. годину за 22.59%. Такође је видљиво да највећи број незаконитих миграната забиљежен у периоду април – октобар јер су у том периоду најповољнији временски услови за кретање.

Од укупно 29.302 пријављена незаконита мигранта, намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2019. години исказало је 27.769 особа. Захтјев за азил поднијеле су 784 особе или 3% особа од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил у 2019. години.

При дефинисању мјера и активности за ефикасно управљање мигрантском кризом неопходно је имати и податке о претпостављеним држављанствима миграната који незаконито улазе на територију Босне и Херцеговине. Подаци о држављанству се узимају на основу изјаве миграната који су незаконито ушли на територију Босне и Херцеговине, јер исти у већини случајева немају путне или било какве друге идентификационе документе.

Табела 40. Преглед података о откривеним незаконитим мигрантима на територији БиХ, особама које су исказале намјеру за азил у БиХ и особама које су поднијеле захтјев за азил у БиХ у 2018. и 2019. години, разврстан према исказаним држављанствима

ДРЖАВЉАНСТВО	НЕЗАКОНИТИ МИГРАНТИ НА ТЕРИТОРИЈИ БиХ ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЖБИ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА		НАЈМЕРЕ ЗА АЗИЛ (Број особа)		ЗАХТЈЕВ ЗА АЗИЛ (Број особа)	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Пакистан	7.770	9.806	7.630	9.699	350	68
Авганистан	2.780	4.111	2.685	3.987	334	79
Ирак	2.184	2.470	2.122	2.322	116	327
Мароко	271	2.221	253	2.165	22	5
Сирија	3.017	2.134	2.931	2.075	189	58
Бангладеш	452	2.125	429	2.115	2	
Алжир	477	1.601	434	1.490	18	5
Иран	3.663	1.176	3.415	1.105	363	121
Египат	36	817	29	801	4	2
Индија	416	461	392	439	16	9
Турска	189	406	57	132	22	74
Палестина	752	361	704	331	38	9
Либија	879	354	808	300	35	3
Еритреја	112	246	112	246		1
Тунис	104	224	68	142	2	3
Непал	59	122	59	119	13	-
Сомалија	82	108	78	106	6	7
Србија	94	89	1	-	1	-
Јемен	106	76	105	66	18	2
Албанија	22	36	-	2	-	-
Остали	437	358	187	127	18	11
УКУПНО	23.902	29.302	22.499	27.769	1.567	784

Анализом података за задње двије године уочава се да је највећи број незаконитих миграната из Пакистана, Авганистана, Ирака, Марока, Сирије, Бангладеша, Алжира и Ирана и чине 87% од укупног броја незаконитих миграната у 2018. и 2019. години. Такође уочава се у 2019. години значајан пораст броја држављана Египта, Марока, Бангладеша, Алжира, Еритреје, Туниса, Турске, Непала, Албаније, Афганистана и Пакистана, као и пад броја држављана Ирана, Либије, Палестине, Сирије и Јемена. Наведено указује да већина особа које незаконито улазе на територију Босне и Херцеговине су углавном економски мигранти, као и да се тренд економских миграција повећава.

10.3. Смјештајни капацитети институција Босне и Херцеговине

Што се тиче смјештајних капацитета са којима је Босна и Херцеговина располагала на крају 2019. године можемо навести слиједеће:

- Капацитет **Имиграцијског центра** којим управља Служба за послове са странцима је 120 мјеста. На дан 31.12.2019. године у центру је боравило 65 особа.
- **Азилантским центром** који је намијењен за смјештај око 150 особа управља Сектор за азил Министарства безбједности БиХ. На дан 31.12.2019. године у центру је боравило 26 особа.
- У **капацитетима Министарства за људска права и избјеглице** обезбјеђен је смјештај за 200 особа које су исказале намјеру за азил или су тражиоци азила у БиХ. На дан 31.12.2019. године у центру је боравило 111 особа.
- Бивша касарна „**Ушивак**“, која се налази на подручју општине Хаџићи, је отворена у октобру 2018. године. Капацитет објекта „Ушивак“ је 726 мјеста са одвојеним простором за породице, жене и малољетнике без пратње. На дан 31.12.2019. године у објекту је боравило 1.316 особа. У децембру 2019. године већина миграната са локације „Вучијак“ код Бихаћа је смјештена у овај привремени прихватни центар.
- На подручју Кантона Сарајево успостављен је и други привремени прихватни центар за смјештај миграната у бившој касарни „**Блажуј**“ која се налази на подручју општине Илиџа. На дан 31.12.2019. године у објекту је боравило 427 особа.
- „**Седра**“ у Цазину је отворена у јулу 2018. године. У објекту је доступно 420 мјеста са одређеним простором за породице и малољетнике без пратње. На дан 31.12.2019. године у објекту је боравило 338 особа.
- „**Бира**“ у Бихаћу је отворена у октобру 2018. године. У објекту је доступно 1.500 мјеста са одређеним простором за породице и малољетнике без пратње. На дан 31.12.2019. године у објекту су боравиле 2.242 особе.
- „**Мирал**“ у Великој Кладуши је отворен у новембру 2018. године. За смјештај миграната је доступно 700 мјеста са обезбјеђеним простором за малољетнике без пратње. На дан 31.12.2019. у објекту је боравило 817 особа.
- „**Борићи**“ у Бихаћу су отворени у јануару 2019. године. За смјештај миграната је доступно 580 мјеста. За породице је обезбјеђен одређен простор. На дан 31.12.2019. године у објекту је боравило 295 особа.

10.4. Изазови у управљању миграцијама у Босни и Херцеговини

Иако је у циљу спрјечавања незаконитих улазака на територију Босне и Херцеговине до сада предузето низ активности, расположиви подаци указују да мигранти и даље незаконито улазе на територију Босне и Херцеговине у изразито великом броју и да се број незаконитих улазака значајно повећава у 2019 години. Потребни су даљи напори ради рјешавања кључних изазова и постизања напретка у вези с текућим активностима. Приликом разматрања изазова у управљању миграцијама треба и даље узети у обзир

тешку економску ситуацију у БиХ на што је указано и у извјештају Савјета Европе из 2018.³³ Презентујемо кључне изазове за управљање различитим аспектима миграција у БиХ који су идентификовани у 2019. години:

- Потешкоће у реализовању мјера и активности предузетих у циљу ангажовања додатних капацитета других институција и агенција како би се спријечио незаконит улазак миграната из Србије и Црне Горе на територију БиХ.
- Недостатак финансијских средстава те људских и техничких капацитета у свим институцијама и агенцијама одговорним за управљање миграцијама и азилом представља и даље основни изазов у управљању миграцијском ситуацијом у БиХ.
- Злоупотреба система азила у смислу исказивања намјере за азил с циљем да се незаконит улазак легализира у законит боравак на територији БиХ у раздобљу од 14 дана.
- Нерасполагање објектима и/или локацијама за успостављање привремених прихватних центара за смјештај миграната.
- Утврђивање идентитета незаконитих миграната представља стални изазов за све актере укључене у процес управљања миграцијама. Највећи број миграната не посједује никакве документе, те их Служба за послове са странцима региструје и у већини случајева издаје потврду о намјери подношења захтјева за азил на основу изјављеног идентитета, што отежава могућност повратка те утиче на безбједносне ризике.
- Неуједначена пракса судова и тужилаштва у БиХ у вези процесуирања миграната починилаца прекршајних и кривичних дјела из разлога што немају идентификационе документе и није могуће утврдити стварни идентитет истих. Поједини судови не прихваћају ни идентитет који је по изјави мигранта прихватила Службе за послове са странцима при подношењу намјере за азил.
- Досљедна примјена Споразума о реадмисији између БиХ и сусједних држава представља изазов за орган надлежан за повратак и прихват миграната у складу с наведеним споразумима. Посебан изазов је примјена скраћеног поступка.
- Недостатак преводилаца за одређене језике.
- Безбједносни и хуманитарни изазови у локалним заједницама гдје се налази велики број миграната, посебно у Унско-санском кантону, Кантону Сарајево и Тузланском кантону.

Поред идентификованих безбједносних и хуманитарних изазова, повећан прилив миграната у локалним заједницама проузрокује и додатне трошкове рада организација и органа управе у овим заједницама, а првенствено рада установа у области здравства, унутрашњих послова, социјалне заштите, те комуналне привреде. Рад установа из наведених области је додатно отежан недостатком људских капацитета како би исте могле адекватно одговорити на миграционе изазове.

---

³³ *Report Council of Europe of the fact-finding mission by Ambassador Tomaš Boček, Special Representative of the Secretary General on migration and refugees, to Bosnia and Herzegovina and to Croatia 24-27 July and 26-30 November 2018 (Information Documents SG/Inf (2019)10)*

11. Имиграциона политика БиХ, правни и институционални оквир

Политика и регулисање питања имиграције, избјеглица и азила се у складу с чланом ИИИ, став (1), тачка ф), Устава Босне и Херцеговине налази у надлежности институција на државном нивоу.

11.1. Имиграциона политика

Подаци из 2000. године о илегалној миграцији страних држављана који преко територије Босне и Херцеговине настоје прећи у земље Западне Европе су указивали да је Босна и Херцеговина постала транзитни центар добро организованог међународног криминала који се бави кријумчарењем људи.

- У првом кварталу 2001. године урађена је Информација о стању у области имиграције и азила у којој је презентовано чињенично стање из ове области, идентификовани типови илегалне миграције, узроци који су довели до постојећег стања као и приједлог мјера за превазилажење настале ситуације. Савјет министара БиХ је 10.05.2001. године разматрао и усвојио наведену информацију, што је постала добра полазна основа за даљи рад на стављању под контролу илегалних кретања становништва и први документ који је дефинисао циљеве и основе за политику имиграција у БиХ.
- Други документ који је дефинисао политику и развој имиграционог и азилантског система је Акциони план у области имиграција и азила који је усвојио Савјет министара БиХ 06.04.2004. године, у којем су дефинисане области виза, границе, имиграција и азила и свака развијена одвојено, са јасно постављеним циљевима, дефинисаним задацима и носиоцима реализације истих.
- Од 2008. године политика у области имиграција и азила била је дефинисана Стратегијом у области миграције и азила и Акционим планом 2008 – 2011., која је усвојена од стране Савјета министара БиХ 13.11.2008. године. Наведени документ презентује развој имиграционог и азилантског система, тренутно стање, дефинише циљеве, активности, рокове и носиоце реализације за области: виза, границе, имиграција, азила и заштите странаца жртава трговине људима. Савјет министара БиХ је донио 19.03.2009. године Одлуку о именовању Координационог тијела за праћење имплементације стратегије у области имиграције и азила и Акционог плана за период 2008. - 2011. година („Службени гласник БиХ“ број 32/09).
- Такође, Савјет министара БиХ је дана 12.06.2012. године усвојио наредну Стратегију у области миграција и азила и Акциони план за период 2012 – 2015. година. Ова Стратегија је настала као резултат потребе да се настави већ успостављена пракса свеобухватног планирања активности и израде докумената који представљају оквир како у контексту наставка позитивних трендова управљања миграцијама и азилом, тако и у смислу актуелних настојања ка што бржем интегрисању наше државе у чланство Европске уније. Савјет министара БиХ је донио 23.01.2013. године Одлуку о формирању Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 10/13, 64/13 и 1/14).

- У 2016. години је урађена нова Стратегија у области миграција и азила и Акциони план за период 2016 – 2020. година. Савјет министара БиХ је на својој 50. сједници одржаној 30. 03. 2016. године размотрио и усвојио Стратегију у области миграција и азила и Акциони план 2016-2020. година.

11.2. Правни оквир

Од 2000. године до 2019. године донешено је пет закона који регулишу област имиграција и азила у БиХ.

- Први пропис којим су на нивоу Босне и Херцеговине регулисана питања имиграције и азила био је **Закон о имиграцији и азилу Босне и Херцеговине** који је ступио на снагу крајем 1999. године („Службени гласник БиХ“ број 23/99).
- Значајан напредак, у смислу побољшања правног оквира којим се регулишу питања кретања и боравка странаца у Босни Херцеговини, постигнут је усвајањем **Закона о кретању и боравку странаца и азилу**, крајем 2003. године („Службени гласник БиХ„ број 29/03 и 4/04 и 53/07).
- Развојем *acquis*-а Европске уније појавила се и потреба промјена или допуна значајног броја одредаба закона донешеног 2003. године. Како би се ускладило БиХ законодавство у области имиграција и азила са законодавством Европске уније и Шенгенским споразумом, као и ријешили недостатци који су се појавили у примјени важећег закона, донесен је нови **Закон о кретању и боравку странаца и азилу** који је ступио на снагу у мају 2008. године („Службени гласник БиХ“ број 36/08). Овај Закон је измјењен и допуњен у новембру 2012. године доношењем **Закона о измјенама и допунама Закона о кретању и боравку странаца и азилу** („Службени гласник БиХ“ број 87/12).
- Такође су у 2014. години отпочеле активности око доношења два нова закона: Закона о странцима и Закона о азилу. **Закон о странцима** је усвојен 10. новембра 2015. године и ступио је на снагу 25.11.2015. године (“Службени гласник БиХ”, број 88/15), а **Закон о азилу** је усвојен 9. фебруара 2016. године и ступио је на снагу 27.02.2016. године (“Службени гласник БиХ”, број 11/16).

У складу са одредбама Закону о странцима (“Службени гласник БиХ”, број 88/15) и Закона о азилу (“Службени гласник БиХ”, број 11/16) донешени су сљедећи подзаконски акти:

- Правилник о уласку и боравку странаца („Службени гласник БиХ“ бр. 25/16),
- Правилник о надзору и удаљењу странца из Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 28/16),
- Правилник о заштити странаца жртава трговине људима („Службени гласник БиХ“ број 79/16),
- Правилник о стандардима функционисања и другим питањима значајним за рад Имиграционог центра („Службени гласник БиХ“ број 55/16),
- Правилник о садржају, начину вођења и кориштења службених евиденција о странцима („Службени гласник БиХ“ број 51/16),

- Правилник о регистровању биометријских карактеристика странаца („Службени гласник БиХ“ број 55/16),
- Правилник о азилу („Службени гласник БиХ“ број 69/16),
- Правилник о изгледу и садржају захтјева за издавање путне исправе за избјеглице, („Службени гласник БиХ“ број 64/16),
- Правилник о изгледу и садржају путне исправе за лица без држављанства и путног листа за странце („Службени гласник БиХ“ број 41/16),
- Правилник о путном листу за странце („Службени гласник БиХ“ број 65/16),
- Правилник о путној исправи за лице без држављанства („Службени гласник БиХ“ број 65/16),
- Правилник о путној исправи за избјеглице („Службени гласник БиХ“ број 65/16),
- Одлука о утврђивању годишње квоте радних дозвола за запошљавање странаца у Босни и Херцеговини за 2019. годину („Службени гласник БиХ“ број 92/18),
- Одлука о најмањем износу средстава потребним за издржавање странаца за вријеме намјераваног боравка у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 5/19),
- Одлука о одређивању међународних граничних прелаза у Босни и Херцеговини на којима се могу издавати визе (Службени гласник БиХ број 66/16 и 15/17),
- Одлука о визама („Службени гласник БиХ“ број 3/15, 47/17 и 73/17),
- Правилник о централној бази података о странцима („Службени гласник БиХ“ број 19/17),
- Правилник о начину остваривања здравственог осигурања особа којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 16/17),
- Правилник о смјештају, начину рада, функционисању и кућном реду у Избјегличко-прихватном центру “Салаковац” („Службени гласник БиХ“ број 29/17),
- Правилник о начину остваривања права на образовање особа којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 42/17),
- Правилник о начину остваривања права на социјалну помоћ лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ”, број 43/17),
- Правилник о начину остваривања права на рад лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 52/17),
- Правилник о обавезама превозника који доводе странце на граничне прелазе Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 23/18).

На снази су и сљедећи подзаконски прописи донешени на основу Закона о кретању и боравку странаца и азилу („Службени гласник БиХ“ број 36/08 и 87/12):

- Правилник о покрићу трошкова враћања и стављања странца под надзор („Службени гласник БиХ“ број 2/09),
- Правилник о стандардима функционисања и другим питањима значајним за рад Азилантског центра („Службени гласник БиХ“ број 86/09),
- Правилник о издавању виза за дугорочни боравак (ВИЗА Д) и поступању код издавања таквих виза („Службени гласник БиХ“ број 104/08),
- Правилник о издавању краткорочне визе (Виза „Ц“) и аеродромске транзитне визе (Виза „А“) у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 69/13).

Наведени прописи се примјењују до доношења нових подзаконских аката у складу са Законом о странцима и Закону о азилу, ако исти нису у супротности са наведеним законима.

11.3. Институционални оквир

А. Органи на државном нивоу

А1. Предсједништво Босне и Херцеговине

Подразумијева трипартитно ротирајуће Предсједништво, које је одговорно за вођење спољне политике БиХ, укључујући закључење међународних уговора Босне и Херцеговине, отказивање и уз сагласност Парламентарне скупштине, ратификовање таквих уговора, те представљање и остваривање чланства Босне и Херцеговине у међународним и европским организацијама и институцијама.

А2. Савјет министара Босне и Херцеговине

Савјет министара Босне и Херцеговине је орган извршне власти, а чине га предсједавајући и представници девет државних министарстава и дјелује на државном нивоу као централна Влада БиХ. Савјет министара Босне и Херцеговине је надлежно за доношење одлука, закључака и рјешења, нацрта и приједлога закона, анализа, информација, стратегијских докумената, програма, споразума, протокола и других аката. Сваки министар има свог замјеника из различитих конститутивних народа у односу на министра.

У наставку слиједе министарства, управне организације и други органи који су директно одговорни за управљање миграцијама:

А2.1. Министарство безбједности

Министарство безбједности основано је 2003. године, а надлежно је за заштиту међународних граница, унутрашњих граничних прелаза и регулисање саобраћаја на граничним прелазима БиХ; спрјечавање и откривање починилаца кривичних дјела тероризма, трговине дрогом, кривотворења домаће и стране валуте и трговине људима и других кривичних дјела са међународним или међуентитетским елементом; међународну сарадњу у свим областима из надлежности министарства, прикупљање и кориштење података од значаја за безбједност БиХ, организацију и усаглашавање активности ентитетских министарстава унутрашњих послова и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине у остваривању безбједносних задатака у интересу БиХ. Министарство безбједности креира, стара се и спроводи политику усељавања и азила у БиХ, уређује процедуре и начин устроја службе у вези кретања и боравка странаца у БиХ.

Министарство безбједности доноси првостепене одлуке по захтјевима за међународну заштиту странаца у БиХ и одговорно је за другостепено одлучивање по жалбама странаца у вези уласка, кретања и боравка странаца у БиХ, односно доноси рјешења по жалбама странака на првостепена рјешења која доноси Служба за послове са странцима и Гранична полиција БиХ у складу са Законом о странцима.

- **Гранична полиција Босне и Херцеговине**

Гранична полиција БиХ (раније Државна гранична служба) је основана 2000. године, као полицијски орган одговоран за обављање полицијских послова везаних за надзор и контролу преласка границе БиХ што подразумијева обезбјеђење неповредивости државне границе, заштите живота и здравља људи, спрјечавања и откривања кривичних дјела и прекршаја, те откривања и проналаска њихових починилаца, спрјечавања незаконитих прекограничних миграција и спрјечавања и откривања других опасности за јавну безбједност, правни поредак и националну безбједност. Од оснивања Министарства безбједности БиХ 2003. године, Гранична полиција БиХ се налази у саставу овог министарства.

Гранична полиција БиХ у области спровођења имиграцијске легислативе контролише кретање странаца преко границе БиХ, у складу са Законом о странцима и Законом о азилу, одбија улазак странаца у БиХ у случајевима кад не испуњавају прописане услове за улазак у БиХ и под дефинисаним условима доноси рјешења о одбијању уласка, у изузетним случајевима прописаним наведеним законом издаје визе на граници, врши поништење или скраћење рока важења визе и Граничној полицији БиХ странац може исказати намјеру подношења захтјева за азил у БиХ, води и размјењује податке из ове области.

- **Служба за послове са странцима**

Служба је управна организација у саставу Министарства безбједности, с оперативном самосталношћу за вођење послова и рјешавање питања из своје надлежности, основана ради обављања управних и инспекцијских послова везаних за кретање и боравак странаца у Босни и Херцеговини, рјешавање у управним стварима по захтјевима странаца као и осталих послова прописаних Законом о странцима и Законом о азилу, те другим законима и прописима којима се регулишу права, обавезе и друга питања у вези с кретањем и боравком странаца. Служба за послове са странцима је основана Законом о Служби за послове са странцима 2005. године, док је са оперативним радом почела 01.10.2006. године.

- **Државна агенција за истраге и заштиту (СИПА)**

Државна агенција за истраге и заштиту (СИПА) је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, са оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова. СИПА се у оквиру својих законом дефинисаних надлежности бави спрјечавањем, откривањем и истрагом кривичних дјела из надлежности Суда Босне и Херцеговине, а посебно организованог криминала, тероризма, ратних злочина, трговине људима и других кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом. СИПА је, у садашњем капацитету, започела са својим активностима 2004. године и наслиједила је „Државну агенцију за информације и заштиту“.

A.2.2. Обавјештајно-безбједносна агенција (ОБА)

Обавјештајно безбједносна агенција у области имиграционог законодавства надлежна је за безбједносну провјеру за странце у сврху утврђивања разлога безбједности БиХ.

A2.3. Министарство за људска права и избјеглице

Министарство за људска права и избјеглице надлежно је за праћење и спровођење међународних конвенција и других докумената из области људских права и основних слобода, креирање и спровођење активности на испуњавању обавеза БиХ у погледу пријема у евроатланске интеграције, а посебно у вези са примјеном Европске конвенције о људским правима и основним слободама и њеним протоколима; праћење и израда информација о стандардима и активностима у областима људских права; старање о правима и питањима избјеглица у БиХ након утврђивања њиховог статуса; прихват и збрињавање, на раздобље до 30 дана, бх. држављана који се враћају у Босну и Херцеговину на основу Споразума о реадмисији; креирање и спровођење политике у БиХ у области повратка избјеглица и расељених лица у БиХ, пројеката реконструкције и обезбјеђење других услова за одржив повратак, те креирање политике БиХ према исељеништву.

A2.4. Министарство иностраних послова

Министарство иностраних послова надлежно је за спровођење утврђене политике БиХ, те за развој међународних односа, заступање БиХ у дипломатским односима према другим државама и међународним организацијама; сарадњу са међународним организацијама, предлагање Предсједништву Босне и Херцеговине учлањење, односно учешће БиХ у раду међународних организација; припремање билатералних и мултилатералних споразума; вршење послова у вези са боравком и заштитом права и интереса држављана БиХ на сталном и привременом боравку у иностранству и домаћих правних лица у иностранству, те подстицање, развијање и координација сарадње са исељеништвом из БиХ.

Министарство иностраних послова у области спровођења имиграционе легислативе припрема Свјету министара БиХ, приједоге одлука о државама чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ, приједлоге одлука за државе чији држављани могу ући у БиХ с другим документом осим пасоша, као и приједлоге одлука ослобађања од прибављања визе носиоца посебних врста путних исправа. Такође, Министарство иностраних послова реализује миграциону политику посредством издавања виза у Дипломатско-конзуларним представништвима БиХ.

A2.5. Министарство правде

Министарство правде надлежно је за административне функције везано за правосудне органе на државном нивоу; међународну и међуентитетску правосудну сарадњу; обезбјеђивање да законодавство БиХ и његово спровођење на свим нивоима буду у складу са обавезама БиХ које произилазе из међународних споразума; сарадњу са Министарством иностраних послова и ентитетима на изради међународних билатералних и мултилатералних споразума; опште дјеловање као централно координирајући орган за обезбјеђивање усклађености законодавства и стандарда правосудног система међу ентитетима, екстрадицију; послове управне инспекције над извршавањем закона; те за питања удружења грађана, вођење регистара удружења грађана и невладиних организација које дјелују на територији БиХ.

Министарство правде одговорно је за инспекцију управних поступака свих министарстава и других цивилних органа, укључујући оне за управљање миграцијама и азилом.

A2.6. Министарство цивилних послова

Министарство цивилних послова је надлежно за послове држављанства, упис и евиденцију грађана, заштиту личних података, пријављивање пребивалишта и боравишта, личне исправе, путне исправе, те друге послове прописане законом.

У области имиграција задужено је за дефинисање путних исправа за странце.

A2.7. Дирекција за европске интеграције

Дирекција за европске интеграције основана је Законом о Савјету министара Босне и Херцеговине 2002. године, са задатком да координира процес интеграције Босне и Херцеговине у Европску унију. Дирекција је преузела надлежности бившег Министарства за европске интеграције Босне и Херцеговине. Дирекција за европске интеграције је надлежна, између осталог, за координацију послова на усклађивању правног система БиХ са стандардима за приступање ЕУ (*acquis communautaire*).

A2.8. Суд Босне и Херцеговине

Суд БиХ има јурисдикцију над кривичним дјелима којима се нарушавају државни закони БиХ, ако су иста предвиђена законом, и може дјеловати у циљу рјешавања међуентитетских спорова код имплементације закона. Он може и пресуђивати код предмета који се односе на међународне уговоре као и питања о спровођењу међународног и домаћег кривичног закона.

У оквиру своје кривичне надлежности, Суд Босне и Херцеговине је надлежан за кривична дјела утврђена Кривичним законом Босне и Херцеговине и другим законима Босне и Херцеговине. У оквиру управне надлежности Суд Босне и Херцеговине је надлежан да одлучује по тужбама против коначних управних аката, донесених у вршењу јавних овлаштења. У оквиру апелационе надлежности Суд Босне и Херцеговине је надлежан да одлучује по жалбама против пресуда или одлука које донесе Кривично или Управно одјељење овог суда, ванредним правним лијековима против правоснажних одлука које су донијела одјељења Суда, осим захтјева за понављање поступка.

Суд БиХ у области спровођења имиграционе легислативе одлучује, као другостепени орган, по тужбама странаца на рјешења Министарства безбједности у поступцима по захтјеву за међународну заштиту, а и у области имиграционог законодавства све одлуке Министарства безбједности су подложне судском преиспитивању.

A2.9. Уставни суд БиХ

Уставни суд БиХ дјелује на државном нивоу те има искључиву надлежност одлучивања о свим споровима који проистекну из Устава између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине као и надлежност да одлучи да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са Уставом. Апелациона јурисдикција Уставног суда је установљена уставном одредбом по којој Суд "има апелациону надлежност за питања из Устава која се појаве на основу пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини". Уставни суд је надлежан да утврди компатибилност закона са Уставом Босне и Херцеговине, са Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или домаћаја неког општег правила међународног јавног права.

Б. Органи на ентитетском нивоу

Давање већих надлежности државним органима за управљање миграцијама имало је директан утицај на улогу ентитетских органа. Прије оснивања Граничне полиције БиХ (раније Државна гранична служба) 2000. године, ентитетска министарства унутрашњих послова држала су релативно широке надлежности код управљања миграцијама, укључујући обавезе граничне контроле и дјеловање „Одјела за странце“ унутар сваког министарства унутрашњих послова. Тренутно, обавеза спровођења управљања миграцијама унутар територије пребачена је са кантоналног/регионалног нивоа министарстава унутрашњих послова на Службу за послове са странцима унутар Министарства безбједности. Служба је и основана с циљем да се измјени ситуација недовољног финансирања и децентрализације система у којем су дјеловали инспектори за странце и која је резултовала неефикасношћу, јер је надлежност инспектора за странце престајала ван граница кантона/ентитета у којем су били запослени. Поред тога, овлашћења инспектора варирали су у зависности од релевантног кантоналног/ентитетског нивоа законодавства. Лоша комуникација између инспектора за странце, ентитетских и државних органа резултовала су мањкавостима како у хармонизацији активности тако и у централизацији података.

Б1. Република Српска

Б1.1. Министарство унутрашњих послова Републике Српске

Надлежности Министарства унутрашњих послова Републике Српске укључују, између осталих цивилних и безбједносних истражних одговорности, подршку државним органима надлежним за управљање миграцијама, а првенствено Служби за послове са странцима, у поступцима пријаве и одјаве боравка странаца и на захтјев Службе за послове са странцима пружа подршку у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те врши послове провјере идентитета и држављанства у вези захтјева за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

Б1.2. Министарство управе и локалне самоуправе

Министарство управе и локалне самоуправе врши управне и друге стручне послове који се односе на држављанство, матичне књиге, лично име, јединствени број грађана и врши друге послове у складу са законом и другим прописима Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Б2. Федерација БиХ

Б2.1. Министарство унутрашњих послова Федерације БиХ

Министарство унутрашњих послова Федерације БиХ надлежно је, за спрјечавање и откривање кривичних дјела међународног криминала и тероризма, неовлаштене трговине дрогом и организованог криминала, проналажење и хватање починитеља тих дјела, расписивање и објављивање ИНТЕРПОЛ-ове међународне, федералне и међукантоналне потраге, сарадњу са надлежним тужилаштвима у вези обраде кривичних случајева, послове држављанства Федерације, заштиту људских права и

грађанских слобода у области унутрашњих послова, те за друге послове из своје надлежности.

У области имиграционог законодавства дужно је, на захтјев Службе за послове са странцима, пружити подршку Служби за послове са странцима у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те врши послове провјере идентитета и држављанства у вези захтјева за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

Б2.2. Кантонална министарства унутрашњих послова

Кантонална министарства унутрашњих послова у области имиграционог права надлежна су за подршку Служби за послове са странцима, у поступцима пријаве и одјаве боравка странаца и на захтјев Службе за послове са странцима на подршку у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те врши послове провјере идентитета и држављанства у вези захтјева за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

Б3. Брчко дистрикт БиХ

Полиција Брчко дистрикта БиХ у области имиграционог права дужна је, на захтјев Службе за послове са странцима, пружити подршку Служби за послове са странцима у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те врши послове провјере идентитета и држављанства у вези захтјева за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

АНЕКСИ

- АНЕКС 1.   ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД МИГРАЦИОНИХ КРЕТАЊА**
- АНЕКС 2.   ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БИХ У 2018. И 2019. ГОДИНИ**
- АНЕКС 3.   ИЗДАТЕ ВИЗЕ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2018. И 2019. ГОДИНИ**
- АНЕКС 4.   ОДБИЈЕНИ УЛАСЦИ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2018. И 2019. ГОДИНИ**
- АНЕКС 5.   ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БИХ У 2018. И 2019. ГОДИНИ**
- АНЕКС 6.   ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**
- АНЕКС 7.   ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАЛНИ БОРАВАК У БИХ ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**
- АНЕКС 8.   ИЗРЕЧЕНЕ МЈЕРЕ ПРЕМА СТРАНЦИМА У 2019. ГОДИНИ**
- АНЕКС 9.   ПОДНЕСЕНИ ЗАХТЈЕВИ ЗА АЗИЛ НАДЛЕЖНИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА ОД 2010. ДО 2019. ГОДИНЕ**
- АНЕКС 10.   БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД МИГРАЦИОНИХ КРЕТАЊА

АНЕКС 1.

ПОКАЗАТЕЉИ / ГОДИНЕ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Број издатих виза у ДКП-има	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	
Број издатих виза на граници	327	248	150	93	58	120	66	57	34	19	
Број одбијених улазака у БиХ	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	
Број незаконитих прелазака државне границе	322	324	389	228	189	179	218	766	4.489	5.859	
Улазака	180	203	283	164	116	133	141	607	2.892	921	
Изразака	142	121	106	64	73	46	77	159	1.597	4.938	
Број привремених боравака	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	
Број сталних боравака	315	308	401	713	763	808	799	750	815	816	
Број отказа безвизних или привремених боравака	397	364	947	430	817	670	508	282	189	208	
Број отказа безвизних или привремених боравака са протјеривањем	73	104	182	123	59	52	31	38	17	34	
Број отказа сталних боравака	106	191	54	57	83	63	52	66	36	20	
Број рјешења о протјеривању	410	309	562	279	380	294	418	927	1.540	1.554	
Број странаца стављених под надзор	354	266	520	274	251	210	313	897	970	1.068	
Имиграциони центар	312	218	453	236	218	193	311	860	948	710	
На одређено подручје или мјесто	42	48	67	38	33	17	2	37	22	358	
Број закључка о дозволи извршења рјешења о протјеривању	19	8	14	1	5	5	18	1	3	3	
Број странаца враћених из БиХ по споразумима о реадмисији	101	81	292	117	57	29	156	358	670	330	
Добровољни повратак из БиХ уз асистенцију Службе за послове са странцима			160	159	169	179	246	628	324	403	
Број добровољних повратака миграната (уз помоћ ИОМ -а)	341	244	88	209	104	197	148	379	628	616	
Држављана БиХ	87	71	88	209	104	197	148	379	217	190	
Страних држављана из БиХ	254	173	0	0	0	0	0	0	411	434	
Прихват странаца по споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском	119	88	75	75	55	42	105	311	652	783	
Број особа које су затражиле азил у БиХ	64	46	53	100	45	46	79	381	1.568	784	
Број издатих радних дозвола странцима у току године	2.325	2.607	2.573	2.563	2.197	2.465	2.628	2.593	2.822	3.183	
Број странаца који су стекли држављанство БиХ	827	718	817	649	676	641	682	667	728	657	
Број емиграната који воде поријекло из БиХ што укључује потомке бх. исељеника рођене у земљи домаћина (процјена Министарства за људска права и избјеглице БиХ)							2.000.000 - 2.200.000				
Популација у БиХ (Босна и Херцеговина у бројевима 2016, Агенција за статистику БиХ, 2016 и „Службени гласник БиХ“ бр. 60/16)							3.531.159				

**ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БИХ
У 2018. И 2019. ГОДИНИ**

АНЕКС 2.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
1	Авганистан	9	17	88,89%
2	Алжир	31	17	-45,16%
3	Ангола	1	1	0,00%
4	Антигва и Барбуда	1		-100,00%
5	Бангладеш	80	79	-1,25%
6	Бенин		1	-
7	Бјелорусија	16	24	50,00%
8	Боливија	1		-100,00%
9	Ботсвана	4	2	-50,00%
10	Бразил	15	14	-6,67%
11	Бурунди		3	-
12	Венецуела	1		-100,00%
13	Вијетнам	166	307	84,94%
14	Гамбија	2	5	150,00%
15	Гана	33	7	-78,79%
16	Гвинеја	1	3	200,00%
17	Гвинеја Бисао	1	1	0,00%
18	Доминиканска Република	7	2	-71,43%
19	Египат	524	537	2,48%
20	Еквадор	5	3	-40,00%
21	Екваторијална Гвинеја	1		-100,00%
22	Еритреја	8	14	75,00%
23	Етиопија	92	136	47,83%
24	Замбија	2	1	-50,00%
25	Зимбабве	2	4	100,00%
26	Израел	7		-100,00%
27	Индија	597	947	58,63%
28	Индонезија	192	248	29,17%
29	Ирак	124	375	202,42%
30	Иран	298	212	-28,86%
31	Јамајка	1	2	100,00%
32	Јемен	222	321	44,59%
33	Јерменија	55	110	100,00%
34	Јордан	1.181	1.083	-8,30%
35	Јужна Африка	39	51	30,77%
36	Казахстан	91	104	14,29%
37	Камбоџа		5	-
38	Камерун	16	37	131,25%
39	Капо Верде	1		-100,00%
40	Катар	5		-100,00%
41	Кенија	15	31	106,67%
42	Кина	1.022	136	-86,69%
43	Киргистан	35	33	-5,71%
44	Комори	286	172	-39,86%
45	Конго Демократска Република	18	4	-77,78%
46	Конго Република	1		-100,00%
47	Кореја, ДНР	1		-100,00%
48	Косово*	873	790	-9,51%
49	Куба	10	15	50,00%
50	Кувајт	1		-100,00%
51	Лаос	3	3	0,00%
52	Либан	4.009	2.956	-26,27%
53	Либерија		2	-
54	Либија	684	350	-48,83%
55	Мадагаскар	4	4	0,00%

**ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БИХ
У 2018. И 2019. ГОДИНИ**

АНЕКС 2.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
56	Малави	4		-100,00%
57	Малдиви		2	-
58	Малезија	5	5	0,00%
59	Мали	5	4	-20,00%
60	Мароко	45	48	6,67%
61	Мауританија	16	10	-37,50%
62	Мијанмар	1	5	400,00%
63	Мозамбик	1	2	100,00%
64	Молдавија		1	-
65	Монголија	21	1	-95,24%
66	Намибија	6	10	66,67%
67	Непал	48	41	-14,58%
68	Непознато држављанство	160	226	41,25%
69	Нигер		1	-
70	Нигерија	7	18	157,14%
71	Обала Слоноваче	9	5	-44,44%
72	Пакистан	255	320	25,49%
73	Палестина	162	240	48,15%
74	Руанда	3	2	-33,33%
75	Руска Федерација	81	97	19,75%
76	Саудијска Арабија	18.333	35.905	95,85%
77	Света Хелена	8		-100,00%
78	Сенегал	6	9	50,00%
79	Сијера Леоне	1	1	0,00%
80	Сиријска Арапска Република	287	361	25,78%
81	Сомалија	13	4	-69,23%
82	Судан	55	75	36,36%
83	Тајланд	52	135	159,62%
84	Танзанија	10	10	0,00%
85	Таџикистан	9	22	144,44%
86	Того	1	1	0,00%
87	Тунис	31	27	-12,90%
88	Туркменистан	41	7	-82,93%
89	Уганда	21	28	33,33%
90	Узбекистан	17	21	23,53%
91	Украјина	24	29	20,83%
92	Филипини	546	764	39,93%
93	Хаити	3		-100,00%
94	Централноафричка Република	1		-100,00%
95	Чад	5	3	-40,00%
96	Чиле	1		-100,00%
97	Џибути	1	2	100,00%
98	Шри Ланка	82	83	1,22%
УКУПНО:		31.171	47.694	53,01%

*Овај натпис не прејудуцира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности.

ИЗДАТЕ ВИЗЕ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2018. И 2019. ГОДИНИ

АНЕКС 3.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
1	Алжир		2	-
2	Бангладеш	2		-100,00%
3	Вијетнам		2	-
4	Гана	1		-100,00%
5	Индонезија	5		-100,00%
6	Ирак	3		-100,00%
7	Камерун		1	-
8	Конго, Република	1		-100,00%
9	Либан	7	3	-57,14%
10	Либија	13	6	-53,85%
11	Мароко	1	1	0,00%
12	Нигерија	1		-100,00%
13	Палестина		1	-
14	Тунис		2	-
15	Узбекистан		1	-
УКУПНО:		34	19	-44,12%

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
1	Авганистан	10	3	-70,00%
2	Азербејџан	5	2	-60,00%
3	Албанија	28	48	71,43%
4	Алжир	3	2	-33,33%
5	Аустралија	1	1	0,00%
6	Аустрија	37	32	-13,51%
7	Бангладеш	16	20	25,00%
8	Бахами		1	-
9	Белгија		2	-
10	Бенин		2	-
11	Бјелорусија	14	13	-7,14%
12	Боливија	4		-100,00%
13	Бугарска	1		-100,00%
14	Вијетнам	4	4	0,00%
15	Гвинеја		2	-
16	Данска	1	2	100,00%
17	Египат	3	2	-33,33%
18	Еквадор	1	2	100,00%
19	Еритреја		6	-
20	Естонија		2	-
21	Индија	39	16	-58,97%
22	Индонезија	2		-100,00%
23	Ирак	3	52	1633,33%
24	Иран	34	5	-85,29%
25	Ирска	1		-100,00%
26	Источни Тимор	9		-100,00%
27	Италија	14	10	-28,57%
28	Јемен		3	-
29	Јерменија	3	2	-33,33%
30	Јордан	4	7	75,00%
31	Јужна Африка		1	
32	Казахстан	6	14	133,33%
33	Камерун	1		-100,00%
34	Канада	1		-100,00%
35	Кенија	1	1	0,00%
36	Кина	41	37	-9,76%
37	Киргистан		1	-
38	Колумбија		1	-
39	Конго Демократска Република	3		-100,00%
40	Кореја, Република	1		-100,00%
41	Косово*	683	618	-9,52%
42	Куба	2	3	50,00%
43	Кувајт	1		-100,00%
44	Либан	1	1	0,00%
45	Либија	6	2	-66,67%
46	Литванија		1	-
47	Мађарска	6	4	-33,33%
48	Малезија	3	2	-33,33%

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
49	Малта	1		-100,00%
50	Монголија		2	-
51	Непал		2	-
52	Непознато држављанство	3	3	0,00%
53	Њемачка	43	40	-6,98%
54	Оман		1	-
55	Пакистан	14	38	171,43%
56	Палестина	4	1	-75,00%
57	Перу		1	-
58	Пољска	8	10	25,00%
59	Португал	1	1	0,00%
60	Румунија	3	3	0,00%
61	Руска Федерација	11	9	-18,18%
62	Саудијска Арабија	13	24	84,62%
63	Сиријска Арапска Република	6	5	-16,67%
64	Сјеверна Македонија	60	6	-90,00%
65	Сједињене Америчке Државе	1	3	200,00%
66	Словачка	2		-100,00%
67	Словенија	8	7	-12,50%
68	Србија	85	41	-51,76%
69	Судан	1		-100,00%
70	Тајланд		11	-
71	Танзанија	1		-100,00%
72	Тунис	21	10	-52,38%
73	Туркменистан	1		
74	Турска	422	1.069	153,32%
75	Уједињени Арапски Емирати	1		-100,00%
76	Уједињено Краљевство	2		-100,00%
77	Украјина		1	-
78	Филипини	7	6	-14,29%
79	Француска	9	9	0,00%
80	Холандија	6	3	-50,00%
81	Хрватска	97	65	-32,99%
82	Црна Гора	13	20	53,85%
83	Чешка Република	2	4	100,00%
84	Швајцарска	5	7	40,00%
85	Шведска	2	4	100,00%
86	Шпанија	7	9	28,57%
УКУПНО:		1.853	2.342	26,39%

*Овај натпис не прејудуира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности.

**ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БИХ
У 2018. И 2019. ГОДИНИ**

АНЕКС 5.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
1	Авганистан	636	936	47,17%
2	Албанија	8	10	25,00%
3	Алжир	53	160	201,89%
4	Бангладеш	72	161	123,61%
5	Босна и Херцеговина	23	2	-91,30%
6	Централноафричка Република	1		-100,00%
7	Црна Гора	6	2	-66,67%
8	Данска	1		-100,00%
9	Египат	1	124	12300,00%
10	Еритреја		27	-
11	Етиопија		1	-
12	Грузија		1	-
13	Холандија	1		-100,00%
14	Хрватска	16		-100,00%
15	Индија	46	120	160,87%
16	Ирак	509	1.029	102,16%
17	Иран	818	516	-36,92%
18	Источни Тимор	9		-100,00%
19	Италија	5	1	-80,00%
20	Јемен	10	40	300,00%
21	Јордан	1		-100,00%
22	Камерун	1	3	200,00%
23	Кина	20	6	-70,00%
24	Комори	1		-100,00%
25	Косово*	52	13	-75,00%
26	Куба	5		-100,00%
27	Кувајт	2		-100,00%
28	Либан	4	7	75,00%
29	Либија	220	86	-60,91%
30	Малезија	1		-100,00%
31	Мали		2	-
32	Мароко	72	174	141,67%
33	Мауританија		1	-
34	Мијанмар	1		-100,00%
35	Молдавија		1	-
36	Непал	2	9	350,00%
37	Непознато држављанство		137	-
38	Нигерија	2	2	0,00%
39	Њемачка	1	2	100,00%
40	Пакистан	941	1.193	26,78%
41	Палестина	128	141	10,16%
42	Панама		1	-
43	Руска Федерација	1		-100,00%
44	Саудијска Арабија		4	-
45	Сиријска Арапска Република	686	683	-0,44%
46	Сједињене Америчке Државе		3	-
47	Сјеверна Македонија		3	-
48	Сјеверна Сахара	1		-100,00%
49	Словенија		1	-
50	Сомалија	5	31	520,00%
51	Србија	10	4	-60,00%

**ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БИХ
У 2018. И 2019. ГОДИНИ**

АНЕКС 5.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
52	Судан		3	-
53	Шри Ланка	26	9	-65,38%
54	Таџикистан		1	-
55	Тунис	26	61	134,62%
56	Турска	56	144	157,14%
57	Уједињени Арапски Емирати	1		-100,00%
58	Вијетнам	8	4	-50,00%
УКУПНО:		4.489	5.859	30,52%

*Овај натпис не прејудицира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности.

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ
ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**

АНЕКС 6.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
1	Авганистан	2	2	0,00%
2	Азербејџан	3	8	166,67%
3	Албанија	40	70	75,00%
4	Алжир	12	15	25,00%
5	Аргентина	6	6	0,00%
6	Аустралија	20	20	0,00%
7	Аустрија	384	352	-8,33%
8	Бангладеш	10	19	90,00%
9	Бахреин	23	24	4,35%
10	Белгија	9	9	0,00%
11	Бјелорусија	14	13	-7,14%
12	Боливија	2	1	-50,00%
13	Бразил	24	23	-4,17%
14	Бугарска	29	24	-17,24%
15	Буркина Фасо		1	-
16	Венецуела	4	5	25,00%
17	Вијетнам		1	-
18	Гана	9	6	-33,33%
19	Гватемала	1	1	0,00%
20	Гвинеја		1	-
21	Грузија	5	5	0,00%
22	Грчка	33	26	-21,21%
23	Данска	17	16	-5,88%
24	Дјевичанска острва	1		-100,00%
25	Доминиканска Република	1	2	100,00%
26	Египат	193	260	34,72%
27	Еквадор	1		-100,00%
28	Екваторијална Гвинеја	1		-100,00%
29	Естонија	3	1	-66,67%
30	Етиопија	4	3	-25,00%
31	Замбија	2	1	-50,00%
32	Израел	17	15	-11,76%
33	Индија	32	45	40,63%
34	Индонезија	18	13	-27,78%
35	Ирак	20	26	30,00%
36	Иран	36	31	-13,89%
37	Ирска	7	8	14,29%
38	Исланд	1		-100,00%
39	Италија	225	257	14,22%
40	Јамајка		1	-
41	Јапан	10	13	30,00%
42	Јемен	36	57	58,33%
43	Јерменија	6	4	-33,33%
44	Јордан	101	123	21,78%
45	Јужна Африка	10	11	10,00%
46	Казахстан	1	1	0,00%
47	Канада	35	40	14,29%
48	Катар	43	41	-4,65%
49	Кенија	5	2	-60,00%
50	Кина	281	291	3,56%
51	Кипар	2	6	200,00%
52	Киргистан	1		-100,00%
53	Колумбија	7	7	0,00%
54	Комори	1		-100,00%
55	Конго Демократска Република	5	1	-80,00%
56	Кореја Демократска Република	1		-100,00%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ
ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**

АНЕКС 6.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
57	Кореја, Република	7	2	-71,43%
58	Костарика		2	-
59	Куба	2	1	-50,00%
60	Кувајт	130	109	-16,15%
61	Латвија	5	1	-80,00%
62	Либан	21	21	0,00%
63	Либериа	2		-100,00%
64	Либија	151	135	-10,60%
65	Литванија	8	5	-37,50%
66	Луксембург	2	2	0,00%
67	Мадагаскар	1	1	0,00%
68	Мађарска	9	8	-11,11%
69	Макао	1		-100,00%
70	Малдиви		1	-
71	Малезија	12	9	-25,00%
72	Мали	10	9	-10,00%
73	Мароко	22	19	-13,64%
74	Мауританија	4	3	-25,00%
75	Маурицијус	1	1	0,00%
76	Мексико	12	13	8,33%
77	Мијанмар	1	1	0,00%
78	Микронезија	2		-100,00%
79	Молдавија	25	28	12,00%
80	Намибија	1	4	300,00%
81	Непал	5	8	60,00%
82	Непознато држављанство	2	6	200,00%
83	Нигер	1	1	0,00%
84	Нигерија	2	4	100,00%
85	Никарагва	1	2	100,00%
86	Нови Зеланд	4	5	25,00%
87	Норвешка	15	19	26,67%
88	Њемачка	408	374	-8,33%
89	Оман	16	12	-25,00%
90	Пакистан	29	52	79,31%
91	Палестина	32	33	3,13%
92	Парагвај	1	1	0,00%
93	Перу	5	4	-20,00%
94	Пољска	57	49	-14,04%
95	Португал	11	5	-54,55%
96	Руанда	1		-100,00%
97	Румунија	62	29	-53,23%
98	Руска Федерација	192	175	-8,85%
99	Саудијска Арабија	86	104	20,93%
100	Свазиленд	2	1	-50,00%
101	Северна Маријанска Острва		1	-
102	Сенегал		2	-
103	Сијера Леоне	1	1	0,00%
104	Сиријска Арапска Република	208	226	8,65%
105	Сјеверна Македонија	511	383	-25,05%
106	Сједињене Америчке Државе	293	332	13,31%
107	Словачка	33	28	-15,15%
108	Словенија	181	183	1,10%
109	Сомалија	4	9	125,00%
110	Србија	2.101	2.048	-2,52%
111	Судан	19	21	10,53%
112	Тајланд	1	1	0,00%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ
ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**

АНЕКС 6.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
113	Танзанија	4	2	-50,00%
114	Таџикистан	4	5	25,00%
115	Того	1	1	0,00%
116	Тринидад и Тобаго		1	-
117	Тунис	14	18	28,57%
118	Турска	1.990	1.656	-16,78%
119	Уганда	4	4	0,00%
120	Узбекистан	3	2	-33,33%
121	Уједињени Арапски Емирати	64	64	0,00%
122	Уједињено Краљевство	104	110	5,77%
123	Украјина	65	55	-15,38%
124	Филипини	21	25	19,05%
125	Финска	13	17	30,77%
126	Француска	65	66	1,54%
127	Хаити	2	1	-50,00%
128	Холандија	64	51	-20,31%
129	Хондурас	1	1	0,00%
130	Хрватска	970	864	-10,93%
131	Централноафричка Република	1	2	100,00%
132	Црна Гора	737	646	-12,35%
133	Чад	2	3	50,00%
134	Чешка Република	21	28	33,33%
135	Чиле	3	2	-33,33%
136	Швајцарска	54	56	3,70%
137	Шведска	29	20	-31,03%
138	Шпанија	49	23	-53,06%
139	Шри Ланка	4	8	100,00%
УКУПНО:		10.756	10.133	-5,79%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАЛНИ БОРАВАК У БИХ
ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**

АНЕКС 7.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
1	Албанија	2		-100,00%
2	Алжир		2	-
3	Аргентина	1		-100,00%
4	Аустралија	3	2	-33,33%
5	Аустрија	36	58	61,11%
6	Азербејџан		1	-
7	Белгија	1		-100,00%
8	Бјелорусија	3	3	0,00%
9	Бразил		4	-
10	Бугарска	3	5	66,67%
11	Црна Гора	148	184	24,32%
12	Чешка Република	3	1	-66,67%
13	Данска	2	3	50,00%
14	Египат	6	8	33,33%
15	Еритреја		1	-
16	Естонија		1	-
17	Етиопија	1		-100,00%
18	Филипини	3		-100,00%
19	Француска	2	3	50,00%
20	Грчка	1	1	0,00%
21	Грузија	1	1	0,00%
22	Холандија	2	4	100,00%
23	Хрватска	91	117	28,57%
24	Индија	4	1	-75,00%
25	Индонезија		2	-
26	Ирак		2	-
27	Иран	6	8	33,33%
28	Ирска	1		-100,00%
29	Италија	13	13	0,00%
30	Јапан		1	-
31	Јемен	2		-100,00%
32	Јордан	11	7	-36,36%
33	Јужна Африка	1	1	0,00%
34	Кина	121	90	-25,62%
35	Кореја, Република	1	1	0,00%
36	Кувајт		1	-
37	Латвија	1		-100,00%
38	Либан	1		-100,00%
39	Либија	5		-100,00%
40	Мађарска	2		-100,00%
41	Малезија	1		-100,00%
42	Мароко	1	4	300,00%
43	Мексико	1		-100,00%
44	Молдавија	15	6	-60,00%
45	Непал	1		-100,00%
46	Њемачка	44	51	15,91%
47	Пакистан	3	3	0,00%
48	Палестина	5		-100,00%
49	Пољска	5	4	-20,00%
50	Румунија	12	12	0,00%
51	Руска Федерација	9	9	0,00%
52	Саудијска Арабија		1	-
53	Сиријска Арапска Република	17	15	-11,76%
54	Сједињене Америчке Државе	18	13	-27,78%
55	Сјеверна Македонија	81	68	-16,05%
56	Словачка	3	3	0,00%
57	Словенија	10	10	0,00%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАЛНИ БОРАВАК У БИХ
ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**

АНЕКС 7.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
58	Сомалија		1	-
59	Србија	15	14	-6,67%
60	Судан	6	3	-50,00%
61	Швајцарска	9	5	-44,44%
62	Шведска	2	2	0,00%
63	Таџикистан	1	1	0,00%
64	Тајланд	1	1	0,00%
65	Тунис	2	4	100,00%
66	Турска	38	38	0,00%
67	Уједињено Краљевство	8	5	-37,50%
68	Украјина	28	17	-39,29%
69	Узбекистан	1		-100,00%
УКУПНО:		815	816	0,12%

Ред. бр.	ДРЖАВА	Отказ боравка		Отказ безвизног или привременог боравка са протјеривањем	Протјеривање	Стављање под надзор у Имиграциони центар
		Безвизни и привремени боравак	Стални боравак			
1	Авганистан			3	133	43
2	Албанија	2	1	1	49	49
3	Алжир		1	4	123	42
4	Јерменија				1	
5	Аустрија	4			2	2
6	Азербејџан				1	
7	Бангладеш			2	12	8
8	Белгија	1				
9	Бразил	1				
10	Бугарска	2			3	
11	Црна Гора	3			4	4
12	Чешка Република				1	
13	Египат	3		1	10	11
14	Еквадор				1	
15	Екваторијална Гвинеја	1				
16	Филипини				5	
17	Финска	1				
18	Француска	1				2
19	Габон				1	
20	Грчка	1				
21	Гвинеја	1			1	
22	Холандија	1			1	
23	Хрватска	7	1		8	2
24	Индија	2		1	34	4
25	Индонезија				2	
26	Ирак			4	184	25
27	Иран			1	106	18
28	Италија	3			4	
29	Израел	3				
30	Јемен				7	1
31	Јордан				7	1
32	Камерун				3	3
33	Канада	1				
34	Кина	7	10	1	41	40
35	Кореја, Република	1				
36	Косово*				29	12
37	Кувајт				2	
38	Либан				1	
39	Либија				46	16
40	Мађарска	2				
41	Мароко	2		1	56	24
42	Молдавија	1				2
43	Непал				4	
44	Непознато држављанство				1	
45	Нигерија				4	3

Ред. бр.	ДРЖАВА	Отказ боравка		Отказ безвизног или привременог боравка са протјеривањем	Протјеривање	Стављање под надзор у Имиграциони центар
		Безвизни и привремени боравак	Стални боравак			
46	Њемачка	8	1	2	2	1
47	Обала Слоноваче				1	
48	Пакистан				118	33
49	Палестина				33	12
50	Пољска				2	1
51	Португал			1	1	
52	Румунија				2	
53	Руска Федерација	1			5	1
54	Саудијска Арабија				13	
55	Сиријска Арапска Република	1		2	57	17
56	Сједињене Америчке Државе	1			6	
57	Сјеверна Македонија	38	2		9	5
58	Словенија	8		1	1	
59	Сомалија				1	1
60	Србија	73		5	50	10
61	Судан				1	
62	Шпанија	4				
63	Швајцарска	2		1	1	
64	Шведска	2				
65	Тунис			1	108	22
66	Турска	15	4	2	254	294
67	Украјина	4			1	1
68	Западна Сахара				1	
УКУПНО:		208	20	34	1.554	710

*Овај натпис не прејудуцира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности.

**ПОДНЕСЕНИ ЗАХТЈЕВИ ЗА АЗИЛ
НАДЛЕЖНИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА ОД 2010. ДО 2019. ГОДИНЕ**

АНЕКС 9.

Ред. Бр.	ДРЖАВА	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		УКУПНО		
		Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	
1	Авганистан	11	11	2	2			6	6	10	10	6	6	3	3	37	41	128	334	38	79	241	492	
2	Азербејџан															3	3	1	1	1	5	5	9	
3	Алжир	1	1	10	10	2	2	8	8	3	3					77	77	18	18	5	5	124	124	
4	Бангладеш							6	6	2	2	1	1			2	2	2	2			13	13	
5	Без држављанства							1	1									3	3			4	4	
6	Гамбија															1	1					1	1	
7	Египат			1	1					1	1			1	1			4	4	2	2	9	9	
8	Еритреја					3	3														1	3	4	
9	Етиопија	3	3	1	1					1	1											5	5	
10	Индија																	16	16	4	9	20	25	
11	Ирак	2	2					1	1	4	4	4	4	4	6	8	8	39	116	97	327	159	468	
12	Иран	1	3	2	3	1	1	2	2	1	1					9	10	157	364	47	121	220	505	
13	Јемен																	11	18	2	2	13	20	
14	Јерменија							1	1	3	3	2	5									6	9	
15	Јордан													2	3	1	1					3	4	
16	Казахстан	1	1																			1	1	
17	Камерун	1	2	1	2					1	1	4	4	2	2							9	11	
18	Кенија													2	2							2	2	
19	Кина	1	1																			1	1	
20	Конго ДР									1	1	1	1			1	1					3	3	
21	Конго, Република											1	1									1	1	
22	Куба											1	1			2	2					3	3	
23	Кувајт															1	3	1	1	1	1	3	5	
24	Либан															3	3					3	3	
25	Либија					2	2									21	21	35	35	3	3	61	61	
26	Мађарска							1	1													1	1	
27	Мали											1	1									1	1	
28	Мароко			5	6	2	2			2	2			2	2	26	26	22	22	3	5	62	65	
29	Мауританија															1	1					1	1	
30	Мијанмар					1	1															1	1	
31	Молдавија					1	1															1	1	
32	Непал															3	3	11	13			14	16	
33	Нигерија			1	1			1	1							1	2					3	4	
34	Њемачка	1	1																			1	1	
35	Обала Слоноваче																	1	1			1	1	
36	Пакистан	1	1	4	4			2	2					11	12	65	65	344	350	64	68	491	502	
37	Палестина			4	4	2	2	1	1	1	1	3	3	1	1	6	6	31	38	6	9	55	65	
38	Пољска															1	1					1	1	
39	Румунија	1	1																			1	1	
40	Руска Федерација															7	15	3	7			10	22	
41	САД									1	1											1	1	
42	Саудијска Арабија																			1	1	1	1	
43	Сијера Леоне											5	5					1	1			6	6	
44	Сиријска Арапска Републ	1	1			22	35	36	59	4	4	5	5	17	18	31	47	110	189	23	58	249	416	
45	Сјеверна Македонија															1	1	1	2			2	3	
46	Словенија															1	1					1	1	
47	Сомалија			1	1			1	1	2	2							6	6	2	7	12	17	
48	Србија	12	35	7	9	3	3	4	8	1	1	3	3	6	8	4	4	1	1			41	72	
49	Судан									4	4										1	2	5	6
50	Таџикистан															1	1					1	1	
51	Тунис			2	2	1	1									3	3	2	2	2	3	10	11	
52	Турска							1	1			2	3	13	19	20	29	11	22	30	74	77	148	
53	Украјина									1	1	1	1					1	1			3	3	
54	Филипини													1	1	1	1					2	2	
55	Хаити	1	1																			1	1	
56	Хрватска											1	1	1	1							2	2	
57	Централноафричка Република									1	1											1	1	
58	Црна Гора											1	1					1	1			2	2	
59	Шри Ланка							1	1	1	1					2	2				1	2	5	6
УКУПНО:		38	64	41	46	40	53	73	100	45	45	42	46	66	79	340	381	961	1.568	333	784	1.979	3.166	

**БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ
ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**

АНЕКС 10.

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
1	Азербејџан	1	2	100,00%
2	Албанија	9	36	300,00%
3	Алжир	1	1	0,00%
4	Антигва и Барбуда	2		-100,00%
5	Аргентина	3	3	0,00%
6	Аустралија	2	5	150,00%
7	Аустрија	44	30	-31,82%
8	Бангладеш	1	9	800,00%
9	Бахреин	16	16	0,00%
10	Белгија	2	1	-50,00%
11	Бјелорусија	2	6	200,00%
12	Боливија	1	1	0,00%
13	Бразил	12	9	-25,00%
14	Бугарска	6	7	16,67%
15	Венецуела		1	-
16	Гана	4		-100,00%
17	Гвинеја	1	1	0,00%
18	Грузија		2	-
19	Грчка	7	7	0,00%
20	Данска	3	2	-33,33%
21	Египат	116	123	6,03%
22	Естонија		1	-
23	Етиопија	2	2	0,00%
24	Израел	6	5	-16,67%
25	Индија	15	28	86,67%
26	Ирак	16	19	18,75%
27	Иран	10	16	60,00%
28	Италија	110	95	-13,64%
29	Јапан	2	4	100,00%
30	Јемен	24	31	29,17%
31	Јордан	32	43	34,38%
32	Јужна Африка	4	2	-50,00%
33	Казахстан	1		-100,00%
34	Канада	8	11	37,50%
35	Катар	38	38	0,00%
36	Кенија	1		-100,00%
37	Кина	147	176	19,73%
38	Кипар	3	1	-66,67%
39	Комори	2		-100,00%
40	Кореја, Република	3	3	0,00%
41	Куба	1	1	0,00%
42	Кувајт	114	122	7,02%
43	Латвија	1	1	0,00%
44	Либан	8	6	-25,00%
45	Либија	30	30	0,00%
46	Литванија		3	-
47	Мађарска	6	4	-33,33%

**БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ
ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**

АНЕКС 10.

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
48	Малезија	2	12	500,00%
49	Мали	2	1	-50,00%
50	Мароко	2		-100,00%
51	Мауританија		1	-
52	Молдавија	1	2	100,00%
53	Намибија		2	-
54	Непал	2	3	50,00%
55	Нигерија	1	3	200,00%
56	Норвешка	1		-100,00%
57	Њемачка	54	55	1,85%
58	Оман	12	12	0,00%
59	Пакистан	19	44	131,58%
60	Палестина	6	13	116,67%
61	Пољска	6	7	16,67%
62	Португал	1		-100,00%
63	Румунија	14	8	-42,86%
64	Руска Федерација	45	47	4,44%
65	Саудијска Арабија	87	110	26,44%
66	Сенегал		1	-
67	Сиријска Арапска Република	94	114	21,28%
68	Сјеверна Македонија	58	64	10,34%
69	Сједињене Америчке Државе	42	48	14,29%
70	Словачка	11	12	9,09%
71	Словенија	73	72	-1,37%
72	Србија	733	798	8,87%
73	Судан	3	3	0,00%
74	Танзанија	1		-100,00%
75	Таџикистан	1		-100,00%
76	Тунис	1	3	200,00%
77	Туркменистан	1	1	0,00%
78	Турска	331	418	26,28%
79	Уганда	1		-100,00%
80	Узбекистан	1	1	0,00%
81	Уједињени Арапски Емирати	66	73	10,61%
82	Уједињено Краљевство	19	18	-5,26%
83	Украјина	11	9	-18,18%
84	Филипини	1	5	400,00%
85	Финска		1	-
86	Француска	8	11	37,50%
87	Хаити	1		-100,00%
88	Холандија	18	21	16,67%
89	Хрватска	170	166	-2,35%
90	Црна Гора	73	92	26,03%
91	Чешка Република	11	11	0,00%
92	Швајцарска	6	5	-16,67%
93	Шведска	7	5	-28,57%
94	Шпанија	8	6	-25,00%

**БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ
ЗА 2018. И 2019. ГОДИНУ**

АНЕКС 10.

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2018	2019	+/- (%) (2019/2018)
95	Шри Ланка		1	-
УКУПНО:		2.822	3.183	12,79%